vltra opinatus fuerit mentituȝ eſſe. qꜫ futura neſcierit Sed euſebius ceſarienſis ⁊ appollinaris ⁊ methodi⁹ ſufficienter ei reſponderunt.

In anno tertio regni ioachim qui ⁊ eliachim q̇ regnauit in iudea ⁊ hierusalem ãnis vndecim. Cui ſucceſſit ioachim filius ſuus ꝯgnomento iechonias qui tertõ menſe regni ſui captus eſt a ducib⁹ nabuchodonoſoꝛ ⁊ ductus in babilonẽ. cui ſucceſſit patruus ſuus ſedechias filius ioſię. cui⁹ ãno xj. capta eſt hieruſalem ⁊ ſubuerſa. Fuit aũt ioachim pater qui ſcribit̃ per chim. ⁊ fili⁹ p chin. Iñ in matheo: vbi minus videt̃ vna generatio. vbi ſcd'a theſſereſſe decas inuenit̃ ꝯſinere. in ioachiȝ filio ioſie. ⁊ tercia ĩcipit a ioachin filio ioachim. qḋ ignorans poꝛphirius matheum nititur arguere falſitatis.

Ioachim fili⁹ ioſię frater ſellũ a nabuchodonoſoꝛ captus eſt. et in babilonẽ ductus et cum eo daniel. miſael. ananias. ⁊ açarias. ⁊ ab eodeȝ nabuchodonoſoꝛ ioachim interfectus. ⁊ cadauer eius canib⁹ ⁊ volucribus cęli datũ eſt. ⁊ impletũ eſt in eo illud ꝓpheticum. ſepultura aſini ſepelietur. Ipſe eſt etiam ioachim qui ⁊ eliachim. Quarto igit̃ regni ei⁹ anno nabuchodonoſoꝛ cepit regnare in babilone ſic̃ legit̃ in hieremia ꝓpħa Verbum qḋ factũ ẽ ad hieremiam in anno quarto regis ioachim filij regis iuda. Ipſe eſt primus annus nabuchodonoſor reg̃ babylõis. Anno vero octauo regni ioachim ⁊ quarto nabuchodonoſoꝛ idẽ ioachim poteſtati nabuchodonoſoꝛ ſe dedit. ⁊ in eadem deditione trib⁹ tantũ annis perſeuerans. rebellis exiſtẽſ ab ipſo nabuchodonoſoꝛ capt⁹ ⁊ ĩ babylonẽ duct⁹ ⁊ ĩfectus ẽ. Idcirco dr̃ in exoꝛdio danielis ꝓphetę anno t̃tio regni ioachim reg̃ iuda aſcendit nabuchodonoſor in hieruſalem ⁊c̃.

Daniel interp̃tatur iudiciũ. ſiue quia in pꜫſbiteroꝝ iudicio ſententiaȝ diuinę examinationis exhibuit. dũ repta eoꝝ falſitate ſuſannã ab interitu liberauit. ſiue qꜫ viſiones ⁊ ſomnia quib⁹ per ſingula quędã enigmata futura monſtrabant̃: ſagaci mente diſcernens aperuit. ſiue quidem ⁊ deſideriorũ vir appellatus eſt. qꜫ panẽ deſiderij non manducauit. ⁊ vinũ concupiſcentię non bibit. Hic de chriſto cunctoꝝ manifeſtioꝛ ꝓpharuȝ in ꝓphia ſua claro ſermone regna oꝛbis pronunciat. ⁊ tempus aduentus chriſti maniſeſtiſſima pꜫdicatione annotat.

Anno tercio regni io. ⁊c̃. Occiſo ioſia a pharaone nechao. ꝓplus ioachath filiũ eius regẽ ſtatuit. quẽ pharao vinctũ duxit in ęgiptũ impoſita mulcta terrę. ⁊ pro eo eliachim frẽm eius verſo noĩe ioachim in regnum ꝓmouit. vt regũ ⁊ paralipomeñ. teſtat̃ hyſtoꝛia. hui⁹ tertio anno venit nabuchodonoſoꝛ ⁊ abſtulit eũ. ⁊ in loco eius ſedechiam poſuit. de quo dc̃m eſt In babilonẽ duceris. ⁊ nõ videbis eã. Viduatus eñ fuit ab oculis a nabuchodonoſoꝛ.

Pater ioachim per m. qui ⁊ iechonias dc̃us ẽ. ⁊ patri ſuo ioachin ſucceſſit in regnum.

Et partẽ vaſoꝝ. Non oĩa. cũ reuoluas pħoꝝ libros ptẽ vaſoꝝ .i. dogmatũ ꝟitatis inuenies. Sꝫ qꜫ mẽdaciũ iũgũt ꝟitati. nõ oĩa vaſa. ſ. partem habere memoꝛant̃. Multi nãqꜫ heretici ſcı̃etes aliquas auctoritates. ⁊ eas ſuis modulis exponentes auferũt a domo dei partẽ vaſoꝝ vt in boetio de pħia qui veſtes philoſophię rapiebat. libri eñ ſanctoꝝ patruȝ vaſa dei eſſe dicũtur.

Sennaar. Vbi campus duran. vbi turris quã qui ab oriente mouerãt pedes ſuos vſqꜫ ad cęlũ ędificare conati ſũt Vñ a ꝯfuſiõe liguaꝝ loc⁹ babilon. i. confuſio dr̃. Gigãtes eñ turrim facere ſatagebant. mõtẽ monti apponẽtes quã deus deſtruxit. vñ dicta ẽ babilon. i. ꝯfuſio

Et vaſa tulit ⁊c̃. Aliquã reuerẽtiã deo exhibuit cuiuſ vaſa in loco religiõis ſuę poſuit. ⁊ nõ oĩa aſpoꝛtauit

Et de ſemine. Hinc arbitrãt̃ hebręi danielẽ ⁊ ſocios ſuos fuiſſe eunuchos. ſcd'm qḋ yſaias dic̃ ęzechię. de ſemine tuo tollẽt et facient eunuchos ĩ domo regis. Si aũt de ſemine regio fuerũt. conſtat qꜫ de ſemie dauid ſed foꝛtaſſe nõ coheret qḋ ſequit̃. ⁊ tyrannoꝝ pueros in quibus nõ eſt macula. qꜫ ſi eſſent eunuchizati: nullę eis ꝯgtes ſi nulla in eis macula

In quibus ⁊c̃. Non vident̃ abſciſi q̇ ſine macula ſunt. q̇dã eñ eunuchiçãt̃ aut vi aut ĩfirmitate. Quidã aũt ſe caſtrãt ꝓ cęleſti curia vl' patria. ⁊ hi ñ abſciſi niſi ſola volũtate. ⁊ hi ſũt ſine macula

Litteras. ſ. liberales. artes ⁊ linguã caldaicã quę quadã proprietate diſtat ab hebręa licet abraam inde venerit.

Philo arbitrat̃ linguã hebręoꝝ eẽ caldęã qꜫ abraã de chaldęis Sed quomodo pueri linguã quã nouerãt docerent. foꝛte ſ'm quorũdam opinionẽ abraam chaldęoꝝ ⁊ hębręoꝝ linguã habuit.

Et intantũ eos caros habuit. ꝙ eundem cibũ eundẽ potum quem ſibi eis p̃parari pꜫcipiebat.

Et impoſuit. Quos dyabolus captiuat. alio nomĩe vocat. iuſtum vocat iniuſtum. caſtũ inceſtum. ⁊ huiuſmodi.

Sicut pharao ioſeph. Noluit eñ in terra captiuitatis eos habere vocabula iudeę. Vñ q̃uo cãtabim⁹ canticũ dñi in t̃ra aliena. dñs aũt in bonũ mutabat antiqua noĩa. ⁊ ex rebus. imponit virtutũ vocabula vt abrã ⁊ ſare. ⁊ in euangelio dominus ſymoni petri nomen impoſuit. Symõ eñ obediens dictus eſt. ſed poſtea in fide chriſti cõfirmatus eſt. ⁊ ad paſſiões tolerandas. ⁊ filios çebedei non boanergos vt quidã putant. ſed boanercercen. i. filios tonitrui appellauit.

Propoſuit aũt daniel. Qui de menſa regis non vult comedere ne polluat̃. ſi ſapientiam atqꜫ doctrinam ęgiptioꝝ ſciret eſſe peccatũ nũqꜫ didiciſſet. didicit aũt nõ vt ſequatur. ſed vt iudicet atqꜫ cõuincat. Si eñ quis imperitus huius artis aduerſus mathematicos ſcribat. aut expers philoſophię cõtra philoſophos agat. quis etiã ridendus. vel ridẽdo nõ rideat: Hac ergo intentione diſcũt pueri chaldaicã doctrinam. q̃ moyſes ęgiptioꝛum ſapientiam.

Dedit aũt de⁹. Qui pro peccato maioꝝ ductus eſt in captiuitatem

---

Ex quo cepit tributuȝ reddere in xj. captiuatus eſt a nabuchodonoſoꝛ:

Anno tercio

ſ filij ioſie cuius terciodecio anno cepit prophetare hieremias ſub quo et olda mulier ꝓphetauit.

regni ioachim regis iudę venit nabuchodonoſoꝛ rex babylonis in hieruſalem ⁊ obſedit eã. Et tradi-

ſ cuius voluntate factũ eſt nõ viribus hoſtiuȝ ſcilicet nabucho. et alioꝛum.

dit dñs in manu eius ioachim re

ſ eccleſie

gem iudę. ⁊ partem vaſoꝛũ dom⁹

ſ fetoꝛ dentiũ vel mendaciũ. ſ duran quidã fluuius eſſe dicitur iuxta quẽ gigantes turrim babel fecerũt

dei. ⁊ aſpoꝛtauit ea in terrã ſennaar.

ſ mercurij vel alterius dei. ſ aias ſententias veras ſ dyabolus vel philoſophus vel hereticus.

in domũ dei ſui. ⁊ vaſa tulit

ſ mundũ cõuenticula hereticoꝛũ. ſ ydoli. ſ hereſis.

in domum theſauri dei ſui. Et ait

ſ nabuchodonoſoꝛ. ſ hiero. i. equoꝛũ domitoꝛ.

rex arſaxat p̃põito eunuchoꝝ ſuorum vt introduceret de filijs iſrael

ſ id eſt. ſ dauid. ſ nobiliũ.

⁊ de ſemine regio ⁊ tirannoꝛum pu

ſ mentis vel coꝛpoꝛis.

eros in quib⁹ nulla eſſet macula.

ſ ꝓpꝛia verba ponit.

decoꝛos forma ⁊ eruditos omni

ſ qḋ plus eſt.

ſapientia. cautos ſcientia ⁊ doctoſ

ſ diſciplina eſt oꝛdinata morũ coꝛꝛectio. ſ his inſigniti digni ſunt regio aſpectu.

diſciplina. ⁊ qui poſſent ſtare in palatio regis vt doceret eos lrãs

ſ Syram. qꜫ vna eſt cũ chaldea lingua.

⁊ linguã chaldęoꝝ. Et ꝯſtituit eis

ſ refectionẽ.

rex annonã per ſingulos dies de

ſ ꝓpꝛijs. ſ non de quolibet ſed

cibis ſuis ⁊ de vino vnde bibe-

ſ anticipatio. qꜫ iã dicit eos enutritos et dicturus eſt quomodo nutriti ſunt.

bat ipſe. Et enutriti tribus annis

ſ et qꜫ pꜫcepit ergo factũ eſt.

poſtea ſteterũt in conſpectu regis

ſ pueros. ſ fuerunt enim alij multi.

Fuerũt ergo inter eos de filijs iu

ſ iudiciũ vel iudicat me deus.

dę daniel ananias miſael ⁊ azarias. Et impoſuit eis pꜫpoſitus eu

ſ hiero. i. capillus capitis.

nuchoꝝ nomia danieli balthaſar

ſ i. grã domini. ſ decoꝛ meus. ſ populus meus. ſ i. qui ſcit riſus vel de gaudio.

ananię ſydrac miſaeli miſac. et

ſ auxiliũ domini. ſ ſeruiẽs taceo. ſ Conſtituit eis rex annonã per ſingulos dies ⁊c̃ ꝓpoſuit autẽ da. ⁊c̃

azarię abdenago. Propoſuit au

ſ nõ dictis. intentio eñ pꜫualet verbis. ſ cõtra legẽ

tem daniel in coꝛde ſuo ne pollu

ſ quaſi idolotito vel crapula. ſ ebrietate ſ cibis

eret̃ de mẽſa regis. neqꜫ de vino

ſ ideo.

potus eius. ⁊ rogauit p̃poſitũ eu-

ſ ne cogeret eũ cõtaminari cibis alienigenarum

nuchoꝝ ne ꝯtaminaret̃. Dedit aũt

ſ danieli dico ſicut et ioſeph qui magis pro alienis peccatis capti. i. captiuati ſunt. ioſeph ꝓ fratruȝ peccatis daniel pro populo hieruſalem.

deus gratiam danieli. ⁊ miſericoꝛdiã in conſpectu principis eunu-

ſ ideo.

choꝛum. Et ait pꜫceps eunucho

virtutum ſuaꝝ recipit
mercedem. ꝓpoſuit eñ
in corde ſuo ne pollue
retur de mēſa regis. et
viles cibos ꝓpoſuerat
regijs epulis ideo gra
tiam in cōſpectu p. e. a
deo promeruit. Unde
dat intelligi. ſi qñ dili
gant ſancti ab infideli
bus nō eoꝝ bonitatis
eſſe ſꝫ dei miſericordie

Timeo e. d. m.
Similiter qꝛ pylatus
plus ceſarē timuit q̄ꝫ
deū: penas gehēnales
meruit. ꝓus manus ſu
as abluit dicens: mū/
dus ego ſū a ſanguine
iuſti huius. vos vide/
ritis. Et iterū. An ne
ſcis qꝛ poteſtatem ha
beo dimittere te?

Coeuis. Ideo co
euis appoſuit. Solēt
eñ iuniores maioribꝫ
pulcriores eſſe.

Tempta nos.
Admirabilis fidei ma
gnitudo. non ſolū ſibi
corpulentiā viliori eſu
vt p legumina promit
tit. ſed ⁊ tēpus ſtatuit
nō temeritate ſed fidei
magnitudine qua regi
as dapes contempſit.

Cōueniens proba
tioni ſpaciū nec breue
nimiſ. nec nimis longū
qd cito poſſit impetre

Ariolos ⁊ ma
gos. Alij ſophiſtas et
philoſophos. non int
hāc philoſophiā ⁊ ſo/
phiſticā diſciplinam
quā greci pollicentur.
ſed doctrinam gentis
barbare. qua vſqꝫ ho
die chaldei philoſo/
phant.

Fuit aūt Dicen
dum eſt in ſequentibꝫ
quomō vſqꝫ ad ꝑmū
annū cyri fuiſſe dicat.
poſtea tercio āno eiuſ
dem ⁊ primo darij fuiſ
ſe legatur.

Ca. II.

In anno. Si pꝰ
tres ānos pueri igreſ/
ſi ſunt in cōſpectu regi
quō ſecundo āno hꝫ ſō
niaſſe nunc dicit. hoc
ita ſoluūt hebrei. Se
cundus annus hic di/
citur. quo omnibꝫ bar
baris gētibus impera
uit aſſirijſ. egiptijſ. mo
abitis. ⁊ reliquis natō
nibus. nō tm̄ iudeis et
chaldeis. Uñ ioſephꝰ
poſt annū ſecundū egi

quaſi facerem qd̄ pre
rum ad daniele. Timeo ego domi/
caris: ſed timeo.
num meū regem. qui cōſtituit vo/
bis cibū ⁊ potū. qui ſi viderit vul/
tus veſtros macillentiores pre ce
regio veſcentibus cibo. quibus debetis
teris adoleſcentibus coeuis vr̄is
ſicut etate ita corpore et pulchritudine cōparari.
reum capitis me facietis. quia eunuchoꝝ prin
ceps nō acquieuit nō tamē diffidit. aliū precibꝰ inua
dit. pulſat vt aperiatur ei.
cōdēnabitis caput meū regi. Et di
ex hoc pōt facere qd̄ petitur
xit daniel ad malaſar. quē conſti/
tuerat princeps eunuchoꝝ ſuper
ideo poterat facere quod petebatur.
danielem ananiā miſaelem ⁊ aza
caute ambit. beniuolentiam querit.
riam Tempta nos obſecro ſeruos
tuos diebus decē. ⁊ dentur nobis
que lex noſtra nō ꝓhibet.
legumina ad veſcendū. ⁊ aqua ad
poſt hec.
bibendū. ⁊ cōtemplare vultus no
ſtros. ⁊ vultus puerorum qui ve/
cōparatione habita ſi videris nos eque corpulen
tos et pulchros. concede nobis legumina.
ſcūtur cibo regio ⁊ ſicut videris.
ſic facias cū ſeruis tuis. Qui audi
to ſermone huiuſcemodi. tentauit
eos diebus decem. Poſt dies au
quos panis ſatiabat qui de celo deſcēdit.
tem decē apparuerūt vultus eoꝝ
decore. pinguedine.
meliores ⁊ corpulentiores ꝑ omi/
bus pueris qui veſcebant̄ cibo re
ſibi.
gio. Porro malaſar tollebat ciba/
nequis hoc perciperet.
ria ⁊ vinum potus eoꝝ. dabatqꝫ
eis legumina. Pueris aūt his de
de celeſtibus. de terrenis.
dit deus ſcientiā ⁊ diſciplinam in
docendo. diſcenda.
omni libro ⁊ ſapientia. danieli aūt
Extra alios. qꝛ qd̄ alij in fantaſmate. hic mētis ocu
lis aſpiciebat. enigmatū qui
intelligentiā omnium viſionum ⁊
bus futura monſtrātur. triēnio ſcd̄m preceptū re
ſomnioꝝ. Completis itaqꝫ diebꝰ
gis. pueri.
poſt quos rex dixerat vt ītroduce/
arphanaz. alias arphaxath.
rēt. ītroduxit eos ꝑpoſitus eunu
choꝝ ī ɔſpectu nabuchodonoſor
temptando eorum ſapientiam.
Cūqꝫ eis locutꝰ fuiſſꝫ rex. n̄ ſūt iuē
in ſapia. pueris. quos panis vite
ti tēs de vniuerſis. vt daniel ana
et fōs ſapiētie pauerat et docuerat. ideo quaſi
nias miſael ⁊ azarias. Et ſteterūt
ſeruituri.
quaſi merito ſtant. in cōſpectu regis qꝛ
in conſpectu regis. Et omne ver/
omne. v. ſ. ⁊c. de diuinis. de mundanis.
bū ſapiētie ⁊ intellectꝰ qd̄ ſciſcita
tus eſt ab eis rex. inuenit in eis de
ab aris. ma
cuplū ſuper cūctos ariolos. ⁊ ma

gi qui de ſingulis philoſophantur.
gos q̄ erant in vniuerſo regno eiꝰ
In honore. in ſequentibus enī tertio anno cyri re
gis viſionem vidiſſe dr̄. defuncto eniꝫ dario. cū ciro
Fuit aūt daniel vſqꝫ ad annū pri
fuit.
mū cyri regis.

Ca. II.

In anno autem
In anno autem ſedechie ⁊c.
poſtq̄ꝫ ſubdidit ſibi exteras gentes
ſecūdo regni nabucho/
nō ſibi. ſed danieli. et captiuis dei.
ſor vidit nabuchodonoſor ſomni
moraliter qꝛ carnalis nō pōt ſuſtinere ſpūalia.
um. ⁊ cōterritus eſt ſpiritus eius.
vt per eius inquiſitionem virtus dei oſtēderetur
et ſancti eius aliquantulū refrigerarentur.
⁊ ſomniū effugit ab eo. Precepit
ab aris. alij incantatores qui verbis agunt
ergo rex vt conuocarent̄ arioli et
mathematici. aſtrologi.
magi ⁊ chaldei ⁊ malefici vt īdica
rēt regi ſomnia ſua. Qui cū veniſ/
nō ſederūt qꝛ audire parati.
ſent ſteterūt corā rege. ⁊ dixit ad
vmbrā et quaſi aurā. et veſtigia ſomnij retinebat
vt alijs referētibꝰ. poſſet que viderat reminiſci neqꝫ
a mentiētibus decipi.
eos rex. Uidi ſomniū ⁊ mēte cō
fuſus ignoro qd̄ viderim. Reſpō/
derūtqꝫ chaldei regi ſiriace. Rex in
ſempiternū viue. Dic ſomnium ſer
uis tuis. ⁊ interpretationem eius
indicabimus. Et reſpondit rex et
ſomniū vel viſio
dixit chaldeis. Sermo receſſit a
prius
me. Niſi indicaueritis mihi ſom/
poſt. interpretationē quid. ſ. porten
niū ⁊ cōiecturam eius ꝑibitis vos
dat. confiſcate. ſ. de fiſco erūt. ſ. de cōmunitate re
⁊ domus veſtre publicabuntur.
gis. fiſcus enī ſaccus regius eſt.
Si nō terret pena. alliciant premia.
Si aūt ſomniū ⁊ cōiecturam eius
in preſenti. in futuro. inter
narraueritiſ. premia ⁊ dona ⁊ ho
vicinos et amicos.
norem multū accipietis a me. Sō
nium igitur ⁊ interpretationē eiuſ
indicate mihi. Reſponderūt ſcd̄o
iterū beniuolentia eū alliciūt.
⁊ dixerunt. Rex ſomnium dicat ſer
uis ſuis. ⁊ interꝑtatōnem eius in
dicabimus. Rn̄dit rex ⁊ ait. Certe
ſpaciū vite. ambage verborum.
ſcio qꝛ tempus redimitis. ſcienteſ
q a me receſſerit ſermo. Si ergo
rema nebat enī in eo aliquod ſomnij veſtigiuꝫ. vt ſi
quis diceret illud agnoſceret ſtatim. firma ſola.
ſomniū nō īdicaueritis mihi vna
michi. nō aliquis pro vobis intercedet.
hoc. ſ.
eſt de vobis ſententia. qd̄ interpre
tationeꝫ quoqꝫ fallacē. ⁊ deceptōe
fingendo.
plenam cōpoſueritis: vt loquami

ptiace captiuitatiſ na
buchodonoſor vidit
mirabile ſomniuꝫ ⁊ fu
git ab eo.

Somnium. Ui
dit rex impius ſomniū
vt daniele interpretā
te glorificetur deus. et
captiui deo ſeruienteſ
inde habeant ſolatiū.
Sic ⁊ pharao non qꝛ
meruerūt. ſꝫ ioſeph et
daniel digni fuerūt q̄
interpretatione omni
bus preferrentur.

Magi. Cōſuetu
do aūt ⁊ ſermo cōmu
nis. magos pro malefi
cis accipit.

Magi qui de ſingu
lis philoſophantur.

Chaldei. Chal/
dei philoſophi chal/
deoꝝ. mathematici. ſ.
qꝛ ſcd̄m hanc artē. etiaꝫ
reges ⁊ principes illiuſ
gentis omnia faciunt.
Uñ ⁊ ī natiuitate dñi
ꝑmi ortū eius notaue
runt. ⁊ in bethleem ve
nientes. puerū adora
uerūt.

Et malefici ⁊c.
Qui victimis vtun/
tur ⁊ ſanguīe ⁊ ſepe cō
tingunt corpa mortuo
rum.

Reſpōderūtqꝫ
Huculqꝫ hebraice. ab
hinc vſqꝫ ad viſioneꝫ
tercij āni regis baltha
ſar quā daniel vidit ī
ſuſis hebraicis quidē
lr̄is. ſed lingua ſcripſit
chaldaica quā ſyriacā
vocat.

Peribitis. Mi
nat penā. ꝓpōit ꝑmia.
vt ſi poterunt ſomniū
dicere cuius non pote
rat recordari. credat
etiam ſomnij expoſitō
nem. aliter interꝑtatō
eoꝝ non habeat fidē;

¶ Sapientes int
ficiebantur. Querunt
hebrei cur daniel ⁊ treſ
pueri nõ ingreſſi ſunt
ad regẽ cũ alijs ſapien
tibus. ⁊ cũ eis iubẽtur
perire. ⁊ ſic ſoluũt. cũ
rex dona maxima ⁊ ſũ
mũ honorẽ pmittebat
ire noluerũt ne digni
tatẽ ⁊ diuitias viderẽ
tur ambire. Aut forte
chaldei inuidentes ſa
pientie eorũ ⁊ glorie. in
greſſi ſũt ſoli. quaſi ſo
li pmia recepturi. ſ; po
ſtea pene voluerũt ha
bere cõſortes. Daniel
aũt ⁊ ſocij eius nõ ve
nerũt ne pmia ambire
viderent. vel pter in
uidiã. ne forte chaldei
inuiderent ſapie eorũ.
¶ Ut tempus da
ret. Nõ vt ſagacitate
mentis occulta perqui
reret. ſ; vt dñm occul
torũ obſecraret. Alios
ſibi in pces adiungit.
ne videat pſumere de
priuilegio ſui meriti. ⁊
quorũ ẽ cõmune diſcri
men. fiat cõis oratio.
¶ Tũc danieli ⁊c.
Somniũ regis diſcit
ſuo ſomnio. imo ⁊ ſõ
niũ ⁊ interpretatõnem
eius dei reuelatõne co
gnoſcit. qd demones
ignorabant. ſapien
tia ſeculi ſcire nõ pote
rat daniel q fuerat cũ
ctis ignotũ retroactis
generatõnibus cogno
ſcit deo reuelãte miſte
rium.
¶ Deum celi ⁊c.
Dij eñ qui nõ fecerũt
celum ⁊ terram pibũt.
¶ Et ipſe mutat.
Ne miremur ſ; ſi qñq;
cernimus reges regib;
⁊ regnis regna ſucce
dere. que omnia fiunt
dei arbitrio. q cãs om
niũ nouit. qui cõcidit
omnia. ⁊ malos reges
patit ſuſcitari. vt pu
niãt malos. ⁊ emẽdẽt
bonos.
¶ Dat ſapientiã.
Sapiẽtia de celeſtib;
ſciẽtia de terrenis. diſ
ciplina ordinata morũ
correctio. pus per diſci
plinã corrigim. deide
ſcimus ⁊ poſt ſapim.
¶ Ipſe reuelat.
Cui reuelat deus pro
funda admirat ⁊ dicit O altitudo diuiciarũ. ſa. ⁊ ſ. d. Iſte ĩhabitante in ſe
ſpũ ſãcto ſcrutat pfunda dei et in pfundo aie ſue altiſſimos puteos fodit.
⁊ terrã egerit. q aqs opit. bibit aquã de vaſis ſuis. ⁊ de fõte puteorũ ſuorũ.
¶ Nouit in tene. Tenebre ignorantia. lux ſciẽtia atq; doctrina. deus
enim peruerſa non latent recta. ambiunt ⁊ adherent. Uel tenebre myſtica

ni mihi. donec tempus pertrãſeat.
ſ heret in propoſito. ſtat in ſententia. idem replicat.
Sõniũ itaq; dicite mihi. vt ſciam
q interpretatõnem eius veram lo
quamini. Reſpondẽtes ergo chal
dei coram rege dixerunt. Non eſt
ſ ſuper celũ eñ eſt qui hoc põt.
homo ſuper terrã qui ſermonẽ tu
ſ tandẽ cõpulſi deũ creatorẽ omniũ recognoſcũt.
ſ nedũ ſerui regũ
um rex poſſit implere: ſed neq; re
poſſunt ſoluere.
gũ quiſq; magnus ⁊ potens verbũ
huiuſmõi ſciſcitat ab omni ariolo
⁊ mago ⁊ chaldeo. Sermo eñ quẽ
tu rex qris grauis eſt. nec reperiet
quiſq; qui indicet illũ in cõſpectu
ſ Confitentur arioli. et omnis ſcientia ſecularis. pre
regis. exceptis dijs quorũ non eſt
ſcientiã futurorũ eſſe ſolius dei nõ hoim. vnde pba
conuerſatio cũ hominibus. Quo
tur pphetas ſpũ dei locutos. qui futura predixerũt.
audito rex in furore ⁊ in ira magna
ſ nõ de vno tãtũ pcepit. ſ nõ de ſtultis et lecatorib;
pcepit vt periret omnes ſapiẽtes
ſ nõ de extranea patria. ſ a rege.
babilonis. Et egreſſa ſententia ſa
ſ preparabant occidi. vnde poſt Sapiẽtes ne pdas
piẽtes inficiebant. Querebatq;
daniel ⁊ ſocii eius vt perirẽt. Tũc
ſ neſciens cauſã ſui periculi. celauerant enim chaldei
queſtionẽ regis. ne daniel et tres pueri preferrentur
eis in expoſitione viſionis.
daniel requiſiuit de lege atq; ſentẽ
ſ arioch. i. ad ſolitudinem redigens.
tia ab arioch pricipe militie regis.
qui egreſſus fuerat ad interficien
dos ſapientes babilonis. Et inter
ſ hanc.
rogauit eũ qui a rege poteſtatẽ ac
ceperat. quã ob cauſam tam crude
ſ a ſecreto.
lis ſentẽtia a facie regis eſſet egreſ
ſa. Cum ergo rẽ indicaſſet arioch
danieli. daniel igreſſus rogauit re
gem vt tempus daret ſibi ad ſolu
tionem indicãdam regi. Et ingreſ
ſ Moraliter. Ne ſis ſapiens tibi ſoli. omnibus pro
ſus eſt domũ ſuã. ananieq; ⁊ mi
ficere debes. et alios tecum docere.
ſaeli ⁊ azarie ſocijs ſuis indicauit
ſ ecum.
negociũ. vt quererẽt miſericordiã
ſ occulto ſomnio quo ſacra futura ſignantur.
a facie dei celi. ſup ſacramẽto iſto
ſ quo inuento.
⁊ non perirent daniel ⁊ ſocij eius
ſ diligit inimicos. benefacit odiẽtibus. orat pro per
cũ ceteris ſapiẽtib; babilonis. Tũc

ſequentibus.
danieli miſteriũ per viſionẽ nocte
ſ a deo. ſ ideo. ſ nõ ingratus ẽ. deo im
putat non ſibi.
reuelatum eſt. Et benedixit daniel
ſ ad differentiã eorum deorũ qui verſantur in terra.
deum celi. ⁊ locut; ait. Sit nomẽ
et demoniacis artib; et preſtigijs terrenos deludũt.
dñi benedictũ a ſeculo ⁊ vſq; in ſe
ſ qua cognoſcuntur miſteria. ſ regnorum
culũ. quia ſapientia ⁊ fortitudo
ſ nõ hoim. nõ demonũ. nõ regũ. ſ non alius.
eius ſũt. ⁊ ipſe mutat tempora ⁊
ſ nota q generali diſputatione preparat auditorem
iam innuẽs ſomniũ eſſe de mutatione regnorum.
etates. trãſfert regna atq; cõſtituit
ſ vnde. audiens ſapiens ſapientior erit. et qui habet
dabitur ei. et qui nõ habet. et qd videtur habere au
feretur ab eo.
dat ſapientiam ſapientibus. ⁊ ſciẽ
ſ diligentibus correctionem morum.
tiam intelligentibus diſciplinam.
Ipſe reuelat profunda ⁊ abſcondi
ſ ignorantia.
ta. ⁊ nouit in tenebris conſtituta ⁊
ſ ſapientia atq; ſcientia. ſ ergo. ſ ne videatur ſui me
lux cũ eo eſt. Tibi deus patrũ no
riti. refert hec ad patrum iuſticiam. et dei veritatẽ
qui ſeminis eorũ etiã in captiuitate miſeretur
ſtrorũ confiteor. atq; laudo. quia
ſ exponendi. ſ patiendi.
ſapientiam ⁊ fortitudinem dediſti
ſ ſoli.
mihi. ⁊ nunc oſtendiſti mihi que
ſ nos quatuor. arrogantiam fugit ne ſolus impetraſ
rogauimus te. quia ſermonẽ regiſ
ſe videatur. et grãs agit q miſteriũ ſomnij ſolus in
telligit.
aperuiſti nobis. Poſt hec daniel
ingreſſus ad arioch quẽ conſtitue
rat rex vt perderet ſapientes baby
lonis. ſic ei locutus eſt. Sapiẽtes
babylonis ne pdas. Introduc me
in conſpectu regiſ. ⁊ ſolutionẽ nar
rabo regi. Tũc arioch feſtinus in
ſ quantũ ad laudẽ. ſ ad quem nihil.
troduxit danielem ad regem et di
xit ei. Inueni hominẽ de filiis trãſ
migrationis iude qui ſolutionem
regi annũciet. Reſpondit rex ⁊ di
xit danieli cui nomen erat baltha
ſar. Putas ne vere potes indicare
ſ ordinem ſomnij ſeruat.
mihi ſomniũ qd vidi ⁊ interpreta
tionem eius? Et reſpondens dani
nota omne occultũ poſſe
el coram rege ait. Miſteriũ qd rex
vocari miſterium.
interrogat ſapientes magi ⁊ arioli
ſ admirabilis ſimplicitas. innocẽtes oñdit qui eius
mortem querebant. Nec enim nocendum eſt nocenti
bus. ſ qui exta inſpiciunt et ex his futura predicãt.
⁊ aruſpices nequeũt indicare regi

⁊ profunda. Unde in
parabolis. Intelligit
parabolam ⁊ tenebro
ſum ſermonẽ. Et i pſal
mo. Aqua tenebroſa i
nubib; aeris. ſ. f. i cõ
eius. Qui eñ terrena
deſerit ⁊ ad excelſa cõ
ſcendit. quaſi auis te
nuiſſimũ aerẽ. ethera
q; deſiderat. ⁊ nubes
efficitur ad quã vitas
dei peruenit. q pſcõs
pluere cõſueuit. ſ; talis
repletus multitudine
ſcientie. habet multas
aqs tenebroſas. ⁊ cali
gine inuolutas. qs ſol;
moyſes ⁊ ſui cõformes
ingredit. ⁊ facie ad fa
ciẽ deo loquit. de quo
poſuit tenebras latibu
lũ ſuum.
¶ Nouerat illud qd
patriarche fodiebant
puteoſ. ⁊ allophili no
cte terram ingerebãt. ⁊
patriarche iterũ fodie
bãt vſq; ad inuentam
aquã. Sic qlibet fide
lis aia vigilare debet
pter inſidias dyabo
li. vt ad aquã viuam
chriſtũ ſcilicet poſſit p
uenire. Sõnolentiam
quarũ ſcilicet aiarũ in
crepat ppha dauid ſci
licet dicẽs. Filij ho. v
q gra. cor. Memores
eñ eſſe debemus ſãtl
lule diuine. ⁊ ymagis
nob impſſe. de q idem
dauid. Signatũ ẽ ſup
nos lu. vultus t. d.
¶ Sapiẽtes. Imi
tat dñi clemẽtiã p per
ſecutoribus orãs. Nec
vult eos pire p quib;
erat ipſe piturus ſi oc
ciderent.
¶ Introduc. Arro
gantiã vitat. q ipſe re
cto itinere poſſet ire. et
ideo vult introduci.
¶ Inueni homi
nem ⁊c. Dei grãm ad
ſuã refert diligentiam
⁊ ſe inueniſſe dicit. cũ
daniel ſe vltro obtule
rit. ⁊ morẽ nũciorũ oſtẽ
dit qui cũ bona nũciãt
ſua volunt videri.
¶ De filiis tranſ
migratõis. Nõ q de fi
lijs iude. i. de regali ſtir
pe ſit daniel non. ſacer
dos. ſicut in fine conti
net belis fabula.
¶ Putas ne vere
Seruat ordinẽ queſtionis. prius ſomnium quod magi ignorabãt poſt in
terpretationem ſomnij querit. vt cũ que viderat recognouerit credat interp
tationẽ ſomnij. que variam recipit cõiecturam.
¶ Miſterium quod rex. Aufert regi prauã ſuſpitõnem, ne exiſtimet
inueniri poſſe humana ſolertia qd ſolius dei habet noticia.

¶Sed eſt deū. Nō dij. vigilant retrahit a multoꝝ deoꝝ opinione
¶Que ventura. Aut ex quo danieli ſomniū reuelatum eſt vſq; ad con
ſumatōnem mūdi. aut
certe vniuerſa interp
tatio ſomnij ad finem
tēdit. in quo imago et
ſtatua que videt̄ con
terenda eſt.
¶Capitis. Mētis
ſcilicet de quo cogita
tio. vel caput chriſtus
nos mēbra. iſte paſtor
nos grex. Vñ ſcriptū
eſt. Illuc pueniat infir
mitas gregis. quo pre
ceſſit paſtoris firmitas.
¶Capitis tui ꝛc.
Nō dicit oculoꝝ ne
quid putarem⁹ eſſe cor
poꝛū ſed capitis. Vñ
in parabol. Oculi ſapi
entis in capite. i. in pn
cipali cordis. Vñ Be
ati mundo corde ꝛc.
Et quid cogitatis ma
la in cordibus veſtris.
Alij hac occaſione ſm
platonē in cerebro ſuſ
picantur eſſe ſapiam.
¶Somniū tuū.
Sex ſūt ſomnioꝝ ma
neries. duo ſūt q̄ etiā
nemo ſcīs vitare pōt
ex nimia ventris inani
tate. ꝛ nimia īgurgita
tione. tertiū ex illuſio
nibꝫ nocturnis inimici
quartū ex pmiſſa cogi
tatōne illuſione ſecuta
quintū per reuelatōeſ
ſāſpūs. que mīſtis fit
modis. ſextū ex cogita
tionibꝫ pmiſſis. vel ex
caris ad caput noſtrū
chriſtū vel eccleſiā vel
ad mēbra pertinentibꝫ
reuelatōne ſubſecuta.
¶Tu rex. Indicat
cām ſomnij q. ſ. deus
regi futura miſteria re
uelauit. q ſcire futura
voluerit. ꝛ vt diuinę in
ſpirationis miret̄ grāz
nō mō qđ in ſōnio vi
derit. ſed qđ ante cogi
tauerit exponit.
¶Tu rex. Conſide
randum eſt ꝙ ſomnia
quibꝫ futura ſignificāt̄
ꝛ quaſi p nubilū veri
tas demonſtrat̄. ñ pa
tēt coniectoribꝫ ꝛ mun
di ſapiētibꝫ. ſed ſolius
dei noticię reſeruant̄.
¶Et qui reuelat.
miſteria. o. t. Qui. ſ. fa
cit ſolē ſuū oriri ſup bo
nos ꝛ malos. cuius tā
ta eſt dementia vt etiā
nabuchodonoſoꝛ diſ
penſationis ſuę q̄ mū
dū regit miſteriū reuelaret per danielem.
¶Hiero. Interrogemus eos qui diuerſas aſſerunt eſſe naturas. cuius na

ſquaſi. fruſtra queris ab hominibus in terra qđ ſolus deus nouit in celo.
Sed eſt deus in celo reuelās mi
ſabſq; adulatōe veritati aſſociata blanditur
ſteria. qui indicauit tibi rex nabu
ei vt regi. ſ ¦ Complenda. nō cepta. et hoꝝ omniū
chodonoſoꝛ que ¦ ventura ſūt no
in fine erit generalis cōpletio. ſſomnia et vi
uiſſimis temporibus. Somnium
ſiones pro eodem hic accipit. ↑ ſlocum deſi
tuū ꝛ viſiones capitis tui ↑ in cu
gnat vt magis credatur.
biculo tuo huiuſcemodi ſunt. Tu
rex cepiſti cogitare ī ſtratu tuo q̄d
ſalias poſt hec.
eſſet futurum poſt te. ꝛ qui reuelat
miſteria oſtendit tibi q̄ futura ſūt.
michi quoq; nō in ſapientia que ē
in me pluſq̄ in cūctis viuentibus
ſacramentum hoc reuelatum eſt.
ſregem honorat. quaſi diceret. huius reuelatōis de
ſed vt interpretatio regi manifeſta
ſiderium tuū cā eſt. q voluiſti futura cognoſcere.
fieret. ꝛ cogitationes mentis tue
ſecce ſomnium nabuchodonoſoꝛ. ſquaſi fan
ſcires Tu rex videbas. ꝛ ecce qua
taſia. ſalij ymaginem. quaſi ſimilitudinē futuroꝝ.
ſad totū pertinet hoc.
ſi ſtatua vna grandis. Statua illa
magna. ꝛ ſtatura ſublimis ſtabat
ſin cōſpectu tuo. ↑ſvultus. ¦ ſvel cā videre erat ter
contra te. ꝛ ↑ intuitus eius ¦ terribi
bile. ſchaldeoꝝ regnū.
lis Huius ſtatue caput erat ex au
ſpter diuicias. ſmedoꝝ atq; perſarū.
ro optimo. pectus autē ꝛ brachia
de argento. Porro venter ꝛ femo
ſregnū romanoꝝ.
ra ex ere. tibie aūt ferree. pedū aūt
ſq regnum erat diuiſum.
quedā pars ferrea erat. quedā ficti
lis. Videbas ita donec abſciſus ē
de monte lapis ſine manibus. ꝛ
↑ ſbene in pedibus. primū. q qñ natus ē dñs impe
percuſſit ſtatuā ¦ in pedibus eius
rabant romani in quibus omne terrenū imperiū cō
fregit.
ferreis ꝛ fictilibus. ꝛ cōminuit eos
ſet ita.
Tunc contrita ſunt pariter. ferrū
teſta. es. argentū. ꝛ aurum. ꝛ reda
cta quaſi in fauillam eſtiue aree. q̄
rapta ſunt vēto. nulluſq; locus in
uentus eſt eis. Lapis aūt qui per
cuſſerat ſtatuā factus eſt mōs ma
ſde plenitudine enī eius nos omnes acce
gnus. ꝛ impleuit vniuerſā terrā.

bucho. nature intelligāt aut bone aut male. Si bone: cur impius dicit̄. Si
male. qđ vex eſt. ſm illos qui dicunt naturas bonas ꝛ malas. ſed oēs bo
ne inquātum creature
dei ſūt. cur malo atq;
terreno de⁹ ſua miſte
ria reuelauit.
¶Mihi quoq;.
Quaſi nō putes. futu
roꝝ noticiā humana
ſolertia poſſe cōprehen
di.
¶Mihi quoq;.
Sapientes babiloniſ
excuſat ꝛ inuidiā eui
tat. ne putet eū qui di
cturus eſt ex ꝓpria ha
buiſſe ſapientia.
¶Grandis eſt.
Totū ad magnū ꝛ ſub
lime ꝛc.
¶Huius ſtatue.
Diuidit regna ſicut re
gnata ſunt a regibus.
¶Ex ere. Macedo
nū qđ famoſiſſimū vir
tute alexandri ꝛ cōpa
tur eri qđ reſonat pl⁹
q̄ cetera metalla.
¶Abſciſus eſt d.
Chriſtus lapis quē re
probauerūt edificātes
id eſt iudei. hic factus
eſt in caput anguli.
¶Et impleuit v. t.
Vt p cōſtantinū qui
licentiā dedit toto or
bi vt deo ſeruirent.
¶Et regnū tertiū.
Alexandrū ſignificat
ꝛ regnū macedonum ꝛ
ſucceſſoꝝ. qđ in ere enēū
q inter oīa metalla
es vocali⁹. ꝛ tinnit cla
rius. ꝛ ſonus eius lon
ge lateq; diffūdit̄. qđ
nō ſolū potētiā regni.
ſed etiā eloquētiā gre
ci ſermonis oſtendit.
¶In dieb⁹ aūt.
His regnis precurren
tibꝫ. regnū chriſti ꝛ pre
nunciatū eſt ꝛ venit.
¶Cōminuet. Re
gnū mūdi ideo cōteret
xp̄s. vt ſuū ibidē edi
ficet. Vñ petro dictū
eſt. Macta ꝛ māduca
. ſ. incorpa tibi. i. oēs
fac tibi conformeſ.
¶Cū moyſes deſcen
diſſet de mōte ꝛ īueniſ
ſet iudeos q̄ fecerāt vi
tulū cōflatilē. pꝛibꝫ hoc
cōſecutus eſt ab eis. vt
deſtrueret̄. ꝛ cōbuſſit eū
intm ꝙ puluis fcūs ē.
ꝛ poſtea dedit omibꝫ
aquā vt biberēt. qđ ſi
gnificat baptiſmū et
penitentiam. aqua eñ
in baptiſmo abluimur igne conſcientię. vel materiali purgamur. vel ſpiri
tuſcō qui vetus ignis dicitur.

pimus. ſrex ſapiens tacitus oīa au
ſcultat veritatē recognoſcēs.
Hoc eſt ſomniū. Interpretationē
quoq; eius dicemus coram te rex
↑ ſcui oīa debes. nō ydolis vanis et ſurdis.
Tu rex regū es ¦ ꝛ deus celi regnū
ſcōtra inimicos. ſin ſubditos. ſapud extra
ꝛ fortitudinem ꝛ imperiū ꝛ glori
neos. ſin terra iſta. ſvt breuiter oīa cōprehendā.
am dedit tibi ꝛ omnia in quibus
habitant filij hominū ꝛ beſtie agri
ſaens. ¦ ſnō meritis tuis: ſed gratis
¦ ſpoteſtate.
ꝛ volucres celi ¦ dedit ¦ ī manu tua
ſquia non contradicunt.
ꝛ ſub ditōne tua vniuerſa cōſtituit
ſprimū regnū. ſ. babyloniorum
auro pcioſiſſimo cōparatur.
Tu ergo rex. es caput aureum. ꝛ
ſmedoꝝ atq; perſarū qđ
argento cōparatur. priore minus ſequēte maius.
poſt te cōſurget regnū aliud min⁹
te argenteū. ꝛ regnū tertium aliud
ereū. qđ imperabit vniuerſe terre.
ſromanoꝝ qđ comminuit et domat omnia tandem
domatur.
ꝛ regnū quartū erit velut ferreum
Quomō ferrū cōminuit ꝛ domat
ſpdicta
regna.
omnia. ſic cōminuet ꝛ conteret oīa
hec. Porro quia vidiſti pedum et
↑ ſqđ hodie impletū eſt. ſicut enī in principio roma
digitorum ¦ partem teſtea figuli et
no imperio nil fortius fuit aut durius ita in fine nil
debilius.
partem ferream. regnū diuiſū erit
ſq a principio forte et durum.
quod tñ de plantario ferri orietur
ſiuxta qđ. ſdebilius. ſalias teſte
ſcđm qđ vidiſti ferrū mixtum teſte
et luto.
ex luto. ꝛ digitos pedū ex parte fer
reos ꝛ ex parte fictiles. ex parte re
gnū erit ſolidū. ꝛ ex parte contritū
ſalias teſte
Qđ aūt vidiſti ferrū mixtū teſte ex
et luto ↑ ſid eſt homīes erūt ex priori ſemine deſcen
dentes vt teſta et lutum.
luto ¦ cōmiſcebuntur quidē huma
ſq diſcordes. nec tante virtutis quāte
no ſemine. ſed non adherebūt ſibi
priores: et ab illis degeneres.
ſicuti ferrum non pōt miſceri teſte
In diebus aūt regnoꝝ illoꝝ ſuſci
ſpater. ſfilij ſui et eccleſie.
tabit deus celi regnum qđ in eter
ſet regni eius ñ erit finis. ſvnde et gloriā meā nō
nū nō diſſipabit̄. ꝛ regnū eius alte
dabo alteri. ſcōparatione ſui regni.
ri nō tradet̄. Cōminuet ꝛ cōſumet
↑ ſvt. ſcetera tranſitoria
vniuerſa regna hec ↑ ꝛ ipſū ſtabit

Lapiſ ſine ma.
Hec impius porphi-
rius et iudei ad popu-
lum referūt iudeorum
quē in fine ſeculorum
volunt eſſe fortiſſimū:
et omnia regna cōmi-
nuere. et regnare ine-
ternum.
Tūc rex nabu.
Hoc ſuperbus calum-
niat̄ porphiri⁹. ꝙ rex
ſuperbiſſimus capti-
uum adorauerit. tāq̄
et licaones ob magni-
tudinē ſignoꝝ: paulo
et barnabe voluerunt
hoſtias īmolare. ergo
error gentiliū qui om̄e
quod ſup ſe eſt: deos
putant. ſcripture non
debet imputari q̄ ſim-
pliciter refert vniuer-
ſa que geſta ſunt
Cecidit i faciē
Qui cadit in faciem:
videt quo cadat. qui
autē retro cadit. neſcit
quo cadit. vnde credi-
ditur ꝙ hely ſacerdoſ
domini ꝑditus ſit qui
retro cecidit.
Vere deuſ ve.
Poſſumus dicere. ꝙ
ipſe rex aperit quare
danielem adoret ⁊ ho-
ſtias immolari preci-
piat et quē ⁊ cui diceſ
vere de⁹ veſter ⁊c. non
tam. ſ. danielē: q̄ ī da-
niele deū adorat. q̄ mi-
ſteria reuelat. ꝙ etiam
alexandrū magnuz in
pontifice ioiade feciſſe
legim⁹. vel forte rei ma-
gnitudine cōfuſuſ ſtu-
pore ignorat quid fa-
ciat. et qui verū deum
non intelligit ſeruū ei⁹
adorat.
Tūc rex danie.
Hoc q̄z porphiri⁹ reꝑ-
hendit ꝙ. ſ. daniel mu-
nera ñ recuſauit. ⁊ ho-
norez babiloniū ſuſce-
pit. nec conſiderat re-
gem ideo ſomniū vidiſ-
ſe. et interpretationez
danieli reuelatam eſſe
vt daniel hac occaſio-
ne creſceret. et in capti-
uoꝝ cōſolationē prin-
cepſ omniū fieret chal-
deorū. ⁊ dei potentia
fieret manifeſtata. ſic
exaltat⁹ ē ioſeph apd
pharaonē. mardoche-
us apud aſuerū. vt. ſ.
captiui aliqd haberēt
ſolatiū. vidētes homi-
nem ſue gentis princi-
pem egiptioꝝ vl̄ chal-
deoꝝ.

ſ quaſi hoc in viſione tibi ſignificatū eſt.
ineternuz: Sedꝫ qd vidiſti ꝙ de
ſ de ſuperba gente iudeorum ſ materiali carne.
ſ chriſtus. de quo. lapidē quem reprobauerūt e. h.
f. e. i. c. a. ſ abſq̄ viri ſemine genitus de virgine
qui cōtritis omibus regnis factus ē mons magnus
et impleuit vniuerſam terrā. de quo venite aſcenda-
mus ad montē domini et ad d. d. i.
mōte abſciſus ē lapis ſine mani-
ſ primū romanū impiū ſub quo natus ē chriſtus.
bus ⁊ cōminuet teſtā et ferruz ⁊
ſ Item reuela-
es. et argentū. ⁊ aurum. deus ma-
tionem ſomnij non meriti ſui eſſe dicit. ſed vt mani-
gnus oſtendit regi q̄ ventura ſunt
feſtum fieret regi. ſolum deū eſſe colendū.
poſtea. ⁊ verum eſt ſomniū. ⁊ fide-
lis interpretatio eius. Tūc rex na-
ſ potuit fieri. vt nouita-
buchodonoſor cecidit in faciem
te rerum ꝑcuſſus neſciens caderet
ſuam. et danielem adorauit. ⁊ ho-
ſ preparari vel portari.
ſtias ⁊ incenſum ꝑcepit vt ſacrifi-
caretur ei. Loquēs ergo rex ait da-
ſ nō noſtri. ſ omniū.
nieli. Vere deus veſter de⁹ deorū
ſ quaſi celi et terre. ſ quia
eſt. et dominus regū: reuelās mi-
ſ hoc in te probatur.
ſteria. quoniā potuiſti aperire ſa-
ſ hec ē cauſa ſomnij
cramentum hoc. Tunc rex danielē
in ſublime extulit. et munera mul-
ta et magna dedit ei. Et conſtituit
eum principē ſuꝑ omnes prouin-
tias babilonis. et ꝑfectum et ma-
giſtrum ſuꝑ cunctos ſapientes ba-
bilonis. Daniel autē poſtulauit a
ſ rex
rege. et cōſtituit ſuꝑ omnia opera
prouintie babilōis ſydrac miſac ⁊
ſ a latere
abdenago. Ipſe autez daniel erat
regis non recedens. honoratus familiaris.
in foribus regis.

Ca. III.

ſ quaſi d. non fuit memor benefi-
cij a deo habiti
Nabuchodo-
ſ beneficij memoria fugax. malefi-
noſor rex fecit ſtatuā auream alti-
cij quaſi lappa tenax
tudine cubitoꝝ. lx. latitudine cubi-
ſ theodocio
torum vj. et ſtatuit eam in campo
dorcas. ſymachus duran. lxx. pibolon. latine vina-
duran. prouītie babilonis. Itaq̄
rium vel concluſum
nabuchodo. rex miſit ad congre-
ſ principes. lingua philiſtinorum vel
alophilorum.
gandos ſatrapas. magiſtratus ⁊
iudices. duces. tyrannos. ⁊ prefe-
ſ quibus regi conſentientibus facile conſen-
tit populus
ctos. omneſq̄ principes regionis
ſ ad orationem.
vt conuenirent ad dedicationem

ſtatue quam erexerat nabuchodo-
ſ ſicut preceptuz ē.
noſor rex. Tunc cōgregati ſunt ſa-
trape. magiſtratus. et iudices. du-
ces. et tyranni. ⁊ optimates q̄ erāt
in poteſtatibus conſtituti. et vni-
uerſi principes regionū vt conue-
ſ ad orationem.
nirent ad dedicationē ſtatue quaz
ſ con-
erexerat nabuchodono. rex. Sta-
gregati admirantes.
bant aūt in conſpectu ſtatue. quaz
poſuerat nabuchodonoſor rex. et
ſ magna voce. ſ non ꝙ
preco clamabat valenter. Vobis
in campo duran omnes populi omnium nationum
dicitur populis. ⁊ tribubus. et li-
potuerunt congregari. ſed in principibus cunctaruz
guis in hora qua audieritis ſoni-
gentium creduntur omnes adoraſſe.
tum tube ⁊ fiſtule. ⁊ cythare. ſam-
buce. ⁊ pſalterij ⁊ ſimphōie. ⁊ vni-
uerſi generis muſicoꝝ. cadentes
adorate ſtatuam auream quā con-
ſ prece-
ſtituit nabuchodonoſor rex. Siqſ
pto penam ſi quis non fecerit addit.
autē non proſtatuſ adorauerit: ea-
dem hora mittet̄ in fornacem igniſ
ſ quia. ꝑcepit. et minas addidit.
ardentis Poſt hec igit̄ ſtatim vt
ſ in principibus.
audierunt omnes populi ſonituz
tube et fiſtule ⁊ cythare. ſambuce
et pſalterij. ⁊ ſymphonie. ⁊ omnis
ſ tam mente q̄ corpe
generis muſicorum. cadentes om-
qui autem in apocalipſi deū adorant in faciē cadūt
nes populi. tribuſ ⁊ lingue. adora-
uerunt ſtatuam auream quam cō-
ſtituerat nabuchodono. rex. Sta-
timq̄ ⁊ in ipſo tempore accedēteſ
viri chaldei: accuſauerunt iudeos
dixeruntq̄ nabuchodonoſor regi
Rex ineternuz viue. Tu rex poſui-
ſ qd ñ licet violare. ſ neminem excepiſti.
ſti decretum vt omnis homo qui
ſ hec omnia fiebant vt
audierit ſonitū tube. fiſtule. et cy-
ſtatuam honorarent. et populus citius ſeduceretur.
thare ſambuce: et pſalterij. et ſim-
phonie. et vniuerſi generis muſi-
corum: proſternat ſe ⁊ adoret ſta-
ſ quaſi etiam pena predicta nō
tuam auream Siquis autem non
mouentur illi.
procidens adorauerit mittatur in
fornacem ignis ardentis Sūt er-
ſ quos nobis prepoſuiſti.
go viri iudei quos conſtituiſti ſu-
per opa regiōis babilonie ſydrac.

Daniel autē p
Non obliuiſcit̄ i mer-
cede quoſ ſocioſ habu-
it in prece et in periculi
anxietate.
Ca. III
Nabuch. rex f.
Veritatis ꝑceps obli-
uio. qui ſeruū dei qua-
ſi deū adorauit. ut ad-
oraret̄: ſtatuā ſibi fieri
iuſſit aureā. et infiniti
ponderis vt ſtuporez
ingerat cernentibus et
adoret̄ facili⁹. dat̄ etiā
barbaris ſalutis occa-
ſio. vt qui in ſomnij re-
uelatione ꝑ danielem
vni⁹ dei potentiaz co-
gnouerāt. in triū pue-
roꝝ fortitudīe diſcāt
mortē debere contēne-
re. ⁊ ydola non colere.
Quiſq̄ auariciam
ſuā colit qd ydoloruz
ſeruitus ē. q2 iſte argētū
et aurū colebat. ⁊ aua-
ricia erat. et ydoloruz
ſeruitus.
Itaqꝫ nabūch.
Excelſa piculoſi⁹ ſtāt
et citi⁹ corruūt. pricipeſ
aūt cōgregāt̄ ad ado-
randū ſtatuā. vt p⁹ea
ſubditi nō renuāt. di-
uites aūt ⁊ potentes.
ne diuitias aut poten-
tiam ꝑdāt. obedire ñ
tardāt quoꝝ exemplū
ſubditi ſeq̄ ñ dubitāt
Cadentes ad.
Nemo deū cadēs ad-
orat. demones autē ⁊
ydola adorāt cadētes
ſic hic ⁊ in euāgelio. h̄
omīa tibi dabo. ſi ca-
dens adoraueris me.
Sciēdū q̄ꝫ hereticos
q̄ fulgore eloquētie ſe-
cularis falſa dogmata
cōponūt aureā ſtatuā
facere ⁊ quantū ī eis ē
ꝑſuaſione alios cōpel-
lunt ydoluz falſitatis
adorare.
Iudeos. Quos
ſibi prepoſitoſ inuide-
bant. ⁊ offendebātur
religione eoꝝ. ⁊ auerſi-
one ydoloruz. nacti er-
go occaſionē. criminā-
tur eos apud regem.
Nō ſtatim dicunt
vt eos interficiat ſed
eos primū in odiū con-
tra regē protrahunt.
Sūt ergo viri
Inuidioſe q̄ſi d̄ſ capti-
uos et huos principes
feciſti. id eſt. nobis ꝑ-
poſuiſti ī ſuꝑbiā elati
ꝑcepta tua cōtēpſerūt

Deos t. nō co. Patet q̄ alij ſunt dij nabuchodono. aliud ſtatua quā ī cultū ſui iuſſit erigi. alij dicunt ſcripturę ſacrę eſſe con ſuetudinē. ut vnū ydo lum pluraliter appel let. Vnde. iſti ſunt dij tui iſrael qui te e. d̾ ter ra e. et in libro regum ieroboam ponens au reum vitulū in bethel ydola feciſſe memorat̄ ecōtra. mſta demonia ſingulariter ſicut ī euā gelio legio dicuntur.

Sydrac miſac De daniele nō fit mē tio q̄ regi aſſiſtebat q̄ ꝓpriam ſtatuā non ad orabat.

Non oportet. Quaſi nō neceſſe ē au dire verba. quorū iaꝫ rebus ipſis fortitudi nem ꝓbabis atq̄ con ſtantiā. ⁊ in nobis dei virtutem

Ecce eniꝫ de⁹ Efficat̄ materia forti tudis q̄d putabatur eſſe terroris. nō in lon guꝫ differūt. in p̄ſenti aruꝫ pollicent̄ ſibi au xilium. ecce eñ d. ꝛc.

Poteſt nos e. Quaſi ſi non eripit iuſte omiſſionis ē. nō e⁹ infirmitatis. q. di. bene pōt facere vt eri piamur ſed ſi nō vult eripere nō meruimus liberari. et noſtris pre cedentib⁹ meritis per mitti⁹ nos flagellari

Rex liberare. In hebreo nō habet̄ rex. ne impio adulari. aut reges credātur vo care qui ad iniqua cō pellit. vel ne videātur regē ad ſanguinis ſui effuſionē ꝓcaciter ꝓuo care. ſic debitū bono rē reddunt ei. ne ledat̄ cultus dei

Quia deoſ tu. Ordine ꝑpoſtero q̄d ad vltimuꝫ ſic reſpon dent. non oportet ꝛc. quaſi certū eſt q̄ habe mus deū qui pōt libe rare. demuꝫ reſponde runt ſic ad primū ⁊ ſe cundū. deos tuos nō colim⁹. ⁊ ſtatuā tuam nō adoram⁹.

Aſpect⁹ faciei Immutat̄ dicit̄ ī ma lum. ⁊ cōmutatio dici tur in bonū. Vn̄ q̄dā

† ſ quos honoraſti. te in inhonorant. ingra ti immemores beneficij.
miſac et abdenago. †viri iſti cōtem
†ſ quaſi etiā in deos redundat iniuria.
pſerunt rex decretū tuū. †deos tu os nō colunt. et ſtatuam auream quā ereriſti nō adorant. Tunc na
ſ peſſimis conſultoribus.
buchodonoſor in furore et in ira pręcepit vt adducerent̄ ſydrac mi ſac ⁊ abdenago. Qui confeſtiꝫ ad ducti ſunt in cōſpectu regis. Pro nuncians q̄ rex nabuchodonoſor
ſ ſicut dicitur.
ait eis. Vere ne ſydrac. miſac. ⁊ ab
ſ vt ſupra.
denago. deos meos nō colitis. et ſtatuam auream quam conſtitui n̄
ſ obedire
adoratis. Nūc ergo ſi eſtis parati
ſ quāuis in furore preceperit adduci. dat tamen ſpa cium corrigendi. et q̄ caros eos habeat oſtēdit.
quacunq̄ hora audieritis ſonitū tubę: fiſtulę: citharę: ſambucę: pſal terii et ſimphonię. omneq̄ genus muſicorum proſternite vos ⁊ ad orate ſtatuam quā feci. q̄d ſi non adoraueritis. eadē hora mittemi ni in fornacem ignis ardentis. Et
ſ mira obliuio. Ille poteſt eripere. cuius ſeruū pau
quis eſt deus qui eripiat vos de
loante adoraſti. quem deum verum et dominum re
manu mea. Reſpondentes ſydrac
gum eſſe predicaſti.
miſac: et abdenago. dixeruntq̄ re gi nabuchodonoſor. Non oppor tet nos de hac re reſpondere tibi.
ſ qui verus nō tui qui falſi.
Ecce eñ deus noſter queꝫ colim⁹ poteſt nos eripere d̾ camino igniſ
ſ quecunq̄ tormenta inferas
ardentis. et de manibus tuis rex
ſ vigilanter. non cōtra
liberare. Quod ſi noluerit: notuꝫ
rium ponunt ſcꝫ ſi non potuerit. ſꝫ ſi noluerit vt non impoſſibilitatis ſed voluntatis dei ſit. ſi perierint
† ſ dij coluntur. ſtatue adorantūr.
ſit tibi rex. quia deos tuoſ nō †coli mus. et ſtatuam auream quaꝫ ere
ſ qui veri dei ſumus cultores. et adoratoreſ
xiſti nō adoramus. Tūc nabucho
vnde hi principes et iudices mundi. ideo placēt na buchodonoſor. imperatorū vero ſtatuas adorātes. deo diſplicent.
ſ ideo.
donoſor repletuſ eſt furore. ⁊ aſpe ctus faciei illius immutatus eſt ſu
† ſ furore accenſus
per ſydrac: miſac: ⁊ abdenago †et p̄
† ſ vt magis terreat
cepit vt ſuccēderet̄ fornax †ſeptu plum q̄ ſuccendi conſueuerat. et viris fortiſſimis d̾ exercitu ſuo iuſ ſit vt ligatiſ pedibuſ ſydrac: miſac et abdenago. mitterent eos in for nacem ignis ardentis. Et ꝯfeſtim
† ſ theodotio dixit ſaraballis quod chaldeū eſt et ſignificat crurium. et tibiarū. tegmina. i. bracaſ
viri illi vincti cuꝫ †brachis ſuis et
ſ grecū eſt. genus palliolí eſt vel pilei.
thyaris. ⁊ calciamentis. et veſtib⁹
ſ vincti et veſtiti. nam iuſſio regis vrgebat nec li cebat ſpoliare eos.
ſ fornacis.
miſſi ſunt in medium ignis arden tis. Nam iuſſio regiſ vrgebat. For
ſ an
nax autē ſuccenſa erat nimiſ. Por
ticipatio eſt. quia hoc in ſequenti plenius dicetur
ro viros illos qui miſerant ſydrac miſac: et abdenago. interfecit fla ma ignis. Viri autem hi tres id ē.
ſ precipi
ſydrac: miſac: et abdenago. cecide
teſ quia ligati. ſed ardent vincula. et vinctos flama nō tangit
runt in medio camino ignis ardē tis colligati. Quę ſequuntur in hebreis voluminibus non reperi
ſ Soluti cruſtis vinculis. Ignis beneficij obſe quium contulit. iniuriam nō intulit.
Et ambulabant ī medio flamę.
ſ liberatorem ſuum.
laudantes deum et benedicentes
ſ fortis in aduerſis. ſtare enim fortium eſt
dn̄o Stans auteꝫ azarias: orauit
†ſ quaſi ſapientie theſaurum. ſicut etiā moyſes ape riens os ſuum theſaurum abſconditū.
†ſ vbi alij timore morientur.
ſic †Aperienſq̄ os ſuuꝫ † in medio ignis ait. Benedictus es domine deus patrum noſtrorū. et laudabi lis. et glorioſum nomē tuū in ſęcu la. quia iuſtus es in omnibuſ quę feciſti nobis. et vniuerſa opa tua
ſ humilitas et iuſticia:
ſ duo
vera. ⁊ vię tuę rectę. ⁊ oīa iudicia
ſunt iudicia. vnum occultum in vita. ſ alterum aper
tua vera. Iudicia eñ vera feciſti
tum. in die magni iudicij
iuxta omnia quę induxiſti ſup nos et ſuper ciuitatem ſanctaꝫ patrum noſtrorum hieruſalem. quia in ve ritate et ī iudicio induxiſti omnia
ſ in nobis.
hęc ꝓpt̄ peccata noſtra. Peccaui
ſ alias ī nos.
ſ in proximos.
mus eñ et iniq̄ egim⁹ recedētes a te. et deliquimus in omnibus et
ſ Iam in eis per ſpiritūſanctum reuelata erant dei mandata. ſ Inde patet q̄ in corū pſona nō dicitur.
p̄cepta tua nō audiuim⁹: nec obſer
ſ et ſi aliquo modo fecimus
uauimus nec fecimus ſicut pręce
† ſ corpore et anima
† ſ facientibus
peras nobis. vt †bene eſſet †nobiſ. Omia ergo quę induxiſti ſup nos et vniuerſa quę feciſti nobis. in
ſ Iuſtus es domine et rectū iudiciū tuū.
† ſ ſic ſ nō ipſi tradiderunt nos
vero iudicio feciſti. †Et tradidiſti

pſalmi intitulant̄ pro his qui cōmutabunt̄. q̄d tñ quidā accipiunt in malū. de anna etiaꝫ legitur vultus eiuſ nō ſunt amplius in diuer ſa mutati

Et. pre. vt ſuc. Quaſi ſimplex ignis nō ſufficiat. ſed furor et ira. inſanię proxima modū tenere non pōt et putat m̄tiplicis pe nę cōminatione terre re quos conſtanter vi det reſiſtere.

Viros. De q̄buſ ſcꝫ p̄miſſū eſt. et viris f. d. e. ꝛc. non fortuitu quoſcunq̄ ꝑdidit. ſed fortiſſimos ⁊ ad bella ꝓmptiſſimoſ. vt nō ſo lū de miraculo ꝑtime ſceret ſed etiā exercituſ ſui cladē ſentiret.

Et ambulabāt Ab hic q̄ ſequūt̄ vſq̄ ad finē cantici triū pu eror non hn̄t hebrei.

Benedictus eſ Duę ſunt benedictōeſ vna de nobis ad deū q̄d eſt eū laudare. ⁊ al tera de d̄o ad nos. q̄d eſt dare remiſſionem peccatorū et m̄tiplica tionē bonor ⁊ hęc eſt ros matutin⁹.

Bn̄dict⁹ es d. Quibuſcunq̄ p̄mam̄ anguſtijs. hęc toto cor dis affectu dicam⁹. et quidquid nobis adū ſi acciderit iuſte noſ ſu ſtinere nō dubitem⁹. Vnde. exultauerūt fi lię iudę in omib⁹ iudi cijs tuis dn̄e.

Peccauimus. Nec peccauerāt nec e⁹ etatis erant. q̄ñ abdu cti fuerūt q̄ ſic ꝓ vita añ acta punirent̄. hęc ergo ex ꝑſonā pſona di cuntur. ſic illd̄ apl̄i. n̄ eñ q̄d volo hoc ago. ſed q̄d odi ꝛc.

Quaſi nec ꝓ ipſis ad ultis hoc dici poteſt. quia mandata imple bant eis ꝑ ſp̄m ſanctū reuelata.

Qui ꝓpt̄ peccata nrā captiuātur imꝑperat̄ eis de⁹ eor tāq̄ impo tens liberare

nos in manibus inimicoꝝ nroꝝ
ſ in nos ſ in ſe ſ in te
iniquorū et peſſimoꝝ. ꝑuaricato-
ſ nabuchodonoſor
rūqꝫ ꝛ regi iniuſto ꝛ peſſimo vltra
ſ terrenos.
omnem terrā. Et nunc non poſſu-
ſ contra iuſticiā tuā. vel contra hoſtes.
mus aperire os. Confuſio et op-
ſ id ē. illis qui te co
lunt ſcꝫ bonis infertur. confu. et opprobrium pro
pter nos
probriū facti ſumus ſeruis tuis. ꝛ
ſ qꝫ ꝑ ꝑteruos deꝰ
ſ ſcꝫ. eorū blaſfemat
his qui colunt te. Ne queſumus
ſ hoſtibus.
ſ nō nobis domine non nobis. ſed n. t. d. g.
tradas nos ī ꝑpetuū propter no
ſ legem. lex
men tuum. et ne diſſipes teſtamen
enim diſſipatur qū cultores dei cruciādo lacerātur
tum tuum. neqꝫ auferas miſericor
ſ hoīem. ꝑ hoīe offert
diam tuam a nobis propter abraā
dilectuꝫ tuum. et yſaac ſeruū tuū.
ſ ſcꝫ iacob. qui poſtea iſrael. id eſt. vir videns deuꝫ
vocatus eſt
et iſrael ſanctum tuum. quibus lo
ſ pro hoſte rem ſ quaſi. quo imples
cutus es pollicens qꝫ multiplica-
promiſſionem ſ in bonis
res ſemen eorum ſicut ſtellas cęli.
ſ in infructuoſis.
et ſicut harenam que eſt in littore
ſ quaſi quis quorſum hec. ſ numero affli
maris Quia domine iminuti ſu
cti corpore
mus pluſqꝫ omnes gentes. ſumus
ſ viles.
qꝫ humiles ī vniuerſa terra hodie
ſ iuſte ſcꝫ. ſ quia
propter peccata noſtra. Et non eſt
in tēpore hoc princeps. et prophe
ſ totū incenſum
ta. ꝛ dux. neqꝫ holocauſtum neqꝫ
ſ partim incenſum. ſ ita mani
ſacrificium. neqꝫ oblatio. neqꝫ in-
feſtius vt primum
cenſum. neqꝫ locus primiciarum
ſ per hoc ſicut ante
coram te. vt poſſimus inuenire mi
ſericordiam tuam ſed in anima cō
ſ ſpiritu ſancto qui ē dator humilitatis. ſ id ē.
ſuſcipiamur tanqꝫ ſi nobis ſint boni prelati. nos bo
ni filij.
trita. et ſpiritu humilitatis ſu-
ſ hoc ſolū poſcimus
ſcipiamur. Sicut in holocauſto
ſ prelatorū ſ quorū cornibus ventilantur inimi
ci. de quibus tauri mei et altilia o.
arietum et taurorum. et ſicut in
ſ filiorū arietū ſ caritate et ſapientia
vnde ſicut adipe et pinguedine. r. a. m.
milibus agnorum pinguium. ſic
fiat ſacrificium noſtrum hodie in
ſ luce conſcientie ſ expoſitio chriſto. ſ quaſi
cōſpectu tuo. vt placeat tibi quo
ita fict. quoniā.
niam non eſt confuſio confidenti-
ſ quod ante nō. ſ iubentem
bus in te Et nunc ſequimur te in
ſ penitentes. ſ ſicut filij
toto corde. et timemus te. et queri
ſ miſericordiā et grāꝫ ī aliō. ſ ab expectatōe nrā
mus faciem tuam Ne confūdas

ſ quia et nos tecū. deꝰ opatur nobiſcū. vt ope
remur ſ non merita noſtra
nos. ſed fac nobiſcum iuxta mā-
ſ contra multa peccata miſerie noſtre
ſuetudinem tuam. ꝛ ſcdm mltitu
ſ ſic ſ ab inimicis
dineꝫ miſericordię tuę. ꝛ erue nos
ſ qui facis mirabilia. ſ ſic ſ non nobis d.
in mirabilibus tuis. et da gloriaꝫ
nō nobis. ꝛc. ſ nobis liberatis
nomini tuo domine. ꝛ cōfundant
omnes qui oſtendunt ſeruis tuis
ſ cui nullus reſiſtit.
mala. Confundantur in omni po
ſ in quo confidunt. ſ contritōne
tentia tua. ꝛ robur eorum conte
ſ contriti
ratur. ꝛ ſcient quia tu es dominus
ſ nō alius.
deus ſolus. ꝛ glorioſus ſuper or-
ſ tamē.
bem terraruꝫ. Et non ceſſabant q̄
miſerant eos miniſtri regis ſuccē-
dere fornacem. napta ꝛ ſtupa ꝛ pi-
ſ viminibꝰ. vel ſarmentis arentibꝰ. vt aiunt.
ce. et malleolis. et effundebatur
ſ forte vento impulſa. ſ qd̄ geometrica regu
flama ſuper fornacē cubitis qua-
la deprehenſum eſt
draginta nouem. et erupit ꝛ incen
dit quos reperit iuxta fornaceꝫ de
ſ aſpiratio diuina ſ verbū dei
chaldęis Angelus autem domini
deſcendit cum azaria et ſocijs eius
ſ cordis ſ dyaboli.
in fornaceꝫ. ꝛ excuſſit flamā ignis
de fornace. ꝛ fecit medium forna-
ſ ſuauē aſpiratōem ſ refrigerantez eos
vel animam.
cis quaſi ventum roris flantem.
ſ Rationē. dicunt enim. non mea voluntas ſed
tua fiat.
ꝛ nō tetigit eos oio ignis neqꝫ cō
triſtauit. nec quicqꝫ moleſtię itulit
ſ vnanimiter.
Tunc hi tres quaſi ex vno ore lau
dabant ꝛ glorificabāt ꝛ benedice
bant deo in fornace dicentes. Be
ſ quorum meritis nō noſtris liberamur
nedictus es domine deus patrū
noſtrorum. ꝛ laudabilis ꝛ glorio-
ſ omnia
rioſus. ꝛ ſuperaltatꝰ in ſęcula. Et
benedictū nomen glorię tuę ſan-
ctum. ꝛ laudabile ꝛ ſuperaltatum
in omnibꝰ ſęculis. Benedictus es
ſ in celo.
in templo ſancto glorię tuę ꝛ ſup-
laudabilis ꝛ ſupglorioſus in ſęcu
ſ pio corde
la. Benedictus es in throno regni
tui et ſuperlaudabilis et ſuperex-
altatꝰ in ſęcula. Benedictꝰ es qui
ſ cui omnia ſecreta nuda
intueris abyſſos. et ſedes ſuper

Quidā hunc locuꝫ ad celeſtem hieruſaleꝫ referunt. quaſi anime de cęlo ad terrā dela-pſę in loco lacrimaruꝫ et cōfuſionis. antiqua peccata plangant. ſed hoc non recipit eccl'ia.

Et nō ē i tēpore hoc p. et p. et d. Moralit. Hoc hodie et quotidie nobis eſt plorādū. qui propter peccata noſtra penuriam patimur verorum paſtoꝝ et innumeris afflicti pſecutōnibꝫ. dignū deo ſacrificiū non reddimus

Sed i aīa con. Hac occaſione ꝛ ex eo qꝫ ſequit. Benedicite ſpūs et anime iuſtorū do. et hmōi voluīt quidam excepto ſpūſancto. aliū ſpiritū et aliā animā eſſe in homine. ſed laborandū eis eſt. quō abſqꝫ carne ꝛ ſpiritusſancti gratia. duę ſubſtantię et duo iteriores homines ī vna dicant eſſe ſubſtantia

Sed i anima. Quidam dicebant in corpore eſſe duas animas. aīam et ſpm̄.

Napta. Saluſtiꝰ hyſtoriarū dicit qd̄dā genus fomitis apd' ꝑſas quo maxime nutriantur incendia. Alij oſſa oliuarū arefacta cū amurca. vn̄ et grecum piran dicit'. eo qꝫ ignē nutriat. qui grece pyr dicit'. Plinīꝰ dicit eaꝫ circa babilonē modo liquidi bituminis profluere ꝛ nutriēdis ignibus amicā eſſe. vt etiā longe admota: ignem corripiat.

Angelus autē. Moraliter. aīa oppreſſa et varijs ꝑturbationibus occupata cū deſperat auxiliū humanum et tota mēte conuertitur ad deū. deſcēdit ad eam angelꝰ domini. i. diuinus ſermo ꝛ extinguit ardētes ſagittas dyaboli. ꝛ incēdia cordis noſtri: ne extinguamur

Grego. Antiquus hoſtis licꝫ innumeras ciboꝝ concupiſcentias noſtris obtutibꝫ opponat. quibꝫ libidinis feruor ī his creſcat. bonis tñ mētibꝫ ſuperni gratia ſpiritus inſibilat. et a carnalis concupiſcentię eſtibꝫ illeſę perdurāt. vt et ſi vſqꝫ ad tentationeꝫ cordis flama ardeat. vſqꝫ ad cōſenſum tamē tentatio non exurat

Tunc hi tres. Vbicūqꝫ duo vel tres congregati fuerint in nomine meo ꝛc. Sine fide trinitatis nemo auditur.

Cherubin plenitudo
ſcientie interpretatur.

Bñdicite oia o.
Nos ꝑ omnibuſ quia
cum videmuſ aliquid
in mundo pulcrum et
honeſtū. inde deū lau
dare et ei referre grãs
debemus

ſ plenitudinē ſcientie. ſ. caritatē. plenitudo enim le
cherubin ꝛ laudabilis et ſuperal-
gis eſt dilectio.
tatus in ſecula. Benedictus es in
firmamēto celi. ꝛ laudabilis ꝛ glo
ſ generaliter ſ nos ꝑ oib⁹
rioſus in ſecula. Benedicite omīa
ſ primo generaliter.
opera domini dño. laudate ꝛ ſup-
exaltate euꝫ in ſecula. Benedicite
ſ particulariter | ſ oſten-
angeli domini dño. laudate ꝛ ſu-
dunt ſe congaudere dei laudibus. quem admirātur
perexaltate eū in ſecula. Benedici
et laudant in omnibus.
te celi domino. laudate et ſuperal
| vnde.
tate eū in ſecula. Benedicite aque
aque que ſup celos ſunt laudent nomen domini.
ſ inferiores et ſuperiores
que ſup celos ſunt domino. lauda
te et ſuperexaltate eū i ſecula. Bene
dicite omnes virtutes domini do
mino. laudate et ſuperexaltate eum
in ſecula Bñdicite ſol et luna do-
mino. laudate ꝛ ſuperexaltate eū in
ſecula Benedicite ſtelle celi domi
no. laudate ꝛ ſuperexaltate eū in ſe-
cula. Benedicite omnis imber et
ros dño. laudate ꝛ ſuperexaltate eū
in ſecula Benedicite omīs ſpirit⁹
dei domino. laudate ꝛ ſuperexalta-
te eum in ſecula Bñdicite ignis et
eſtus dño. laudate et ſuperexaltate
eum in ſecula. Benedicite frig⁹ et
eſtas domino. laudate ꝛ ſuperexal-
tate eum in ſecula. Benedicite ro-
res et pruina domino. laudate et
ſuperexaltate eum in ſecula Bene
dicite gelu et frigus dño. laudate
et ſuperexaltate eū i ſecula. Benedi
cite glaties ꝛ niues domīo. lauda
te ꝛ ſuperexaltate eū in ſecula Bene
dicite noctes ꝛ dies domino. lau
date ꝛ ſuperexaltate eū i ſecula. Be
nedicite lux et tenebre dño. lauda
te ꝛ ſuperexaltate eū in ſecula Bñdi
te fulgura ꝛ nubeſ dño. laudate ꝛ
ſuperexaltate eum in ſecula Benedi
ſ ſpecialiter
cat terra dño. laudet ꝛ ſuperexaltet
eum in ſecula Benedicite montes
et colles domino. laudate ꝛ ſuper

exaltate eū in ſecula. Bñdicite vni
uerſa germinantia in terra domīo
laudate ꝛ ſuperexaltate eū in ſecula.
Benedicite fonteſ domino. lauda
te ꝛ ſuperexaltate eum in ſecula Be
nedicite maria ꝛ flumina domino
laudate ꝛ ſuperexaltate eū in ſecula
Benedicite cete ꝛ omnia que mo-
uentur in aquis domino. laudate
et ſuperexaltate eū in ſecula Bñdici
te omnes volucres celi domino.
laudate ꝛ ſuperexaltate eū in ſecula
Benedicite omnes beſtie ꝛ peco-
ra domino. laudate et ſuperexaltate
ſ pro his omnib⁹. ſ omniū
eum in ſecula. Benedicite filij ho-
ſ ſupereminere
minum domino. laudate ꝛ ſuperex-
nere credentes omni creature. ſ ſpāliter
altate eū in ſecula. Bñdicat iſrael
dño. laudet ꝛ ſuperexaltet eū in ſclā
ſ excellentes quia ſunt et ſacerdotes
Benedicite ſacerdotes domini do
baal ſ credentus ſup eminere om
mino. laudate ꝛ ſuperexaltate eū i ſe
ni creature.
cula Benedicite ſerui domini dño
laudate ꝛ ſuperexaltate eū in ſecula
| ſ qb⁹ diſcernim⁹. † ſ quibus viuificamur. † ſ ū ē
Benedicite | ſpiritus ꝛ † anime | iu
ſpecioſa laus in ore p.
ſtorum domīo. laudate et ſuperal
ſ | beati pauperes ſpiritu | ſ corde nō ypocri
ſi. vnde diſcite a me quia mi. ſ. et h. c. et inuenietis re
quiem animabus v.
te eū in ſecula. | Benedicite | ſancti
ſ omīa
et humiles corde domino. lauda-
| ſ In vobis verbis et factis et exaltatum predicate
| ſ preſenti beneficio ſ quaſi omnes benedicant ſꝫ
te ꝛ | ſuperexaltate eū i ſecula. | Bñ-
vos precipue.
dicite anania azaria miſael domi
no laudate ꝛ ſuperexaltate eū i ſecu-
ſ ne mortui deſcēderent ad īferos
la Qui eruit vos de inferno ꝛ ſal
ſ de poteſtate
uos fecit d manu mortis. ꝛ libera
uit de medio ardentis flame. ꝛ de
ſ ergo ſ exēplo nrō
medio ignis eruit voſ Cōfitemini
domino quoniam bonus. quoniā
in ſeculū miſericordia eius Bene
dicite omnes religioſi domino do
deoꝝ. laudate et ꝯfitemini ei quia
in omnia ſecula miſericordia eius
Hucuſqꝫ in hebreo nō habeť et
que poſſum⁹: de theodocōnis edi
ſ viſo tanto miraculo
tione trāſlata ſunt. Tūc nabucho
| punitis principib⁹ rex corripitur. vt viuens glorifi
donoſor rex | obſtupuit. et ſurrexit

Qui eruit v. d.
Si eñ morerent' qntū
cunqꝫ boni eſſent ad
inferos deſcenderent.
Cōfitemini d.
Generali laudatione
ꝑmiſſa qua omnis cre
atura laudare domi-
nū debeat ꝑ parteſ ad
hortat' ſingula. ange-
los. celos. aquas. ꝛc.
et poſt omne gen⁹ ho
minū. iſraelem et ei⁹ ſa
cerdotes. et ſeruos do
mini. ſpūs et animas
iuſtoꝝ. et tandeꝫ ana
niam a. et mi. q ad lau
dem dei ꝑſenti benefi
cio ꝓuocantur. Omīs
aūt creatura: nō voce
ſed ope laudat deum
quia ex creaturis crea
tor intelligit' ꝛ in ſingu
lis dei magnificentia
demonſtratur

¶ Et ſpecieſ q. ſ. f.
Juxta ſimachũ. Spe-
cies aũt quarti ſilitu-
do filiorũ dei. in quo
angeli ſignificant. qui
et dij et dei filij nunc-
pantur. iſte angelus ſi-
ue dei filius. chriſt⁹ eſt
qui ad inferni fornacẽ
deſcendit. in quo ſcõꝝ
animę tenebãtur. nec
vrebant. vt ab inferis
liberaret. qui angelus
magni conſilij eſt

¶ Et erũpẽs na.
Rurſum deũ confitet.
ydola damnat. pue-
ros laudat. qui verũ
deũ adorant. et illi ſoli
ſeruiunt.

¶ A me ergo po.
Quidã h̾ peſſime ad
dyabolũ referũt. aſſe-
rentes ꝙ in cõſumma-
tione ſeculi etiã ipſe re-
cipiat verã dei notici-
am. et omnes coborte-
tur ad penitentiam. et
hunc volunt eſſe regẽ
niniue. qui nouiſſime
deſcendat de throno
ſupbię ſuę. et humili-
tatis p̃mia conſequat
et penitentiã agat.

¶ Tunc rex pro.
Qui dicũt ſupra tres
pueros: nõ iudices p-
uĩtiarũ ſꝫ p̄fectos fuiſ-
ſe ſingulorꝫ operũ. hic
primo volũt eos pui-
tiarũ iudices conſtitu-
tos

¶ Nabuchodo.
Ep̄la nabuchodo: in
ꝓphetę volumĩe poni-
tur vt nõ fict⁹ ab alio
poſtea liber. ſic ſicho-
ſ nta mentit. ſed ipi⁹
danielis eſſe credatur

¶ Videt̾ hec ep̄la p⁹

ficet deũ. quorũ ſuggeſtione hoc fecerat
fortiſſimis exercitus d quib⁹
ſupra dictũ eſt
propere et ait optimatibus ſuis.
tantũ.
Nonne tres viros miſim⁹ in me-
diũ ignis cõpeditos? Qui reſpõ-
dentes regi dixerũt. Vere rex. Re-
vt hoc ſubinferret interroga
ſpõdit rex ⁊ ait. Ecce ego video vi-
bat. cũ tantũ tres miſerĩ et ligatos
ros quattuor ſolutos ⁊ ambulan-
ꝗ ſapiẽs ignis vincula cõbuſſit corpa ſeruauit
tes in medio ignis ⁊ nihil corru-
angeli
ptionis in eis eſt. et ſpecies quar-
ſcõm lxx. vel vt alij arbitrantur. chriſti. ꝗuis gratur
qũo rex impi⁹ videre dei filiũ potuerit. non p̄mit
tit nuncios
ti ſimilis filio dei. Tũc acceſſit na-
buchodonoſor ad hoſtium forna-
humiliter orat vt exeant. quos ſupbe itru
ſit. hec eſt mutatio dextere excelſi
cis ignis ardentis ⁊ ait. Sydrac
nõ ydolorũ ſur
dorum et mutorum.
miſac ⁊ abdenago. ſerui dei excel-
ſoluti qui ligati miſſi. nec relu
ſi viui egredimini ⁊ venite. Stati-
ctantur mittendi. nec contradicũt exituri.
ꝙ egreſſi ſunt ſydrac miſac ⁊ ab-
denago de medio ignis. Et ꝯgre-
gati ſatrapę ⁊ magiſtratus ⁊ iudi-
admirantes.
ces ⁊ potentes regis. contẽplabã-
tur viros illos. quoniã nihil potę-
ſtatis habuiſſet ignis ĩ corporibuſ
eorum. ⁊ capillus capitis eorũ nõ
brache
eſſet aduſtus. etiã ſaraballa eorũ
nedũ vſta. etiã.
non fuiſſent immutata. ⁊ odor ignis
etiã ĩ laudẽ dei
non tranſiſſet ꝑ eos. Et erumpenſ
nabuchodonoſor ait. Benedictus
deus eorum ſydrac miſac ⁊ abde-
angelũ vocat quẽ ſupra ſimĩ
nago. qui miſit angelum ſuum et
lem filio dei dixit.
eruit ſeruos ſuos qui crediderũt
in eum. ⁊ verbũ regis immutaue-
ad ſupplicia.
rũt. ⁊ tradiderũt corpora ſua. ⁊ ne
ſeruirent ⁊ adorarent omnẽ deum
alias ſolo.
excepto deo ſuo. A me ergo poſitũ
eſt hoc decretum. vt omnis popu-
lus ⁊ tribus ⁊ lingue. quicũꝗ lo-
cutus fuerit blaſfemiam cõtra de-
um ſydrac miſac ⁊ abdenago: diſ-
pereat. ⁊ domus eius vaſtetur. ne-
ꝗ enĩ eſt deus alius qui poſſit ita
ſaluare. Tũc rex promouit ſydrac
miſac ⁊ abdenago in prouĩtia ba-
bilonis. Nabuchodonoſor rex: om-
nibus populis gentib⁹ ⁊ linguis
qui habitãt in vniuerſa terra: pax
vobis multiplicet. Signa ⁊ mira-
bilia fec̃ apd̾ me de⁹ excelſuſ. Pla-
cuit ergo mihi predicare ſigna ei⁹
quia magna ſunt. ⁊ mirabilia eius
quia fortia. et regnũ eius regnum
ſempiternũ. et poteſtas eius in ge-
nerationem et generationẽ

¶ Ca IIII.

hoc totũ eſt de epiſtola
EGo nabucho-
mũdo ſcõm eos qui ꝑ
donoſor in domo mea
nabucho. dyabolũ intelligũt. qui dicit. hec omnia ti-
bi dabo ſi ꝓcidens a. m. Et alibi dicitur. mundus in
maligno poſitus eſt.
quietus eram. et florẽs in palatio
Reſpondeãt quod ſomniũ vidit dyabolus
meo. Somniũ vidi quod ꝑterruit
niſi forte quidquid in mundo eſt vmbra videtur et
me. et cogitationes mee in ſtratu
ſomnium. mentis non oculorum ad
meo. ⁊ viſiones capitis mei cõtur-
gloriam enim ſeruorum dei reuelantur miſteria illi.
bauerunt me. Et ꝑ me propoſitũ
eſt decretũ vt introducerent in cõ-
ſpectu meo cuncti ſapientes babi-
lonis. et vt ſolutõeſ ſomnij indica-
rent mihi. Tũc ingrediebant arioli
magi chaldei et auruſpices. et ſõ-
nium narraui in conſpectu eorũ
q: ſol⁹ dei ẽ hoc
et ſolutionẽ eius nõ indicauerũt
familiaris.
mihi donec collega ingreſſus ẽ in
conſpectu meo daniel. cui nomen
ſic enim vocabatur de⁹ nabucho.
non
balthaſar ſcõm nomẽ dei mei. qui
mirum ſi errat nabucho. more gentiliũ et quidquid
habet ſpiritũ deorꝫ ſanctorꝫ in ſe-
ſuper ſe cernit nõ deũ ſed deos arbitratur
metipſo. et ſomnium coram eo lo-
cutus ſum. Balthaſar princeps
alij incantatorum. nõ mirũ ſi princeps ariolorum
ariolorũ quẽ ego ſcio ꝙ ſpiritum
omnium conſtitutus ſit. qui ad preceptũ regis ſapiẽ
deorum ſanctorum habeas in te.
tiam didicerat chaldeorum. et decuplum ſapientior
ſecretum inuent⁹ ẽ.
et omne ſacramẽtum nõ eſt impoſ-
ſibile tibi. viſiones ſomniorũ meo-
id eſt.
rum quas vidi. et ſolutionẽ earũ
narra mihi. Viſio capitis mei ĩ cu-
nabucho.
bili meo. Videbã. et ecce arbor in

viſionẽ arboris miſſa
⁊ mutatõꝫ. vij. annorꝫ

¶ Ca. IIII.
¶ Ego nabucho.
Hiero. Hyſtoria ẽ ma-
nifeſta nec magna idi-
get expoſitõe ad offen-
ſã enĩ dei d̾ nabuch.
in amentiã verſus. vij
annis inter bruta ani-
malia: herbis ⁊ radici-
bus vixit. et poſtea in
regnũ reſtitut⁹. lauda-
uit et glorificauit regẽ
celi. q: oĩa opa eius iu-
ſta. et omẽs vię eiuſ iu-
dicia. qui ſupbos hu-
miliat. Sed q: volũt
quidã ꝑ nabuch. con-
trariã intelligere forti-
tudinẽ. de q. Videbã
ſathanã ſ. f. c. d. c. Et
in apocal̾. Draco ca-
dens in terrã terciã ꝑ-
tem ſtellarꝫ ſecũ trahit
Et yſaiaſ. Quo cecidi-
ſti lucifer q. m. o. aſſerũt
ñ potuiſſe fieri vt bõ
nutrit⁹ delicijs vij. an-
nis feno vixerit. et abſ-
ꝗ corpis laceratõe in-
ter beſtias tã diu fue-
rit. Querũt aũt objiciẽ-
do ſi alt̾ ei ſucceſſit ẽ
vecordię fuerit ſi ei ab
ĩpio ceſſit qd̾ tm̃ poſſe-
dit. aut quõ ꝑ tm̃ tps
ĩpiũ illi ſeruatũ ſit. ⁊ ſi-
ne rege fuerit. cũ p̄ſerti
nihil tale cõtineãt hy-
ſtorię chaldeorũ. nec
poſſint hec ſiletio p̄te-
riſſe q̃ miora ſcpſerint
Hec oĩa igerũt vt eiꝫ
hyſtoria nõ ſteterit ꝑ
nabuch. ſigficet̾ dya-
bol⁹. qd̾ nos nõ recipi-
mus. ne oĩa q̃ legimuſ
vmbra et fabulę vide-
antur. Quis enĩ amẽ-
tes q̃ſi bruta aĩalia in
agris ⁊ ſiluestrib⁹ lociſ
neſciat viuere. et mlto
incredibiliora hoĩbuſ
accidiſſe. et grece et ro-
manę tradũt hyſtorię
cũ ſcillã q̃ꝫ et chimerã.
hydrã et centauros. et
mlta hui⁹cemodi nar-
rent fabulę. q̇d miruꝫ
ſi ad oñdendã dei po-
tentiã et regũ hũilian-
dã ſupbiã. nabucho.
hec pertulerit.

¶ Donec col. in.
Lxx. Neſcio q̃ ratõne
hec p̄terierũt. hac ꝗ d
cã et ſilibuſ tranſlatio
eorũ. eſt repudiata ⁊
theodocõis vulgo ce-
lebrata q̃ et hebraicę
veritati et ceteris trã-
ſlatoribus conuenit.

Quęramus ab eis qui in hac viſione hyſtoriã nõ recipiũt quiſ ſit iſte nabuch. q̇ ſomnium viderit. quiſ daniel qui ſomniũ expoſuerit. et ventura ꝑdixerit. et q̃uo daniel q̇ſm eos ſancta intelligitur fortitudo. a nabucho. princeps ariolorum conſtituit̃. ⁊ collega illius appellatur.

Et altitudo e. De hmõi: ꝓpheta. Vidi impiũ ſuperaltatũ et e.ſ.c.l. Qui nõ virtutum magnitudine. ſed ſupbia eleuant̃. iõ excidunt et corruunt

Aſpectꝰ illius Theodocion. domiatio. qđ contemptores hyſtorię calũniant̃. q2 nabuch. orbẽ terrarũ minime poſſederit qui orietis tm̃ ꝓuintias tenuit. ſed nos hęc oĩa yperbolice dicta accipimus et ob ſuperbiam regis impij qui ĩ yſaia tm̃ gloriat̃ vt iactet ſe tenere celũ et orbeꝫ terrarum quaſi nidum ⁊ oua volucrũ.

Vigil. Theodocion angelus. Vigilãt eñ angeli ſemp ad diuinũ officium parati. Nos qꝫ crebris ꝑnoctatõibus eos imitari debemus. De ipſo qꝫ dicit̃ Nõ dormitabit neqꝫ dormiet qui cuſtodit iſrl. In ſequentibꝫ qꝫ dicitur. In ſententia vigilum. id eſt. angelorum

Et ſeptẽ tẽpo. Quidã mẽtiunt̃ ꝙ ſeptem anni in. vij. menſes mutati ſunt oratione danielis

Et cogitatões Quia itelligebat ſomniũ regi ꝯtrariũ eſſe. et cordis timorẽ pallore vult9 ſignabat. ꝓ rege eñ ñ ingrat9 dolebat qui ei plurimũ detulerat. et ne videat̃ inſultare ei ait. dñe mi ⁊c.

Balthaſar ſõ. Videnſ eũ ꝯterritum nec cõtra ſe velle dicere aliquid ſiniſtruꝫ. cohortat̃ vt vere et ſimplicit̃ qđ intelligit eloquatur.

Vinciatur f. e. Querũt a nobiſ q̇ hyſtorię ꝯtradicunt q̃uo ferro ⁊ ęre vinctus fuerit. aut quis eũ ligauerit cũ ꝑſpicuũ ſit omneſ furioſos: ne aliqs occidant catenis religari.

medio terrę et altitudo eiꝰ nimia
† excellẽtia regis
⁊ magna arbor ⁊ fortis† ⁊ proceritas eius ꝯtingens cęlũ. Aſpectus illius erat vſqꝫ ad terminos vni-
decus regni
uerſę terrę Folia eius pulcerrima
diuitie — quoſ alebat
et fructus eiꝰ nimiꝰ. et eſca vniuerſorum in ea. Subter eam habita-
ſimplices — feroces.
bant animalia et beſtię. et in ramiſ
leues. mendaces
eiꝰ ꝯuerſabant̃ volucres cęli. ⁊ ex ea veſcebat̃ omnis caro. Videbaꝫ in viſione capitis mei ſuper ſtratum meũ. et ecce vigil et ſanctꝰ de cęlo deſcendit. ⁊ clamauit fortiter et ſic ait. Succidite arborẽ ⁊ ꝓcidite ramos eius. excutite folia eiꝰ et diſpergite fructus eius. fugiant beſtię quę ſubter eam ſunt. et vo-
notat regem deponendũ ſed illi ſeruandũ regnũ
lucres de ramis eius. Verũtamẽ germen radicũ eius in terra ſinite
temptatione duriſſima. vel ſicut inſanus
et alliget̃ vinculo ferreo et ęreo. in herbis quę foris ſunt. ⁊ rore cęli tingatur. ⁊ cũ feris pars eiꝰ ĩ herba terrę. Cor eiꝰ ab humano commutetur. et cor ferę det̃ ei. ⁊ ſepteꝫ
anni. — anniuerſario curſu. — q2 ſic
tempora mutent̃ ſup eum. In ſñia
oportet fieri † angelorũ quorum gentes opprimebat quorũ ſermo et petitio erat vt deponeretur.
† vigilũ decretũ ẽ. ⁊ ſermo ſcõꝝ ⁊
eorũ apud deũ. — in eo.
petitio donec cognoſcant viuẽtes quoniã domiat̃ excelſus in regno hominũ. et cuicunqꝫ voluerit dabit illud. ⁊ humillimũ hominẽ conſtituet ſup eum. Hoc ſomniũ vidi ego nabuchodonoſor rex. Tu ergo balthaſar interpretatõeꝫ narra feſtinus. quia omnes ſapienteſ regni mei non queunt ſolutionem edicere mihi. tu aũt potes. q2 ſpiritꝰ deoruꝫ ſanctorũ in te eſt. Tũc daniel cuiꝰ nomẽ balthaſar: cepit intra ſemetipſum tacitus cogitare quaſi hora vna ⁊ cogitationes eiꝰ conturbabant eum. Reſpondens autẽ rex ait. Balthaſar ſomniũ et interꝑtãtio eꝰ nõ conturbẽt te Reſpondit balthaſar ⁊ dixit Domine mi. ſomniũ his qui te oderunt. et interpretatio eius hoſtibꝰ tuis ſit.
abſqꝫ regis iniuria explicat veritatẽ. et ne videat̃ ſupbe arguere exponit altitudinẽ potentie.
Arborẽ quam vidiſti ſublimẽ atqꝫ robuſtam. cuiꝰ altitudo ꝑtingit ad
preſumptõne tua
cęlum ⁊ aſpectus illiuſ in omnem
principes
terram. et rami eius pulcerrimi. ⁊ fructus eiꝰ nimius. ⁊ eſca omniũ in ea. ſubter eam habitantes beſtię agri. ⁊ in ramis eius cõmorãtes aues cęli. tu es rex qui magnificatuſ es. ⁊ inualuiſti. ⁊ magnitudo tua creuit et peruenit vſqꝫ ad
yperbole.
cęlum. ⁊ poteſtas tua in terminoſ vniuerſę terrę. Quod auteꝫ vidit rex vigilẽ et ſanctũ deſcendentem de cęlo ⁊ dicere. ſuccidite arboreꝫ et diſſipate illam. at tñ germen radicum eiꝰ in terra dimittite. ⁊ vinciatur ferro ⁊ ęre in herbis foris. et rore cęli ꝯſpergat̃. ⁊ cum feris ſit pabulũ eiuſ. donec ſeptẽ tempo
alias ſup eam.
ra cõmutent̃ ſuper euꝫ Hęc eſt in
† nõ mee — qui omnia poteſt.
terpretatio ſententie† altiſſimi quę ꝑuenit ſuper dominũ meum regẽ.
hoĩes. — inſanũ
Eijcient te ab hominibus ⁊ cũ beſtijs feriſqꝫ erit habitatio tua. ⁊ fęnum vt bos comedes. ſed ⁊ rore
anni.
cęli infũderis. Septẽ quoqꝫ tẽpo
euoluti
ra mutabunt̃ ſup te. donec ſciaſ ꝙ dominet̃ excelſus ſup regnum hominum. ⁊ cuicunqꝫ voluerit det illud Quod auteꝫ pręcepit vt relinqueretur germen radicũ eius id ẽ. arboris. regnuꝫ tuũ tibi manebit poſtq̃ꝫ cognoueris poteſtateꝫ eſſe
preſcientia
cęleſtem. Quãobrem rex conſiliũ meum placeat tibi. ⁊ peccata tua elemoſinis redime. ⁊ iniquitates tuaſ miſericordiis paupũ. forſitã ignoſcet deꝰ delictis tuis. Omnia hęc venerũt ſup nabuchodonoſor
annũ.ſ.
regem. Poſt fineꝫ menſiũ duodecim in aula babilonis deambu

Hec ẽ interp. Auſteritatẽ ſententię: verboꝝ tempat blãdimẽtis. et mala releuat ꝓmiſſis. Vnde. regnũ tuũ tibi manebit.

Regnũ tuũ ti. Hoc quoqꝫ calumniatores accuſant mitãteſ ꝙ poſt efferatõem: pꝰ tanta tormẽta. poſt feni et herbarũ alimẽta deũ cõfiteat̃. et ſit qui fuerat. Sꝫ reſpondeant q̃uo congruat. vt angeli qui nũq̃ꝫ corruerunt. eũ habeãt principem q̇ ꝑ penitentiaꝫ ſit reuerſus

Quamobrem Quãuis deꝰ ꝓdixerit. cuiꝰ ꝓſcientia non põt mutari. hortat̃ tñ ad elemoſinã et pauperũ miſericordiã. q2 neſciebat an eſſet dei comminatio. q2 ⁊ ezechię ⁊ niniuitarũ ſñia mutata eſt. ñ iudicij vanitate: ſꝫ eoꝝ mutatione q̇ cõuerſi veniã meruerũt. Hieremię qꝫ dicĩ dñs ſe mala ſup gẽtẽ iferre et ſi bõa fecerit minas demẽtia cõmutare ĩſu per bona ſe daturum ꝓmittit. ſꝫ ſi mala fecerit: dicĩ ſe ſuaꝫ mutare ſñiaꝫ ñ ĩ hoĩes ſꝫ ĩ opa q̃ mutata ſũt. Neqꝫ ei deuſ hoĩbꝫ iraſcit̃ ſꝫ vicijs. q̃ cũ ĩ hoĩe ñ ſũint nõ qđ mutatũ ẽ punit Itẽdit eĩ peccata punire. hoĩes ſaluare

Fecĩ nabuch. iuxta daniel cõſiliũ mĩas in paupeſ. ⁊ idcirco vſqꝫ ad mẽſeꝫ. xij. dilata eſt ſñia. ſꝫ q2 gliat̃ dicens Nõne h̃ ẽ babilõ ⁊c. bonuꝫ mĩe ꝑdidit malo ſuperbię

Propt̃ hũilitateꝫ adhuc ꝑ ãnũ mãſit in regno. et q2 bñfecerat paupibꝫ ſꝫm ꝯſiliũ danielis. ſꝫ elatꝰ ĩ ſupbia ſtatim eiectuſ ꝟſus eſt in inſaniã.

In hieremia ꝓcipit̃ ꝑplo iudeoꝝ vt orent ꝓ babilonioꝝ pace q2 in pace eoꝝ eſt pax captiuorum

Forſitan igno. Daniel preſcius futurorum de dei ſententia dubitabat. in quo appareꝫ eoꝝ ĩtolerabil̃

temeritas qui audact
peccatorib⁹ veniã pol
licent̃.nemini tñ deſpe
randũ. qꝛ et nabuch.
ſi fecerit bona ĩdulgẽ
tia ꝓmittitur

Cũ adhuc eſſz
Arrogãs gloriatio ſta
tim punit̃.nec ſñia dif
fert̃.ne mĩa in paupes
mĩme ꝓfuiſſe videat̃.
in ſupbia ſtatĩ regnuz
perdidit.qꝺ aliq̃ꝫ diu
in mĩa detinuit. qꝛ de
magnitudĩe opis ſui
tumuit vltra hoĩeſ.fa
ctus eſt infra hoĩes.

Et ſenſus m.r.
Oñdit ſenſum ſe ami
ſiſſe.nõ formã hũanaz
qꝺ quidã putãt ex eo
qꝺ ſequit̃.figura mea
reddita eſt mihi.

Iuxta volũta:
In h̃ ſic homo loq̃t̃
tãq̃ꝫ nõ ƀm iuſticiam
agat.ſ; ƀm volũtatẽ.ꝛ
dñi potentiaz dei p̃di
cat iuſticiã ei⁹ videtur
arguere quaſi ĩmerito
penas ſuſtinuerit

Optimateſ mei
Scd̃m eos qui hy
ſtorię ꝯtradicũt omẽs
angeli requirent dya
bolũ in regnũ reſtituẽ
dũ.et maioꝛ fiet e⁹ glo
ria q̃ ꝯtra dñm ſupbi
uit. q̃ꝫ eoꝝ q̃ obedierĩt
ei.et fecit mala vt ha
beret bona

Tãta erat nequicia
euilmoradach ꝙ oẽs
req̃rebant illũ. Vñ et
poſtea poſit⁹ eſt a pa
tre in carcere

Ca. V

Balthaſar rex
Non fili⁹ nabuch.
vt vulgo credit̃ ſ; vt
ait beroſius qui chal
deã ſcribit hyſtoriã.ꝛ
qui eã ſeq̃t̃ ioſeph⁹.p⁹
nabuch. q̃ r̃gnauit an
nos.xliiij.ſucceſſit euil
moradach fili⁹ ei⁹:ꝺ q̃
ſcribit hieremias ꝙ in
primo regni ſui anno
leuauit caput ioachĩz
regis iudeę.ꝛ eduxerit
eum de domo carceris
huic ſucceſſit fili⁹ eius
regulſar q̃ habuit filiũ
laborſordech patrẽ h⁹
balthaſar q̃ a medis ꝛ
pſis occiſio deſtructuz
eſt regnũ chaldeoꝝ.et
darius ſucceſſit.ſ; xeno
phon in cyri maioris
ſcribit infantia.ꝛ pom
peius throg⁹.hunc da
rium.alij aſtiagen.alij
aſtiagis filiũ putãt

his que ſecũ iu aĩo voluebat ob ea que ſibi
labat. Reſponditq̃ꝫ rex et ait Nõ-
dicta fuerant a daniele.
ne hec eſt babilon ciuitas magna
quã ego ędificaui in domũ regni.
in roboꝛe foꝛtitudis mee. et ĩ glo-
ria decoꝛis mei: Cum adhuc eſſet
qui ꝑ ſe regnare voluit. — quaſi põduſ
ſermo ĩ oꝛe regis. vox ꝺ cęlo ruit
non alij — vox aperta ꝑmittitur vt a dño vindicta
Tibi dicit̃ nabuchodonoſoꝛ rex.
ĩmmiſſa ſciatur
Regnũ tuũ tranſibit a te et ab ho-
tanq̃ꝫ inſanũ — domeſticis
minibus te eiicient. ꝛ cum beſtiis
natura.
atq̃ꝫ feris erit habitatio tua. fenuz
non vere.
quaſi bos comedes. ꝛ ſeptem tem
magna miſeric conſolatio
poꝛa mutabunt̃ ſuper te. donec
ſup omẽs genteſ.ſine c⁹
ſcias ꝙ dominetur excelſus in re-
nutu nec foliũ arboꝛis cadit. — ois poteſtas a
gno hominũ. et cuicunq̃ꝫ volue-
deo eſt. — vt ſciret eſſe ſupbie penã — dei
rit det illud. Eadem hoꝛa ſermo
completus eſt ſup nabuchodono
mente captus.
ſoꝛ. ꝛ ex hominibus abiectus eſt
quia
et fenum vt bos comedit. et roꝛe
celo tantũ tegebatur.
cęli coꝛpus eius infectũ eſt donec
alarum
capilli eiuſ in ſimilitudinẽ aquila-
rum creſcerent. ꝛ vngues ei⁹ qua
ſeptẽ annoꝛũ
ſi vngues auiũ. Igitur poſt finez
predictoꝛũ a dño. — mẽtis
dierum ego nabuchodonoſoꝛ ocu
et coꝛpoꝛis — vbi deus. vnde fiat volũtas tua
los meos ad cęlum leuaui. ꝛ ſen-
ſicut in c. et in ter. — ſiõ ſq̃
ſus meus redditus eſt mihi. et al-
dominatur in regno hominũ.
tiſſimo benedixi. ꝛ viuentẽ in ſem
piternuz laudaui ꝛ gloꝛificaui. qꝛ
experto credite.
poteſtas eiuſ poteſtas ſempiterna
in omnia tempoꝛa vel
et regnum eius in generatione et
legis vel euangelij. potuit enim nabuchodono. ſenſu
generationẽ ꝛ omnes habitatoꝛeſ
primo recepto etiã hoc nõ ignoꝛare
terrę apud eum in nihilũ reputati
ſunt. Iuxta voluntatem em̃ ſuam
facit tam in virtutibus cęli. q̃ꝫ in-
habitatoꝛibus terrę. ꝛ non eſt qui
potentie eius.
reſiſtat manui eius. ꝛ dicat ei qua-
quo cognoui euz ſcꝫ — quẽ amiſerã
re feciſti In ipſo tempore ſenſus
meus reuerſus eſt ad me. ꝛ ad ho
noꝛem regni mei decoꝛemq̃ꝫ ꝑue-
reformatio ſenſus.
humana quã inſanus viſus eſt amiſiſſe
ni. et figura mea reuerſa eſt ad me
ꝛ optimates mei ꝛ magiſtrat⁹ mei
requiſierunt me. et in regno meo
cõſtitut⁹ ſuz. ꝛ magnificentia mea
amplioꝛ addita eſt mihi. Nũc igit̃
ego nabuchodonoſoꝛ laudo ꝛ ma
gnifico ꝛ gloꝛifico regez cęli. quia
omnia opera eius vera ꝛ omnes
intellexit ſe ꝑ ſuperbia
vię eius iudicia. ꝛ gradiẽtes in ſu-
punitum et iuſte humiliatũ.
perbia poteſt humiliare.

Ca V

Balthaſar rex

alij. bibebat ipẽ rex vinũ coꝛã cun
fecit grande conuiuiũ
ctis principibus quos vocauerat.
optimatib⁹ ſuis mille ꝛ vnuſq̃ſq̃ꝫ
quia ſcd̃m etatem erant in conuiuio oꝛdinati vel
ſcd̃m ſuam bibebat ętatem Pręce
nemo vltra vires bibere cogebatur.
pit autem rex iam temulentus vt
afferrentur vaſa aurea ꝛ argentea
quę aſpoꝛtauerat nabuchodono-
proauus
ſor pater eius ꝺ templo quod fuit
in hieruſalẽ vt biberent in eis rex
et optimates e⁹. vxoꝛeſq̃ꝫ ꝛ ꝯcubi-
ne eius Tunc allata ſunt vaſa au-
rea quę aſpoꝛtauerat ꝺ templo qꝺ
fuerat in hieruſalem. et biberũt in
eis rex ꝛ optimates eiuſ. vxoꝛes ꝛ
erroꝛis
concubinę eius Bibebant vinum
inſultantes deo iud coꝛũ. — quibus victoꝛiaz pre
bẽtibus bibebãt in vaſis dominũ. — philoſophicos
ſenſus
ꝛ laudabãt deos ſuos aureoſ ꝛ
eloquij venuſtate. — carmina poetarũ. — ſina
argẽteos et ęreos: ꝛ ferreos. ligne
nes gentiliũ inuentiones
oſq̃ꝫ ꝛ lapideos In eadez hoꝛa ap
paruerunt digiti quaſi manuſ ho-
vt melius appareat et
minis ſcribẽtiſ ꝯtra candelabꝛũ in
man⁹ et qꝺ ſcribitur. — vt ad regẽ ꝑtinere ĩtelligatur
ſupficie parietiſ aulę regię et rex aſpi
ciebat articulos manus ſcribẽtis
verbum commutatio
Tunc facies regis commutata eſt
nis etiã ĩ malo accipitur.
et cogitationes eiuſ coturbabant
ni
eum. ꝛ compages renum eiuſ ſol-
mio terroꝛe
uebantur. et genua eius ad ſe in-
uicem collidebantur. Exclamauit
obliť coꝛũ q̃ nabucho. accid erant antiquũ
itaq̃ꝫ rex foꝛtiter vt introducerent
ſue gentis ſequitur erroꝛẽ magos vocat et c. et a. nõ
magos chaldęos ꝛ auruſpiceſ Et
dei prophetã
ꝓloquens rex ait ſapientib⁹ ba-
bilonis Quicũq̃ꝫ legerit ſcriptam

Precepit autẽ
Tradũt hebrei ꝙ irri
tã putãs di ꝓmiſſiõez
qua hieremias capti
uitatẽ iudeoꝝ dixerat
relaxandã e⁹ ꝛ zachari
as ĩ pꝛĩcipio meminit.
q̃ſi ſpei vanę ĩſultans
captiuoꝝ fecerit gran
de ꝯuiuiũ et attulerit
vaſa ĩ mediũ. in q̃ ſta
tim diuinuz apparuit
iudiciũ

Temulẽt⁹ Et
ideo obliť eoꝝ q̃ cõti
gerant nabuch.

Tropologice. Qui
cũq̃ꝫ heretic⁹ l alt⁹ xba
ꝓphaꝝ aſſumit et ad
ſenſum ſuũ abutit̃ ſcri
ptę ſacrę teſtimonijs
ꝛ dat bibere his quoſ
decipit. ꝛ cũ q̃b⁹ a deo
recedẽs fornicatur va
ſa tẽpli tollit ꝛ inebria
tur ĩ eis. et ñ deũ c⁹ va
ſa ſunt ſ; deos laudat
aureos.i. ſeculari ſcĩa
cõpoſitos. argenteos
eloquij venuſtate ꝛ re
thoꝛica arte ꝯſtructoſ
ęreos ferreos q̃s.i. fa
bulę tradũt. et carmĩa
poetarũ multã elegan
tie vel ſtulticię haben
tes differẽtiã. ꝺ q̃b⁹ qꝛ
penit⁹ inepta tradunt̃
lapidei l ignei merito
dicunt̃. hos oẽs deute
ronomiũ ĩ duas ptes
diuidit. Maledictus
q̃ facit ſculptile ꝛ ꝯfla
tile ſcꝫ opuſ manuũ ar
tificis. et põit illꝺ ĩ ab
ſcõdito. abſcõdũt em̃
omẽs heretici menda
cioꝝ ſuoꝛuz dogmata
vt ſagittẽt in obſcuro
rectos coꝛde.

In eadẽ hora
Sic ſupra dictũ ẽ de
nabuch. cũ adhuc eſſz
ſermo in o.r. ne ob ali
ud videant̃ illata ſup
plicia.

Dũ vaſa fuerũt in
ydolio babilonis. nõ
irat⁹ eſt dñs. quia vi
debant̃ ƀm opinionẽ
ſuã ea cultui ꝯſecraſſe
diuino. Sed poſtq̃ꝫ
humanis vſib⁹ diuia
ꝯtaminãtur mox ſacri
legium pena cõſequit̃

¶ Purpura ve.
Apꝰ iudeos reges vn
ctio faciat. apud genti
les quattuoꝛ insignia
scilicȝ purpura. fibula
annulus. et dyadema.
vnum horuȝ sine alijs
concessum non dabat
honoris plenitudineȝ
sed participiū

¶ Regina auteȝ
Josephꝰ. auia Orige
nis mater balthasar.
Unde pōt nosse pre
terita que rex ignora
bat. erubescat ꝙ por
phirius qui eam regis
vxoꝛē somniauit. ⁊ eaȝ
plus scire ꝙ̄ maritum
illudit.

banc. et interpretationē eius ma
nifestam mihi fecerit. purpura ve
quod summe dignitatis erat.
stietur. ⁊ auream torqueȝ habebit
post me vel vnus de tribꝰ principibꝰ
terciā partē regni habens
in collo. ⁊ terciꝰ in regno meo erit
Tunc ingressi omnes sapientes re
gis. nō potuerunt scripturaȝ lege
re. nec interpretationē indicare re
gi. Unde rex balthasar satis cōtur
batus est. ⁊ vultus illius immuta
tus est Sȝ ⁊ optimates eiꝰ turba
bantur. Regina aūt pro re que ac
ciderat regi ⁊ optimatibus eiꝰ. do
mum conuiuij ingressa est. ⁊ prolo
quens ait. Rex ineternū viue. Nō
te conturbent cogitationes tue ne
qr.
ꝙ facies tua immutetur. Est vir i
pter symachū qui veritateȝ chaldeam secutꝰ est. ceteri spiritū dei interptati sunt
regno tuo qui spiritū deoꝝ sacto
vbiꝙ sunt virtuti sua
rū hēt i se. et in diebꝰ patris tui
pmia. vñ. danielē feia barbara tātis laudibꝰ pdicat
scientia et sapiētia inuente sunt in
huiꝰ regi gratia
pauus. mo
eo. Naȝ et rex nabucho. pater tuꝰ
re scripture que auos et deinceps patres appellat.
principem magoꝝ incantatorum
chaldeoꝝ et aruspicū constituit
eum. Pater inquam tuus o rex. qꝛ
spiritus amplioꝛ et prudentioꝛ in
telligentiaꝙ ⁊ interpretatio som
niorum ⁊ ostensio secretoruȝ ac so
lutio ligatorum inuente sūt in eo.
Hoc est in daniele cui rex impo
suit nomen balthasar Nunc itaꝙ
daniel vocetur. ⁊ interpretatōneȝ
narrabit. Igitur introductꝰ est da
niel coram rege. Ad quem prefatꝰ
argumentū a natura. quasi tu es de illis qui futura pdicere cōsueuerāt.
rex ait. Tu es daniel de filijs capti
cui vera di
uitatis iude. quē adduxit rex pater
xisti.
meus de iudea. Audiui de te qm̄
in quo potes
secularium
spiritum deoꝝ habeas. ⁊ scientia
occultorū. diuinorū. ꝙ̄ in alijs
itelligētiaꝙ ac sapientia āpliores
inuente sunt in te. Et nunc intro
gressi sunt in conspectu meo sapiē
tes magi vt scripturā hanc legerēt
et interpretationē eius indicarent
mihi. et nequiuerūt sensum sermo
nis huiꝰ edicere. Porro ego audi
ui de te ꝙ possis obscura interpre
tari. ⁊ ligata dissoluere. Si ergo
vales scripturam legere: ⁊ interp
tationem eius indicare mihi. pur
pura vestieris. ⁊ torquē aureā cir
ca collum tuum habebis. ⁊ tercius
in regno meo princeps eris. Ad
que respondens daniel ait coram
rege. Mūera tua sint tibi. ⁊ dona
domus tue alteri da. scripturā au
gratis gratis acceperat gratis dabat.
tem legam tibi rex. ⁊ interpretatō
nem eius ostendaȝ tibi. O rex. de
us altissimus regnū et magnificē
tiam gloriā ⁊ honoreȝ dedit nabu
chodonosoꝛ patri tuo. ⁊ propꝰ ma
gnificentiā quā dederat ei. vniuer
si populi tribus ⁊ lingue tremebāt
et metuebant eū. Quos volebat
interficiebat. ⁊ quos volebat pcu
tiebat. quos volebat exaltabat. et
quos volebat hūiliabat Quando
āt eleuatū est coꝛ eiꝰ ⁊ spiritꝰ illiꝰ
obfirmatus est ad supbiam. depo
situs est de solio regni sui. ⁊ gloria
eius ablata est. ⁊ a filiis hominuȝ
eiectus est. Sȝ ⁊ coꝛ eiꝰ cū bestiis
positum est. ⁊ cuȝ onagris erat ha
bitatio eius Fenum quoꝙ vt bos
comedit ⁊ roꝛe celi corpꝰ eius infe
ctum est. donec cognosceret ꝙ po
testateȝ haberet altissimꝰ in regno
hominuȝ. ⁊ quēcunꝙ voluerit su
scitabit sup illud Tu quoꝙ filiꝰ eiꝰ
balthasar non hūiliasti coꝛ tuū. cū
de nabuchodonosoꝛ cuius exemplo corrigi debuisti. sciēs ꝙ deꝰ supbis resistit. humilibꝰ autē dat grāȝ
scires hec omnia. sed aduersūȝ do
q̄ nabucho.
minatorē celi eleuatus es Et vasa
in templo dei sui reuerenter posuerat
domus eius allata sunt coram te.
nō tu solus
⁊ tu ⁊ optimates tui ⁊ vxores tue
quod peius est
et concubine tue vinum bibistis
diuinis vsibus consecratis.
in eis. Deos quoꝙ argenteos et
aureos ⁊ ereos ferreos ligneosꝗȝ
et lapideos. qui non vident neqȝ

¶ Munera tua
Imitemur danielem
regis dignitatē et mu
nera contemnentē. iā
tunc illud euangelicū
sequentē. gratis accepi
stis gratis date. ad hec
tristia nunciantē. inde
cens erat dona suscipe

¶ O rex deus al.
Proaui sui exemplū
ponit. vt dei iusticiaȝ
doceat. et ob similē su
perbiam: etiaȝ pnepo
tem similia sustinere
ostendat.

¶ Quos volebat
Si qd volūt reges fa
ciūt vbi prudētia dei.
vbi preceptū. vbi illd
coꝛ regis in manu dei.
⁊c. Sed regē sanctum
quenꝙ dicimus. in cuius
mortali corpore nō re
gnat peccatū. et cuius
coꝛ seruatꝛ. quia in ma
nu dei est. Qd autē in
manu patris est nō ra
piet qsꝙ̄ ex ea. qd ra
pitur intelligitꝛ i ea nō
fuisse

¶ Tu quoꝙ filiꝰ
Hec quidā referūt ad
antichristū dicentes ꝙ
imitans superbiā pa
tris sui dyaboli cōtra
deum erectus sit. Sed
querimus ab eis quis
sit daniel qui ei scptu
ram dei interpretatus
sit. qui medi ⁊ perse:
qui eum occiderunt. ⁊
in regnuȝ successerunt:
Nulli enī dubiū. qui
post antichristū sancti
regnaturi sint.

Mane thetel

Primū ptinet ad ter/ minatōez regni. ſcḋm ad terminatōem vitę regis·terciū ad trāſla/ tionem regni

Tunc iubente

Accepit daniel inſig/ nia ut ſic ſucceſſuro da rio no⁹ fieret·et ab eo honoratus: ꝓplo dei ſbuenire poſſet.

Tunc iubente

Non mirum ſi q̄uis audiens triſtia. ꝓmiū ſoluerit.cū ventura q̄ audierat nō ſtatiz cre didit. dei em̄ ꝓpham honorādo:ſe putauit veniā ꝓmereri.non tn̄ obtinuit.qꝛ ſacrilegiū ma⁹ fuit q̄ꝫ veneratō hominis dei

Eadem nocte

Joſeph⁹ dicit obſeſſa babilone a medis et pſis:balthaſar regem babilonis veniſſe in tantā obliuionem ſui vt celeberrimū ꝯuiuiū iniret.et in tēpli bibe/ ret vaſis. et obſeſſus epul' vacaret. vn̄ pōt ſtare hyſtoria ꝙ eadē nocte ſit captuſ ⁊ ingu latus·dū oēs aut viſi onis interꝑtatōniſq; miraculo territi.aut ce lebritate aut ebrietate ꝯuiuij occupati eēnt

Eadem nocte

Hinc yſaiaſ. Ecce ego ſuſcitabo ſup eos me dos ⁊c. Et hieremiaſ Filia babilonis quaſi area tps triturę e⁹ Ad huc modicū et veniet tps meſſionis eius·Q3 aūt in cōuiuio capta ſit.yſaias apit ſic Ba bilon dilecta mea fcā eſt mihi in miraculuz pone menſam:ꝯtēpla re i ſpecła. comedēteſ et bibenteſ ſurgite pri cipes·arripite clipeū

Ca VI.

Placuit dario

Q3 aūt ordo ꝑpoſter⁹ eſt vt ari ſub dario q̄ꝫ ſub balthaſar narret' hyſtoria qḋ in ſequen tib⁹ apit.cū balthaſar a dario ſit occiſus.h̄ ē cauſa ꝙ ſtati hyſtoriā hyſtorię copłauit·In fine em̄ ſupioris dixit viſionis.⁊ dari⁹ med⁹ ſucceſſit i rgnū a.n.lxij Sub h̄ igit' dario hęc geſta ſunt.

Joſephus dicit de

ſ bibēs d' vaſis veri dei

audiunt neq; ſētiūt laudaſti Por

ſ ſpiritū

ro deum qui habet flatum' tuū in

ſ poteſtate ſ opa.cogitationes

manu ſua ⁊ omnes vias tuas:nō

glorificaſti Idcirco ab eo miſſus ē

articulus manus quę ſcripſit hoc

ſ in pariete

quod exaratum eſt· Hęc eſt autez

ſ numerus

ſcriptura quę digeſta eſt : Mane

ſ appēſio ſ diuiſio

thetel phares· Et hęc iterpretatio

ſ cū mane numerū.thetel appenſiōez

ſermonis· Mane:numerauit de⁹

phares diuiſionē.ſonaret.nō ſolū fuit opus lectōne ſed et interꝑtatōne ſ finiuit

regnum tuū ⁊ compleuit illḋ The

ſ iudicij dei vel iuſtitie

tel.appenſus es in ſtatera ⁊ inuen

ſ q̄ꝫ putares ſ vt ante gladi⁹ occidat q̄ꝫ natura diſſoluat.vn̄.viri impij nō dimidiabunt dies ſuos

tus es minus habens . Phares

ſ in medos et perſas.cirus enim rex pſarum adiun

diuiſum eſt regnū tuum ⁊ datū eſt

cto dario auūculo ſuo ſubuertit imperiū chaldeorū

medis ⁊ perſis· Tūc iubente rege

indutus eſt daniel purpura· et cir

cundata eſt torques aurea collo

eius·⁊ pręeicatum eſt de eo ꝙ ha

beret poteſtatem tercius in regno

ſuo . Eadem nocte interfectus eſt

† ſ veneratōe etatis et ꝓpinquitatis regni.

balthaſar rex chaldęuſ ⁊ †dari⁹ me

ſ maius medorū q̄ꝫ pſarum re

dus ſucceſſit in regnum annoſ na

gnum et cyri auūculus q̄ prior erat iure nature ſuc ceſſor eſſe debuit.

tus ſexagitaduos

Ca. VI.

PLacuit dario

et conſtituit ſupra regnū

ſatrapas centum viginti vt eſſent

in toto regno ſuo·⁊ ſup eos prin/

cipes tres ex quibus daniel vnuſ

erat.vt ſatrapę illis redderent ra/

tionem.⁊ rex non ſuſtineret mole

ſtiam Igit' daniel ſupabat omnes

principes ⁊ ſatrapaſ.quia ſpūſ di

amplior erat i eo Porro rex cogi/

tabat cōſtituere eum ſup omne re

ſ duo cū quib⁹ terci⁹ ꝑpoſit⁹ erat ſ centū vigīti

gnum Unde principes ⁊ ſatrapę

ſ inuidia ſtimulante ſ alia littera.querebant.vt inue

querebant occaſionem vt inueni/

nirent occaſionē danieli ex latere regis

rent danieli ex latere regis· nullā

q; cauſam ⁊ ſuſpitionem reperire

ſ in omnibus.

potuerunt.eo ꝙ fidelis eſſet ⁊ om

nis culpa ⁊ ſuſpitio non inuenire

tur i eo· Dixerūt ergo viri illi. Nō

ſ felix conuerſatio in qua inimici culpā nō reperiūt

inueniemus danieli huic aliquaz

niſi in lege quā cuſtodit.

occaſionez niſi forte in lege dei ſui

ſ qḋ veritate nō poterant:mendacio moliuntur.

† ſ falſa latenter ſuggeſſerunt. ſ celantes enim

Tūc principeſ ⁊ ſatrapę †ſubripue

cogitationes ſuas.quaſi honorando regem danieli

runt regi·et ſic locuti ſunt ei. Dari

moliuntur inſidias.

rex ineternum viue . Conſiliū inie

runt cūcti principes regni tui· ma

giſtratus ⁊ ſatrapę ſenatores ⁊ iu

dices vt decretum impatorium ex

eat ⁊ edictum.vt omiſ qui petierit

aliquam petitionē a quocūq; deo

et homine vſq; ad dies triginta .

niſi a te rex mittatur in lacū leonū

Nunc itaq; rex confirma ſentētiā

ſ vel edictum.

et ſcribe decretum vt non immute

tur quod ſtatutum eſt a medis et

perſiſ·nec pręuaricari cuiq; liceat

Porro rex darius propoſuit edi/

ctum ⁊ ſtatuit Quod cū daniel cō

periſſet·id eſt·conſtitutam legē. in

greſſus eſt domum ſuam. et fene/

ſtris apertiſ in cenaculo ſuo cōtra

ſ vbi viſio pacis ſ tercia.ſexta.nona.

hieruſalem tribus temporibuſ in

die flectebat genua ſua ⁊ adora/

bat.⁊ confitebatur coram deo ſuo

ſicut ⁊ ante facere cōſueuerat· Ui

ri ergo illi curioſius inquirentes

inuenerunt danielem orantē ⁊ ob

ſecrantem deum ſuum. ⁊ acceden

ſ ge

teſ locuti ſunt regi ſup edicto Rex

neraliter inducūt vt rex ꝓpria conceſſione teneatur

nūqd n̄ conſtituiſti vt oiſ homo q̄

ne aliter ſup daniele ſtatuat q̄ꝫ fuerat ante locutus .

rogaret quenq; de diis ⁊ homini

bus vſq; ad dies triginta niſi a te

rex mitteref in lacum leonum: Ad

quos reſpondēs rex ait . Uer⁹ eſt

ſ Sepius notādū

ſermo iuxta decretuz medorū atq;

vnū eſſe regnū medorū atq; pſarū·vt ſaluem⁹ quod

pſar. qḋ ꝑuaricari nō licet· Tunc

daniel nūc ſub dario nūc ſub cyro fuiſſe memoratur

reſpōdentes dixerūt coram rege.

ſ quaſi qḋ magis intolerabile

Daniel de filiis captiuitatis iudę

ſ captiuus ſ q̄ oib⁹ venerāda † ſ etiā regis

non curauit d' lege †tua·⁊ d' edicto

hmōi Dari⁹ q̄ babilo nior̄ deſtruxit impiū iuuante et pari' dimi cātę cyro ꝓpinq̄:annū vitę agebat·lxij. qn̄ cepit babilonē.eratq; fili⁹ aſtiagiſ q̄ apḋ gre cos alio vocat' noīe aſ ſuerus. Tulitq; ſecuz danielē ꝓpham ⁊ vnū fec' in trib⁹ principib⁹ q̄ ꝑerāt regno e⁹· Ex q̄ patz dariū ſecū danie lem in mediā abduxiſ ſe·⁊ eo honorare quo balthaſar eum prefece rat habuiſſe·nec dubi um eū ſignum audiſſe qḋ accidit balthaſar· et interꝑtatōz daniel ⁊ q̄ño regnū medor̄ ⁊ pſar̄ predixit·

Ex latere regiſ

qꝛ ſcz familiarē et colle gam fecerat euz

Ex latere regiſ

Hebręi ſuſpicāt' latuſ regis eſſe reginā .l'ꝯcu binas q̄ ex latere dor miūt . querebant q̄ vt aiūt occaſionē i ſermo ne.tactu·nutu·inennu cio Nullāq; c.⁊ ſ.r.p. qꝛ eunuchuſ erat.h̄ illi dicūt q̄ vni⁹ ꝟbi occa ſione longas fabulas texere conſueuerūt.

A mediſ et per.

Perſpicuū eſt vnum regnū fuiſſe ſub dario et cyro medor̄ atq; ꝑ ſarū.qꝛ cyr⁹ nepos da rij ex filia· vn̄ daniel modo ſub hoc.modo ſub illo fuiſſe dicitur.

Qḋ cuz daniel

Hinc diſcim⁹ ne ꝑicul' temere nos offeramuſ h̄ q̄ntū i nob ē iſidias declinem⁹. daniel eī n̄ paſſim ꝯ regis impiuz agebat. h̄ domi ⁊ i ab ſcōdito veri regis ob ſequit' impio

Domuz·Doma

ta latine dicūt' menia. vl' tecta·l' ſolaria·⁊ au leta l' cenacła. domin⁹ in cenaculo paſca cele brat.ſup̄.c.xx.aīas ſpi rit⁹ deſcēdit i cenacło. Daniel q̄z regis iuſſa ꝯtēnēs n̄ in hūili h̄ i ex celſo orat ⁊ h̄m ꝓceptū dei ⁊ ꝯſiliū ſalomōis q̄ ꝯ tēplū orādū eē dic.

Tribuſ tempo·

Hora tcia deſcēdit ſu per apłos ſpūſſcs. ſex ta volēs petr⁹ comede re·ad orōez i cenaculū aſcēdit.⁊ petr⁹ ⁊ iohes aſcēdebāt in tēplū ad

hora orōis nonā. his etē tpibꝰ orabat dāiel

¶ Et vſqȝ ad oc.
Tanta regi liberandi eū cupiditaſ erat vt q̄ꝫ uis potētiſſimuſ vſqȝ ad occaſum ſolis cibū non capiat·tanta illis in malo pertinacia·vt nec volūtate regis moueantur nec iniuria·

¶ Deꝰ tuus quē
Cedit multitudini et aduerſariȷ̃s conſentiētibus nō audet negare mortem amici·ꝛ qđ ipſe obtinere non pōt potentie dei committit·non ambigue loq̄t audacter affirmat·deꝰ tuus.q.c.ſ.i.l.t. audierat tres pueros q̄ꝫuiſ inferiores flamas viciſſe babilonicas.ꝛ danieli miſteria multa reuelata.

¶ Nequid fieret
Qui de leonibꝰ ſecurꝰ eſt·de hominibꝰ ptimeſcit.ne q̄d ɔtra danielem moliantur inimici

¶ Et abiit rex in
Quanta beniuolētia nec nocte nec die cibū capit.nec dormit·cum ꝑpbera periclitāte q̄ſi vno pēdet affectu.noſ ergo p peccatis ꝑprȷ̃s q̄nto magis debemus vigilȷ̃s et ieiunȷ̃s deū ad miſericordiā flectere·cū rex deū neſciens. hoc facꝑ eo quē vult a periculo liberare

¶ Lacus latine aquarum dulcīū ɔgregatio vt benacꝰ lacus et aliȷ̃. qđ greci līum.i.ſtagnū vocāt.

¶ Putas. Nō dubitat qui ſuperiꝰ dixit deus tuus liberabit te.ſed in ambiguo ſententiam tempat. vt cū daniel incolumis apparuerit q̄nto res īcredibilior.tanto aduerſus pn̄cipes iuſtior ſit indignatio

¶ Deuſ meuſ m.
Idem dicat qui eruit a faucibꝰ inuiſibilium leonū.i.de lacu leonū inferni

¶ Et concluſit o.
Nō mutata eſt feritaſ aut rabies leonum.ſed ab angelo concluſa·quia p̄ceſſerant ꝓphete bona opera.vt n̄ tā gratia.q̄ꝫ iuſticie retributio in hac liberatione notet̄.

¶ Tunc darius. Sicut p nabuchodonoſor:ita in hoc loco quidam per darium contrariam interpretant̄ fortitudinē quę omnes vocet ad penitentiam.et queritur. vtrum in iſto mundo futurū ſit an in altero. vel pꝰ alios mundos.ſed hoc deliramentis imputantes dicimuſ apud barbaraſ nationes per ſeruos dei ſigna fieri vt predicetur cultus et religio vniꝰ dei

qđ conſtituiſti·ſed tribus tempo-
¶ deū ſuum.
ribus p diem orat obſecratōe ſua·
¶ vidit ſe ꝓpria voce captū et inuidiā cauſam eſſe
Quod verbum cū audiſſet rex.ſa-
inſidiarum
tis contriſtatus eſt. et pro daniele
¶ totā intentionē. †i.nō auctoritate ne
poſuit cor vt† liberaret eū.ꝛ vſqȝ
cōtra legē facere videretur ſed ratione atqȝ conſilio
ad occaſum ſoliſ laborabat vt eru
vult danielē liberare.
eret eum. Uiri autē illi intelligen-
¶ q vellet eū eripere. ¶ Quaſi. noli fru
tes regem dixerunt ei· Scito rex·
ſtra laborare.qđ cōſtituiſti.nō potes immutare. lex
quia lex medorū atqȝ pſarum eſt
vniuerſalis falli nō pōt
vt omne decretum quod cōſtituit
¶ cuiuſqȝ
rex non liceat immutari. Tūc rex
¶ famulis
pręcepit ꝛ adduxerunt danielem·
et miſerunt eum in lacum leonum
Dixitqȝ rex danieli. Deus tuꝰ quē
colis ſemp ipſe liberabit te· Allatꝰ
qȝ eſt lapis vnus ꝛ poſitus eſt ſup
¶ credit eum potentie dei
os laci·quem obſignauit rex anu-
¶ ne quid ſuſpitionis cōtra eos habe
lo ſuo.et anulo optimatum ſuorū
re videretur.et quaſi nō cōfidens de dei potētia.pro
ne quid fieret contra danielē· Et
amico aliquid machinaretur. et vt clarius eluceat
abiȷ̃t rex in domum ſuam ꝛ dormi
virtus liberantis.
uit incenatuſ.cibiqȝ non ſunt alla
ti coram eo·inſup ꝛ ſomnus receſ
¶ qꝛ credidit eū viuere quem deo viuo
ſit ab eo. Tūc rex primo diluculo
crediderat. ¶ depreſſam in al
to foueam.vel arentē ciſternā.
ɔſurgens feſtinus ad lacū leonū
¶ oblitus regiȷ̃ faſtus victor ad captiuū.dominꝰ cur
pręxit.appropinquāſqȝ lacui. da-
rit ad ſeruū. ¶ affectū cordis et voce indicat
et lacrimis.
nielem voce lacrimabili inclama-
¶ cū lacrimis
uit.ꝛ affatus eſt eum. Daniel ſer-
¶ ad differentiā deorū gentiliū. qui ſunt ſimula
ue dei viuentis.deus tuus cui tu
cra hominū mortuorū.
ſeruis ſp putaſ ne valuit te libera
re a leonibꝰ: Et daniel regi rn̄dēs
¶ honorantē ſe honorat et ei vitā eternā orat
ait. Rex inęternū viue. Deꝰ meus
miſit angelum ſuum ꝛ ɔcluſit ora
leonū·ꝛ non nocuerunt mihi.qꝛ
coram eo iuſticia inuenta eſt i me.

ſed ꝛ coram te rex delictum non fe
ci· Tunc vehementer rex gauiſus
eſt ſup eum:ꝛ danielē p̄cepit edu
ci de lacu.ꝛ nulla leſio inuenta eſt
¶ fides vincit mundū
in eo·quia credidit deo ſuo. Iubē
te autem rege.adducti ſunt viri il-
li qui accuſauerunt danielē ꝛ in la
¶ neqȝ enim lex equior vlla eſt q̄ꝫ necis artifices ar
cū leonū miſſi ſt ipſi ꝛ filiȷ̃ et vxo
te perire ſua· ¶ ibi erant forſitan gra
res eorum·ꝛ non peruenerunt vſ
dus aſcenſionis ¶ vbi pa
q̄ꝫ ad pauimentū laci. donec arri-
tet danielem ſeruatū eſſe dei potentia. non leonum
perēt eos leones.ꝛ omnia oſſa eo
voluntate vel ſegnicie.
rum cōminuerunt· Tunc dariꝰ rex
ſcripſit vniuerſis populis ꝛ tribu
bus ꝛ linguis habitantibus i vni
uerſa terra Pax vobis multiplice
¶ vt pax vobis multiplicetur.
tur. A me ergo cōſtitutū eſt decre-
tum.vt i vniuerſo impio et regno
¶ hic eſt miraculorū fructus.vt nomē dei exal
meo tremiſcant et paueant deum
tetur. ¶ aliȷ̃ mor
danielis. Ipſe eſt em̄ deus viuenſ
tui. ſaliȷ̃ trāſitoriȷ̃
et ęternus in ſęcula· et regnū eius
¶ honor.
non diſſipabitur· et poteſtas eius
vſqȝ inęternum. Ipe eſt liberator
¶ in quo probatur
atqȝ ſaluator·faciens ſigna et mi-
verus deus
rabilia in cęlo et in terra·qui libe-
¶ alias de lacu
rauit danielem de manu leonum
¶ in chaldea in ſūmo honore
Porro daniel perſeuerauit vſqȝ
ad regnū darii. regnūqȝ cyri pſe

Ca. VII

Anno primo
balthaſar regis babi
lonis daniel ſomniū vidit· Uiſio
nē capitis eius in cubili ſuo.ꝛ ſom
nium ſcribens breui ſermone com
prehendit·ſummatimqȝ perſtrin-
gēs ait. Uidebam in viſione mea
¶ qꝛ quiſqȝ angelus pro eo regno orat vel
nocte. et ecce quattuor venti cęli

¶ Porro daniel
Ut ſupra in fine primę viſionis legit̄· Fuit autem daniel vſqȝ ad primum annum cyri regis. non vitę eiꝰ tēpus accipiendum eſt. Cum in vltima viſiōe legamus anno tercio cyri regis perſarū verbum reuelatum eſt danieli:cognomento balthaſar.ſed hoc ſignificatur q vſqȝ ad pmū annum cyri regis qui chaldęorum deſtruxit imperium. daniel potens fuerit in chaldęa poſt a dario ī medos tranſlatus eſt.

Ca. VII.

¶ Anno primo
Hec picope et ſequēſ priores ſunt iuxta hyſtoriam. q̄ꝫ duę ſuperiores.h̄ em̄ et ſequēs primo et tercio āno h. regiſ accidiſſe memorātur· Illa aūt q̄ ante ſuperiorē lecta eſt· nouiſſimo die regni eiꝰ.et h̄ nō ſolū in daniele ſed in hieremia q̄ꝫ et ezechiele legimꝰ· Sꝫ in ſuperioribuſ hyſtorię ordo ſequit̄. q̄d ſub nabuch·et balthar ꝛ dario ſiue cyro·mirabilium ſignorūqȝ acciderit In his duo narrantur ſomnia. q̄ ſingulis viſa tpibꝰ quorū ſolꝰ propheta ɔſcius·et iō nullam habēt apud barbaroſ:ſigni vel reuelationis admirationem Scribunt̄ aūt vt apud poſteros eorū memoria pſeueret·

¶ Quattuor vē.
Quattuor angelicę virtutes q̄ regnis in quadripartito mundo poſitis pręſunt. ptātes ſcꝫ ɔtrię. qꝛ ſm̄ vniuſcuiuſqȝ gētis meritum poteſtas vel bona vl̄ mala p̄ponit̄.ſic in daniele michael dicit̄ pn̄cepſ hebręorū. In iſaia de pn̄cipe babilonis. Quō cecidiſti de cęlo In ezechiele de pn̄cipe cyri Tu cherub extentus et ptegēs· De pn̄cipe egiptiorū· Draco magne q̄ cubas ī medio fluminū tuorū· Generalit̄ de malis ptātibꝰ· Nō ē nob collucatio aduſus carnē et ſan.ſꝫ aduſus p.ꝛ p.ꝛc· Pugnabāt int̄ ſe qꝛ regna ſibi ꝓmiſſa faciunt pugnare· Regna vocat beſtias ꝓ crudelitate diuerſas·qꝛ locis moribꝰ ꝛ potentia diſtant

¶ Quattuor de bōis angel̄ q̄ ꝛ malos monēt bn̄ agere angelicę ptātes qbꝰ pn̄cipalia regna cōmiſſa ſūt. Un̄. Qn̄ diuidebat altiſſimꝰ gētes,q.ſ.f. a·ɔ·t̄,p,i,u.f,i.pars aūt dn̄i ꝑplus eius·iacob·f·h̄,c,

¶ Pugnabāt i m. In mundo ſcꝫ ſalſis· ⁊ amaris fluctibꝫ redundante Unde. Simile eſt regnū celoꝝ ſagene miſſe in mare· Uñ· et draco rex dicitur omniū q̄ in aquis ſunt. Et dauid dicit. Tu ꝯfregiſti capita draconum in a. Et amos ꝓpheta. Si deſcenderit in ꝓfundū maris. ibi mādabo draconi. et mordebit eum.

¶ Prima q. le. Nota ordinē· ꝙ in imagine caput aureū dicitꝰ ħ leena.

¶ Regnū babilonicoꝝ ꝓpter ſeuiciā vel luxuriā. nō leena ſed leo dicitur aiūt em̄ qui de beſtiarum ſcripſere naturis. leenas ferociores eſſe. maxime ſi catulos nutriant. ⁊ ſemꝑ in coitū geſtire.

¶ Et alas ha. a. ꝓpter ſupbiā regni potentiſſimi cuiꝰ pnceps ait. in yſaia In celū cōſcendaꝫ· Super aſtra celi ponā thronū meū et ſimilis ero al. Unde dicitꝰ ad eū. Si alte vt aquila feraris inde detrabā te in abyſſum.

¶ Et ſuper pedes Si de nabuch· legitur clarū eſt qꝛ poſtq̄ꝫ ꝑdidit regnū et potentia ei ſublata ē. rurſū i priſtinū ſtatū reſtitutꝰ eſt ħ nō leenā: ħ hoīem ſe eē didicit ⁊ cor qđ amiſerat recepit.

¶ Si generalitꝰ de regno chaldeoꝝ ſentiendū ē ꝙ occiſo baltbaſar et medis pſiſq̄ꝫ ſuccedentibus babilonij hoīes ſe et humiles: fragiliſq̄ꝫ nat̄e eſſe ſenſerunt.

¶ Et ecce be· alia id eſt. regnū pſarū qđ ob duriciā et ferocitatem viſo ꝯpatꝰ· rigidū em̄ ⁊ victu parcū i morem lacedemonioꝝ fuit. ita vt i pulmēto ſale vteretꝰ et cardamomo

agit quod ei commiſſum eſt.

pugnabāt in mari magno. et quat

| ſ quid he beſtie ſignificēt angelo exponendum ſeruamꝰ | regnoꝝ feritas atq̄ꝫ crudelitas beſtiarum nominibus ſignificatur.

ſ. ꝑ regia crudelitate

tuor | beſtie grandes aſcēdebāt de mari diuerſe inter ſe Prima quaſi

| ſ regna ſubiecta quibus impabat et volitabat. | ſ vt leo inter beſtias. ſic aquila inter aues regnum tenet. et regnū aſſirioꝝ diu durauit. ſicut aquila inter aues multo tempe viuit.

leena ⁊ | alas habebat | aq̄le. Aſpi

| ſ leene vel aquile.

ciebam donec diuulſe ſunt alę | eiꝰ

ſ ſubuerſo impio chaldeorum. vñ ſequitur. et ſ. p. q. homo ⁊c

et ſublata eſt de terra· ⁊ ſuꝑ pedes quaſi hō ſtetit ⁊ cor eius datuꝫ eſt

| ſ qui victu parciſſimꝰ fortis ſeuerus

ei. Et ecce beſtia alia ſimilis | vrſo

| ſ tria regna adunata medoꝝ. pſarū. chaldeoꝝ | ſ alij verſus.

in ꝑte ſtetit. | ⁊ tres ordines erāt in ore eius et in dentibus eius.

ſ aman et amici eiꝰ | ſ aſſuere

et ſic dicebant ei· Surge comede

ſ iudeos.

carnes plurimas. Poſt hec aſpi

ſ qui pceps fertur in ſanguinē et ſaltu ruit in mortem.

ciebam· et ecce alia quaſi pardus: et alas habebat quaſi auis quat

ſ ſucceſſores eius ſignificat ptolomeū. ſeleucū. philippū. et antigonū. | ſ quaſi non fortitudo alexandri. ſed dei voluntas hoc fecit.

tuor ſuꝑ ſe· ⁊ quattuor capita erāt

ſ a deo

in beſtia et | poteſtas data ē ei Pꝰ

¶ Beſtia ſimilis vrſo in viſiōe ſtatuę pectꝰ ⁊ brachia hꝫ de argēto·

¶ In parte ſtetit. qꝛ vt aiūt hebrei ꝯtra iſrael nihil crudele geſſit: Uñ in zacharia dicuntur equi albi·

¶ Et tres ordines Tres principes· ſic̄ baltbaſar et dariꝰ tres pricipes habuerūt· qui. c. xx· ſatrapis pfuerūt· Alij tres reges pſaꝝ pꝰ cyrū fuiſſe autumant ħ nō nominant· nos vero pꝰ cyrū· q̄ regnauit annis trigīta. ſcimus regnaſſe cambiſem filiū eiꝰ· et fratres magos. deinde dariū· cꝰ ſcđo āno reedificari ceptū eſt tēplū· Quītū xerſen darij filiū. vi. artbabanū· vij. artarxerſen q̄ longimanꝰ cognominatꝰ eſt. octauū xerſen· nonū ſocdianū· decimū dariū cognomento notbū. vndecimū artarxerſen. q̄ et mennon. xij· ochum xiij· arſen notbi filiū. xiiij. dariū ſarſante filiū q̄ ſupatꝰ ē ab alexandro rege macedonū· Quo ḡ tres reges pſarū fuiſſe dicimuſ· niſi forte ex his aliq̄s eligamꝰ fuiſſe ſeuiſſimos q̄s ex hyſtorijs nō hēmꝰ. ḡ treſ ordīes i ore regni pſarū. et i dentibꝫ tria regna accipiamꝰ babiloioꝝ medoꝝ. atq̄ꝫ pſaꝝ. q̄ i vnū redacta ſunt. ꝙ aūt ſequitꝰ· ⁊ ſic dicebāt ei· ſ. c. c. p. tps illđ ſignificat q̄ ab aſſuero quē lxx. artarxerſen vocāt ad ſuggeſtionē aman agagite vna die oēſ iudei iuſſi ſunt trucidari. ⁊ pulcre. nō ait deuorabit eos. ħ ſic dicūt ei. Surge comede carnes plurimas vt tm̄ fuerit conatꝰ. ħ nō ſecutꝰ rei exitus

¶ Quaſi pardꝰ. regnū macedonū· đ q̄ i ſtatua. Uentꝰ ⁊ femora ē ex ere

¶ Et alas. Alexādri em̄ victoria nihil velocꝰ fuit qui ab illirico ⁊ adriatico mari vſq̄ꝫ ad indicū occeanū. ⁊ phiſon fluuiū. ñ tā bellis q̄ꝫ victorijs cucurrit. ⁊ ſeptē annis europe partē ⁊ totā ſibi aſiam ſubiugauit. pardus quoq̄ꝫ varij coloris regna diuerſa ſignificat alexandro ſubdita

¶ Et ecce b. q. t. romanū ſcꝫ imperiū· de quo in ſtatua tybie ferree ⁊ pedum quedā ps ferrea. quedā fictilis. ferri aūt nūc meminit. dentes f. h· ⁊c.

¶ Et ecce be· q. t· Mirū ꝙ ſupra leenā vrſum et pardū in tribꝫ regnis poſuerit et romanū nulli beſtię ꝯpauit. niſi forte vt formidoloſā faceret beſtiam vocabulū tacuit. ⁊ quidquid in beſtijs ferocius cogitamꝰ hoc romanos intelligamus. hebrei autuman: qꝛ qđ hic tacitū eſt in pſalmo dictū ē. Uaſtauit eā aper de ſilua. et ſ. f. d. p. e. e. Pro quo in hebreo habetꝰ. Omnes beſtię lacerauerūt illā. quia i impio romanoꝝ fuerūt oīa ſimlꝰ regna quę prius fuerunt ſeparata.

hec aſpiciebam in viſione noctis. et ecce beſtia quarta terribiliſ atq̄ꝫ

| ſ principes fortiſſimos

mirabilis et fortis nimis | Denteſ

| ſ quia omnes nationes ab eis interfecte vel tributo vel ſeruituti ſubiecte

ferreos habebat magnos. | comedens atq̄ꝫ cōminuens. et reliqua

ſ exactione tributorū | ſ In

pedibus ſuis conculcans· Diſſi

prioribus beſtijs ſingula fortitudinumſigna. in hac omnia fuerunt·

milis aūt erat ceteris beſtiiſ qua

ſ dicut in aduentu antichriſti decē reges orbē romanoꝝ eſſe diuiſuroſ

ſ qꝛ ipe autor tranſgreſſionis eſt

videram ante eam. et habebat cornua decē· Conſiderabā cornua. et

ſ antichriſtus. ignobilis. obſcuro loco natus

ecce cornu aliud paruulū ortū eſt

ſ tres reges primo antichriſtus humiliabit regem egipti. affrice. ethiopie

de medio eorum. et tria đ cornibꝰ

ſ a pſentia pītis eiꝰ

primis euulſa ſunt a facie eius Et ecce occuli quaſi oculi hoīs erant in cornu iſto et os loquēs ingētia

ſ Simile iohānes in apoca. poſt hec ſtati fui in ſpiritu ⁊c. vſq̄ꝫ q̄ ſunt ſeptē ſpūs dei.

Aſpiciebā donec throni poſiti ſūt·

ſ ſeuerus iudex et verus | ſ excellentia deitatis

et antiquꝰ dierū ſedit· Ueſtimētū

ſ purū oñditur ſinceruſq̄ꝫ iudiciū et nullā pſonā in iudicando recipiens.

eiꝰ quaſi nix candidū· et capilli capitis eiꝰ quaſi lana mūda Thronꝰ

¶ Et habebat c. Porphiriꝰ duaſ poſteriores beſtias macedonū ⁊ romanoꝝ in vnū macedonum miſcet regnū et diuidit pardū volens intelligi alexādrū ipſum. beſtiā aūt diſſimilē ceteris quattuor alexādri ſucceſſores. et deinceps vſq̄ꝫ ad antiochū cognomento epiphaneꝫ· x. reges ſeuiſſimos enumerat. quos nō viiꝰ ponit regni. ſ ubi grā· macedonię. ſyrię egipti aſię· ħ de diuiſis regnis vnū r̄gnū efficꝰ ꝑ ordinē. vt ſcꝫ qđ ſcriptū eſt· os loquens ingentia. nō de antichriſto: ħ de āntiocho accipiatꝰ.

¶ Et ecce cornu Fruſtra porphirius ħ antiochū ephiphanē ſuſpicatꝰ qđ poſt decē cornua ortū eſt. et đ· x. ra euulſa ſūt vi. ptholomeū philometorem et, vij. ptholomeum euergetē. et arbarſiā regem armenię. quoꝝ ptholomeꝰ prior mlto anteq̄ꝫ antiochꝰ naſceretur mortuꝰ eſt. Contra arbarſiā vero antiochus dimicauit. ħ ille i r̄gno pſtino pmāſit. dicamuſ ergo ꝙ in ꝯſummatione mundi qñ romanoꝝ regnū deſtruetꝰ futuri ſunt deceꝫ reges qui inter ſe diuidant orbem romanū et vndecimū ſurrecturū eſſe regē paruulū. ⁊ tres reges de· x. ſupaturū. i. egiptiū. affricanū. ethiopū· ſic in ſequentibꝫ danꝰ patebit· q̄bꝫ interfectis ſeptē alij victori colla ſubmittent

¶ Et ecce o. q. o. Ne putemus eū ſm opinionē quorundā vſ dyabolū eſſe· vel demonē. ħ vnū de hoībꝫ in q̄ totꝰ ſathanas corꝑalitꝰ eſt habitaturꝰ

¶ Eſt em̄ hō filiuſ ꝑditionis qui extollitꝰ ſupra omne qđ dicitꝰ deꝰ aut qđ colitꝰ· vt in tēplo dei ſedeat oſtendēs ſe tanq̄ꝫ ſit deus

¶ Throni poſiti ſunt. angelicę virtutes· vel. xxiiij. ſeniores· q̄s iohannes deſcribit· vel ſic dñs aplis ait. Sedebitis ſuꝑ ſedes· xij. iudicantes. xij. t. i. Angeli em̄ dñi et omnes electi dñm in iudicio comitabuntꝰ· et erūt throni dei. quia in illis ſedebit

¶ Throni. Quos iohannes. xxiiij. thronos dicit. de quibꝫ paulꝰ. Siue throni. ſiue dominatōes. et in euāgelio. Sedebitis ſuꝑ ſedes· xij. iudicāteſ xij· tribꝫ iſrael.

¶ Antiquus đ· qui apud iohem ſolus in throno ſedet

¶ Antiquus dierū· pater ſcꝫ. licet em̄ ꝑſona filij in iudicio apparcat· nō deerit tm̄ pater vel ſpūſſanctus· et pater eſt a ſe· filiꝰ a patre· ⁊ q̄dquid habet imputatꝰ ei a quo eſt

¶ Sedens aūt et vetuſtus dierū dicitꝰ deus. vt ęterni iudicis habitus demonſtretꝰ· Senex quoq̄ꝫ deſcribitꝰ· vt maturitas ſñię comprobetꝰ

¶ Ueſtimentū eius. Saluator tranſfiguratꝰ in mōte. et gloriā diuinę maieſtatis aſſumens· in candidis veſtibꝫ videtꝰ

¶ Thronꝰ eius Ut peccatores tormentoꝝ magnitudine ꝑtimeſcant· et iuſti ſaluentꝰ. ſic tm̄ quaſi ꝑ ignē

¶ Thron⁹ dei moralr vt ait gre. ſūt mōachi et heremite q̄i vno lo co degentes deo milita re ſtudent. nec ꝑ loca diſcurrūt. quoꝝ q̄etis cordib⁹ inſidet de⁹ qui bn̄ flama ignis dicit̄. q̄ʒ dilectōe dei et pxi mi et deſiderio patrie celeſtis inflamant̄.

¶ Rote eius. Alij currus. Ezechiel quo q̄ dn̄m ſedentē qua drige inducit. ⁊ oīa di flama ſunt. de q̄ alibi. De⁹ noſter ignis cōſu mens ē. vt ligna. fenū ſtipulā. arſura in die iudicij nouerimus. et in pſalmo. Ignis ante ipm̄ p̄cedet. et inflama uit in c. i. eius

¶ Rote eius. pre dicatores. apli. ſ. ⁊ eo rum ſucceſſores. q̄ ſum ma celebritate mūduʒ p̄dicando pagraueīt. qui bn̄ ignis accenſus dicūt̄. de q̄ dicit̄. Ignē veni mittere in terram et qd̄ v. n. v. a.

¶ Milia miliuʒ. Nō q̄ tant⁹ numerus ſit ſeruoꝝ dei. ſʒ q̄ hu manus ſermo maiorē exprimere nō potuit.

¶ Milia miliuʒ. Hec ſūt milia et hẽ mi liades. de q̄b⁹ in pſal mo. curr⁹ dei. x. milib⁹ multiplex ⁊c. Et alibi Qui facit angelos ſu os ſp̄ūſ. et m. ſ. f. i. Du plex angeloꝝ officiū ē Alij p̄mia iuſtis retri buunt. Alij ſingulis p̄ ſunt cruciatib⁹

¶ Milia miliuʒ. Ergo. Supnoꝝ ciui um nūs et infinitus et definit⁹ eſt deo nūabi lis. et nobis inūabilis. Q̄uis aliud eſt aſſiſte re. aliud āminiſtrare. Aſſiſtūt em̄ aliq̄ p̄cul dubio ptātes q̄ ad q̄ rēdā boīb⁹ pacē ⁊ nun ciandā nō exeunt. Mi niſtrant do bi q̄ ad ex plenda officia nūcioꝝ veniūt. ſʒ tn̄ ⁊ ipſi ꝯtē platione ab intimis n̄ recedūt. Et q̄ plures ſunt q̄ miſtrant q̄ʒ qui p̄ncipaliter aſſiſtūt: aſ ſiſtentiū nūſ q̄ſi defini tus miſtrantiū do ide finitus oſ̄dit̄.

ſ vt malos puniat. bonos purget. ſ velocitas iudi
eius flame ignis acceſus. rote ei⁹
cij in peccatores ſ ſeueritas iudicij. ſ vt
ignis accenſus. fluui⁹ igneus rapi
peccatores traheret in gehennā
duſq̄ʒ egrediebat̄ a facie eius. Mi
lia milium miniſtrabāt ei. ⁊ decieſ
ſ ordo iudicātiū
cētena milia aſſiſtebāt ei. Iudiciū
ſ ordo iudicij
ſedit. et libri apti ſunt. Aſpiciebaʒ
ſ antichriſti.
propter vocem ſermonū grandiuʒ
ſ contra deū.
quos cornu illud loquebatur. et
vidi q̄m interfecta eſſet beſtia. et
ſ Sicut chriſtus eſt caput omniū bonoꝝ ita antichriſtus omnium malorum.
ſ omnes mali.
piſſet corp⁹ ei⁹. et traditū eſſet ad
† ſ gehenne ſ tūc enim omīa regna finientur.
comburendū igni. aliarum quoq̄ʒ
beſtiarum ablata eſſet poteſtas. et
ſ quibus viuant ſub antichriſto † a deo. ſ electis
tempora vite † cōſtituta eſſent eis
ſ q̄ʒdiu durabit pſecutio. breuiati enim ſunt dieſ
vſq̄ʒ ad tempus et temp⁹. Aſpicie
illi. pp̄ter electos
bam ergo in viſione noctis. ⁊ ecce
ſ qui apō iohā
cum nubibus celi quaſi filius ho
nē leo d̄ tribu iuda. radix dauid d̄r † ſ a ſummo ce lo egreſſio eius. et occurſus eius. u. a. ſ. e.
minis veniebat. ⁊ † vſq̄ʒ ad āntiquū
ſ per omnia equalis patri.
dierum peruenit. et in ꝯſpectu ei⁹
ſ in cruce ſ pater ſ data ē mihi om nis poteſtas ſ nomen quod
obtulerūt eū. Et dedit ei poteſtatē
ē ſup omne nomen
et honorem et regnū. et omneſ po
ſ omnes gentes ſeruient ei.
puli tribus et lingue ipſi ſeruient.
ſ poteſtati eius quis reſiſtit
Poteſtas eius poteſtas eterna q̄
ſ et regni ei⁹ non erit finis
non auferetur. ⁊ regnum ei⁹ quod
ſ his viſis ſ hominis
non corrumpet̄. Horruit ſpiritus
ſ quia
meus. Ego daniel territus ſum in
ſ mentis.
his. et viſiones capitis mei cōtur-
ſ ergo. ſ cui⁹ viderā ima
bauerunt me. Acceſſi ad vnum de
ginem. ſ intelligentie
aſſiſtentibus ⁊ veritatem querebā
ſ viſis
ab eo de omnibus his: Qui dixit
ſ expoſitionem.
mihi interpretationē ſermonuʒ. et
edocuit me. De quattuor beſtie
magne: quattuor ſunt regna q̄ con
ſ q̄r terrena. † ſ poſt regna mundi
ſurgent de terra † Suſcipiet auteʒ
finita. poſt mortē antichriſti ſ macha
regnum ſancti dei altiſſimi. et obti
bei nō obtinuerunt regnū in perpetuū
nebūt regnum vſq̄ʒ in ſeculum et
ſeculum ſeculorum. Poſt hoc vo
lui diligēter diſcere de beſtia quar
ta. que erat diſſimiliſ valde ab om
nibus et terribilis nimis. Dentes
ſ ergo.
et vngues eius ferrei. comedebat
et cōminuebat. et reliqua pedibuſ
ſuis conculcabat. Et de cornibus
decem que habebat in capite. et d̄
alio quod ortuʒ fuerat. ante q̄uod
ceciderant tria cornua. ⁊ de cornu
illo quod habebat oculos. ⁊ os lo
quens grandia. ⁊ maius erat cete
ſ antichriſtus.
ris Aſpiciebam: et ecce cornu illd̄
faciebat bellū aduerſus ſanctos
ſ corporibus vexandis ſ vene
et p̄eualebat eis. donec venit an-
randus iudex ſ victoriā iudicij
tiquus dierum. et iudicium dedit
ſ iudicij
ſanctis excelſi. et tempus aduenit
ſ in eternum
et regnum obtinuerunt ſancti. Et
ſ romanū
ſic ait. Beſtia quarta regnuʒ quar
tum erit in terra. quod maius erit
ſ p̄cedentib⁹ ſ gladio
oib⁹ regnis. et deuorabit vniuerſā
ſ tributo ſ a potentia.
trā ⁊ ꝯculcabit ⁊ ꝯminuet eā Por
ſ tempo
ro cornua decem ipſi⁹ regni deceʒ
re antichriſti ſ antichriſtus.
reges erūt. ⁊ alius ꝯſurget p⁹ eos
et ipſe potentior erit prioribus. et
ſ egipti. ethiopie libie. ſ ſibi..
tres reges humiliabit Et ſermōes
ꝯtra excelſum loquetur. ⁊ ſanctos
altiſſimi cōteret Et putabit q̄ poſ
† ſ a deo ſ puniendi ſ ſancti.
ſit mutare tēpora ⁊ legeſ. † ⁊ tradet̄
ſ poteſtate ſ annum
in manu eius vſq̄ʒ ad tempus et
ſ duos annos iuxta p̄prietatē hebraicam. habent enī dualē numerū ſ ſex menſes
tempora et dimidiū temporis Et
ſ iudicanteſ ſ antichriſto. i. cornu par
iudicium ſedebit vt auferatur po-
uulo ſ amiſſo regno ſ in perpetuū.
tentia. ⁊ cōteratur ⁊ diſpereat vſq̄ʒ
ſ chriſti
in finem. Regnum autē et poteſtaſ
ſ vel ſup
⁊ magnitudo regni que eſt ſubter

na vel mala oib⁹ reue lant̄. Bon⁹ liber ē vi uentiū. malus q̄ in ac cuſatoris manu q̄ eſt inimic⁹. et vindex. de q̄. Accuſator fratrum noſtroꝝ. liber iſte trenus eſt. de quo ꝑpheta. in terra ſcribent̄.

¶ Et vidi. In vno impio ꝑpt̄ antichriſtū blaſfemātē oīa regna ſimul deleta ſunt ⁊ nō erit terrenū impiū. ſed ſcōꝝ ꝯuerſatio ⁊ aduē tus filij dei triūphātiſ de q̄ dicit̄. Et ecce cuʒ nubib⁹ celi q̄ſi fili⁹ ho miniſ veniebat. q̄. ſ. in ſomnio nabuch. lapiſ ſcribit̄ abſciſus de mō te ſ. m. ⁊c. q̄ cōminuit teſtā. ferrū. es. argentū et aurū. Nūc ſub pſo na filij hoīs introduci tur. vt aſſumptio car nis hūane in filio dei ſignificet̄. vn̄. Uiri ga lilei. q ſ. a. in c. h i. ⁊c.

¶ Aſpiciebā ergo Un̄ apl's. Qui cū i for ma dei eſſʒ. nō rapinā ar. e. eē ſe equalē deo. ⁊c. In ſilitudinem ho minuʒ factus. et ha. i. vt hō. hūiliauit ſemet ipſum fact⁹ obe. vſq̄ʒ a. m. m. a. c.

¶ Reſpondeat por. cui hoc poſſit hominū ꝯuenire. aut q̄s ſit hic tā poteſ q̄ oēs gentes ſeruiāt ei. q̄ cornu p̄uū q̄d antiochū intp̄tat̄ ꝯfregit. atq̄ʒ ꝯtriuerit. Si dic̄ q̄ a iuda ma chabeo ſit ſupat⁹. do ceat q̄uo cū nubib⁹ ce li veniat q̄ſi fili⁹ hoīs. et vſq̄ʒ ad antiquum dieꝝ p̄ueniat ⁊ detur ptās ⁊ honor ⁊ regnū et q̄uo oēs ꝑpli trib⁹ et lingue ſeruient ei. ⁊ po teſtas e⁹: ptās. etna ſit q̄ nullo fine claudat̄.

¶ De terra. Quia trena. Omē āt terrenū reuertit̄ in terrā. San cti nō accipiēt terrenū ſed celeſte. Ceſſʒ q̄ mil le annorum fabula

¶ Et ſermōeſ cō. Simach⁹. Sermones q̄ſi de⁹ loquet̄ vt q̄ aſ ſumit dei potentiam. verba q̄q̄ʒ diuine ma ieſtatis aſſumat

¶ Iudiciū. ſ. veruʒ ꝑpter hūiliandā ſuperbiam. Ideo romanum regnū delebit̄. q̄r cornu illd̄ loquebat̄ grādia.

¶ Et libri aperti. Conſcientie et opa ſingulorum in vtraq̄ʒ p̄te vel bo

¶ Et ſanctos al. Superabit em̄ ſanctos in tantā elatus ſupbiā. vt le ges et cerimonias mutare conet̄. extollēs ſe ſup om̄e q̄d d̄r de⁹ aut q̄d colit̄

¶ Mutare tē. tpalia ſ. vel ordinē et curſum temporum

¶ Dimidiū tē. Un̄. niſi abbreuiati eēnt dies illi. n̄ fieret ſalua oīs caro

¶ Ego daniel.
¶ Hactenus liber danielis chaldea ſyroqꝫ ſermone ſcriptus eſt. q̄ ſequunt᷑ vſqꝫ ad finez voluminis hebraice:

¶ Ca. VIII.

¶ Anno tercō re.
Precedens viſio prior. quia in primo āno regni balthaſar. hec i tercio. vnde pꝰ id qḋ videram in principio.
¶ Cum eēm i ſu.
Suſis metropolis eſt regionis elamitarum i q̄ daniel ſm ioſephū turrem extruxit excelſam. q̄dro lapide edificatā. tanteqꝫ magnitudinis ac pulcritudinis vt vſqꝫ in p̄ſens noua eſſe videatur. et in ea regum pſarum ac medorum cōdunt᷑ reliq̄e et cuſtos ſine edituus et ſacerdos iudeus eſt
¶ In helam. vel vt ſimachꝰ ait. ciuitate. a qua regio nomen accepit. et ab helā elamite. vt a babilōe babilonia. p qua. lxx. elamidem regionē interpretati ſunt. In ciuitate autez helam oīa loca que ad eam ptinēt eſſe dicunt᷑.
¶ Super p. vlay
Pro quo aquila ſup vbal vlay. Theodocio. ſup vbal. Symachuſ ſup paludē vlay Lxx. iuxta portā vlay Eſt autē vlay nomen porte: ſiue loci. vt tro iecea porta rome carm̄talis.
¶ Et leuaui ocu.
Nuis in viſione in vmbra. ſ. et imagine h̄ videant᷑. tn̄ nec ipſa q̄dem videre poſſumꝰ. niſi oculis eleuatis
¶ Et ecce aries v.
ſcꝫ darius auunculus cyri. qui poſt aſtiagem patrem regnauit i medis
¶ Et vnū excel. a.
cyrus. ſ. qui poſt aſtiagem auum maternum cum auunculo dario. medis imperauit ꝛ pſis
¶ Poſtea vidi a.
Non ipſum arietē: cyrum: vel darium. ſed eiuſdem regni arietem id eſt. darium alterum qui vltimus rex pſice potentie fuit quē alexander philippi ſuperauit. ꝙ autem darius iſte potentiſſimus fuerit grece ꝛ latine et barbare teſtant᷑ hyſtorie.
¶ Intelligebam. Ex ſuperioribus viſionibus in quibus ſecundū re

ſ quaſi regnū celeſte. ſ cōmune bonū
omne celum detur populo ſancto
ſ celeſti
rum altiſſimi. cuiꝰ regnum regnū
ſ ſancti vel reges quicūqꝫ
ſempiternū eſt. et oēſ reges ſeruiēt
velint nolint. omnis enim poteſtas a deo eſt.
ei. et obedient. Hucuſqꝫ finis verbi. Ego daniel multū cogitatōibꝰ
ſ corpis et mētis
meis conturbabar. et facies mea
ſ Simile. maria aūt cōſerua
mutata eſt i me. verba autē in corde meo conſeruaui
bat omnia verba hec conferens in corde ſuo

¶ Ca. VIII

Anno tercio regni balthaſar regis viſio

apparuit mihi. Ego daniel poſt id
ſ anteriorē viſionē ſcꝫ ſ primo anno regni b.
quod viderā in principio vidi i vi
ſ ſcꝫ. ſ id eſt. equitatō vel reuertens ſ qꝛ metropolis tante firmitatis eſt vt caſtrū eſſe videtur
ſione mea cum eſſem in ſuſis caſtro quod eſt in helam regione. vi
ſ .i. ſecularia vel ſempiterna. ſ eiuſdē caſtri
di autē in viſione eſſe me ſup por
ſ .i. paluſ a palude ſiue dolor femoris aut vmbraculi.
tam vlay. ꝛ leuaui oculos meoſ ꝛ
ſ regnū medorū et pſarū. ſ vlay vel portā q̄ hebraice vbal. ſ dariū et cyrū.
vidi. Et ecce aries vnꝰ ſtabat ante paludem habens cornua excelſa.
ſ cyrus qui regnū circūquaqꝫ dilatauit
et vnū excelſius altero atqꝫ ſuccreſcens. Poſtea vidi arietē cornibꝰ
ſ caput agitantem et ventū mouentē.
ventilantē contra occidentē ꝛ contra aquilonem ꝛ contra meridiem ꝛ omnes beſtię non poterant reſi
ſ alexandro ſ potentia
ſtere ei. neqꝫ liberari de manu eiꝰ. fecitqꝫ ſcd̄m volūtatē ſuā. ꝛ magni
ſ daniel. ſ regnorū mutatōnem priori viſione puocatus.
ficatꝰ eſt. Et ego intelligebaz Ecce
ſ regnū grecorū.
autē hircus caprarū veniebat ab
ſ macedonia ſ qꝛ p ſitu illius terre plaga ē occidentalis ſ nimia velocitate. qꝛ magis victorijs cucurrit q̄ bellis.
occidente ſuper faciem totius terre. et non tangebat terram. Porro hircus habebat cornu inſigne
ſ alexander qui regnū medorū atqꝫ pſarū. i. dario ditiſſimo ſarſame filio impetu quodā deſtruxit
inter oculos ſuos ꝛ venit vſqꝫ ad arietem illum cornutū quem vide
ſ dariū filiū ſarſame in quo medorū atqꝫ pſaruz regnum deſtructū eſt ſ quaſi immobilē
ram ſtantez ante portam. ꝛ cucurrit ad eum in impetu fortitudinis ſuę. Cumqꝫ appropinquaſſet ppe
ſ darium ſ.
arietem efferatus eſt in eū. ꝛ pcuſ
ſ medos et pſas
ſit arietez ꝛ cōminuit duo cornua eius ꝛ non poterat aries reſiſtere
alexandro ſ victū.
ei. Cumqꝫ eum miſiſſet in terrā cō
ſ amicorū
culcauit. ꝛ nemo quibat liberare arietem de manu eius. Hircꝰ aūt
ſ ſubiugato orbe ſ ſubito
caprarum magnus factus ē nimiſ
ſ morte. ſ ipe alexander.
Cumqꝫ creuiſſet fractum eſt cornu magnum et orta ſunt cornua quattuor ſubter illud p quattuor ven
ſ p quattuor climata mūdi.
ſ ſeleuco
tos celi De vno aūt ex eis egreſſū
ſ antiochus epiphanes filius ſeleuci qui et philometor qui neſciente ſenatu p dolū cepit imperiū cū obſes fuiſſet rome. et contra ptholomeū philometorem dimicauit. et contra egiptios. ſ. hoc eſt contra meridiem.
eſt cornu vnum modicū. ꝛ factuz
ſ egiptios ſ eos ſ. qui in p ſide res nouas moliebantur ad extremum contra iudeos dimicans.
eſt grande contra meridiem ꝛ con
ſ populū dei. qui in ipſo fortis eſt. ſ dei.
tra orientem ꝛ cōtra fortitudinem
ſ dum capta iudea ingreſſus eſt hieroſolimaz. et in templo iouis olimpij ſimulacrū poſuit. ſ. id eſt. filios iſrael qui angelorū vallabantur cuſtodia.
Et magnificatū ē vſqꝫ ad fortitu
ſ plurē s enī ſcōrū ydolatrie ſubiecit. et quaſi ſtella celi cōculcauit pedibus ſuis. populū quoqꝫ et vrbem vaſtauit.
dinem celi. ꝛ deiecit de fortitudie et de ſtellis. ꝛ conculcauit eas Et
ſ ipm̄ deum cuius ſanctos pſecutus eſt vel iudam machabeum ſ opimo
vſqꝫ ad principē fortitudinis ma
ne ſua et hominū ſ quod mane
gnificatuz eſt: ꝛ ab eo tulit iuge ſa
offerebatur et veſpere ſ hieruſalē et templuz ponens in templo ſtatuā iouis olimpij.
crificium. ꝛ deiecit locū ſanctificationis eius Robur autē datū eſt
ſ quaſi non ſua virtute ſed dei. ſ a deo.
ſ antiocho ſ facit deuſ regnare hominē p. p. p.
ei contra iuge ſacrificium pro
ſ populi ſ ita ſ cultu ydolorū creſcente. religio dei decreuit
pter peccata. et proſternetur veri
ſ vt etiā legem dei comburendā quereret et circumciſionē phiberēt ſ opinione ſua. ſ ſcd̄m cortas in terra et proſperabit ꝛ faciet
ſuum ſ angelū quēlibet tacito nomine
Et audiui vnum de ſanctis loquē
ſ angelo
tem. ꝛ dixit vnus ſanctus alteri
ſ hec ſcꝫ complebitur. id
neſcio cui loquēti Vſqꝫquo viſio

gnum per argentum ſignificatum eſt. etiam non intelligit᷑ ꝙ medorū et pſarū corruat imperium.
¶ Ecce aūt hirc
Alexander rex grecorū qui ſubuerſis thebis in pſas arma corripuit. et apud graticū fluuium inito certamine. darij duces ſupauit. et tandem ipſum percuſſit arietem. et duo eius cornua confregit. medos ſcꝫ ꝛ perſas miſitqꝫ eum ſub pedibuſ ſuis et vtrunqꝫ cornu ſuo ſubiugauit imperio
¶ Et orta ſunt c.
Ipſo in babilone mortuo. xxx. ſecūdo etatis ſue anno. ſurrexerunt pro eo quatuor ducesꝰ eiꝰ egiptū tenuit ptholomeus lagi filius. macedonas philippus q̄ et aridius frater alexādri. ſyriam et babilonem et omia regna orientis: ſeleuchuſ nichanor. i aſia regnauit antigonus
¶ Et deiecit de f.
Sub antiochi ſpecie de principe tenebrarū dicitur. deiecit de for. et de ſtel. quod fit cuz vllos luce iuſticię reſplendentes ꝛ virtute operū robuſtoſ frāgit qui vſqꝫ ad principez ſ. magnificat᷑ qꝛ ꝯtra ipſum autorē virtutis extollit᷑. iuge ſcꝫ ſacrificium tollit id ē. qꝛ ſtudium cōuerſatōnis eccleſię in eis quos ceperit interrūpit
¶ Anno c. xliij. a ſeleuco qui primꝰ pꝰ alexandrū regnauit in ſyria ingreſſus eſt antiochꝰ hieroſolimā ꝛ vniuſā vaſtauit. ac tercio pꝰ anno reuſus in tēplo iouis ſtatuā poſuit
¶ Robur autem
Quia niſi peccantium merita exigerent. eoſ q̄ recte credebāt obtinere aduerſariꝰ nequaqꝫ poſſet. veritas in ter. pro. qꝛ fides tūc rez cęleſtiū ad deſideriū vitę tpalis inclinatur. et proſ. ꝛ faciet. qꝛ tūc nō ſolum etiam reproborum mentibus. ſ etiaz in electorum corporibꝰ crudelitate ineſtimabili ſine qualibꝫ obiectione craſſatur
¶ Vſqꝫquo. quidā hoc ad antichriſtū referūt et ꝙ ſub antiocho in typo factū eſt. ſub illo dicūt eſſe complendū

¶ Dies ꝺ mi. ccc.
Ab āntiochi. s. ingressu
in hierlm. i. c. xl. tercio
anno regni grecoꝝ vſ
ꝗ ad emūdatōez et re
ſtauratōem tēpli a iu
da machabeo factam
āno. c. xl viiij. qn̄ ipſo
rum dieꝝ nūs cōplet⁹
eſt iuxta ꝓphetică veri
tatem.

¶ Species viri.
Nō em̄ ſunt angeli vi
ſi ꝫ vident̄. ſic̄ abraaz
ad quercū mābre: tres
viri viſi ſunt. q̄ vtiꝗ
nō erāt. e quibꝫ vnus
adorat̄ vt deus dn̄s.
vn̄. abraam vidit diē
meū et gauiſus eſt.

¶ Et audiui v. v.
Hūc viꝝ iudei micha
elem autumāt. et qꝛ vi
ſio de prelijs regum ꝗ
certamibꝫ. imo ꝺ regū
ſucceſſoribꝫ. erat cōue
nienter gabriel huic of
ficio mancipat̄. qꝛ pre
lijs ꝓpoſit⁹ eſt. Gabri
el aūt intꝑtat̄ fortitu
do vel robuſt⁹ dei. vn̄
eo tpe q̄ dn̄s erat na
ſcitur⁹. et bellū demōi
bus indictur⁹. et ꝺ mū
do triūphatur⁹ gabri
el venit ad zachariaz
et ad mariā. Et poſtea
de triūphante legitur
Quis ē iſte rex g. d. f.
et p. d. p. i. p. ipſe ē rex
glorie. Ubicūꝗ autez
medicīa et ſanatio ne
ceſſaria eſt ſic̄ thobie.
raphael mittit̄ q̄ inter
pretat̄ curatio vel me
dicina dei. Ubi autē
ꝓpiciatio vel expiatio
neceſſaria eſt. michael
mittit̄. q̄ intꝑtetat̄ q̄s
ut de⁹. q̄ noīe ſuo ſigni
ficat ꝙ in deo ſit vera
medicina. Ex officijs
angeli ſortiti ſunt vo
cabula

¶ Pauens cor.
Qꝛ aū ſtabat corruit
ne dat⁹ in ſupbiā an
gelice nature vl̄ digni
tatis eſſe ſibi videat̄.
fragilitatis admonet̄.

¶ Et roborabit̄.
Grego. Ill⁹ hoīs for
titudo nō in ſuis viri
bus roborat̄. qꝛ ſatha
ne v̄tute in gloria ꝑdi
tionis attollit̄.

¶ Et interficiet ro.
Grego. Robuſtos int̄
ficiet cū eos q̄ mēte in
uicti ſunt corꝑalit̄ vin
cit t̄ cū eos q̄ ſācti ⁊ ro
buſti credbant̄ ad nu

est. quanto ſpacio cōplebitur. ex quo ceperit cōpleri
¶ templi
et iuge ſacrificiū et peccatum deſo
in quo ſimulacra ¶ ſub antiocho rege ſirie dei iudi
cio. ¶ dei
lationis que facta ē. et ſanctuariū
¶ ſanctorū
et fortitudo conculcabitur. Et di
¶ noctis dieiꝗ ſucceſſionem ſi
gnificat. id eſt. cōtinue. ¶ id eſt. ſex anni. et
xit ei. Uſꝗ ad veſpā ⁊ mane dies
menſes tres. et dies. xx. ¶ tūc ¶ a iuda ma
chabeo qui antiochi duces ſupauit.
duo milia trecenti. et mundabitur
¶ templū
ſanctuariū. Factum eſt autē cū vi
¶ quaſi picturā et imaginē
derem ego daniel viſionē. et que
¶ nō enim omīs qui videt intelligit. ſicut ſcri
rerem intelligentiam. ecce ſtetit in
pturam ſanctā ſepe oculis videm⁹ et corde nō intel
ligim⁹ ¶ michaelis
conſpectu meo quaſi ſpecies viri.
¶ michaelis
Et audiui vocem viri inter vlay: et
¶ ad quē ꝑtinet ¶ danielē. ſ.
clamauit et ait. Gabriel fac intelli
¶ alias iſtum
gere iſtam viſionez. Et venit et ſte
tit iuxta vbi ego ſtabam. Cūꝗ ve
niſſet: pauens corrui in faciē meā.
¶ quaſi te hoīez
et ait ad me. Intellige fili hoīs
eſſe memento ¶ ū ſtatū ¶ cōſummatōis
quoniā in tempe finis complebit̄
viſio. Cumꝗ loqueret̄ ad me: col
lapſus ſum pronus in terrā. Et te
¶ vt ſine formidīe videret et intelligerz que dicūtur
¶ quaſi collap
tigit me ⁊ ſtatuit me ī gradu meo
ſus. et quadrupes iacebat in terra.
dixitꝗ mihi. Ego oſtēdaz tibi q̄ fu
¶ tpe qn̄ hec maledictio implebi
tur ſup populū iudeorū. et ſup ipm̄ antiochum. vel
in fine mundi: ſub antichriſto. et ſuper ipm̄
tura ſunt in nouiſſimo maledictio
¶ viſionis ¶ cōpletōis
nis. quoniā habet tempus finem
ſuum. Aries quem vidiſti habere
¶ darius. ſ. filius ſarſamie
cornua. rex medorum eſt atꝗ ꝑſa
rum. Porro hircus caprarū rex
grecorum eſt. et cornu grande qꝺ
¶ ale
erat inter ocul os eius. ipſe eſt rex
xander. ¶ mortuo.
prim⁹. Qꝺ aūt fracto illo ſurrexe
rūt quattuor ꝓ eo. quattuor reges
de gente eius conſurgent: ſed nō in
¶ qꝛ alexandro nullus equipari potuit.
fortitudine eius. Et poſt regnū eo
rum cum creuerint iniquitates cō
¶ antiochus ꝑceps in omnia. ¶ intelligere
faciens. et aperto actu demonſtrans que nunc ꝓpo
nuntur. ¶ opere
ſurget rex impudens facie ⁊ intel
complens vel faciens ¶ has viſiones.
ligens propoſitiones. ⁊ roborabi
¶ imo dei
tur fortitudo eius. ſed n̄ in virib⁹

a quo omnis poteſtas
ſuis. ⁊ ſupra quā credi poteſt vni
¶ antichriſtus. de quo. et quar
uerſa vaſtabit. et proſperabit ⁊ fa
tum qꝺ incedet feliciter
ciet. Et iterficiet robuſtos et popu
¶ neꝗ
lum ſanctorum ſcꝺm voluntatem
¶ ad nutū eius ¶ opere
ſuam. et dirigetur dolus in manu
¶ in ſupbia magnus in ocu
eius. et cor ſuum magnificabit. et
lis ſuis ¶ ſan
in copia rerum omniū occidet plu
ctorum ¶ deū qui dicit. ꝑ me ꝑn
rimos. Et contra principez princi
cipes regnant. ¶ ita vt in tēplo dei ſedeat oſtē
dens ſe tanꝗ ſit deus. ¶ ſpiritu labiorū ſuorum
interficiet impiū ¶ In elimaide diane tem
plum ſpoliare cupiēs vbi amiſſo exercitu ſine manī
pum conſurget. et ſine manu cō
bus cōtrit⁹ ē. id eſt. triſticia et morbo perijt.
¶ ſucceſſione temporū.
teretur. Et viſio veſpere et mane
¶ completa. ¶ finita vaſtatione et emunda
tione veniente. ¶ in
que dicta eſt vera eſt. Tu ergo ſi
corde vel littera
gna viſionez. quia poſt multos di
¶ in corde vel terra. ¶ his viſis. Simile
dicit. abraam viſo dn̄o. loquar ad dn̄m meū cū ſim
es erit. Et ego daniel lāgui et egro
puluis et ci.
taui per dies. Cumꝗ ſurrexiſſem
¶ factus omnib⁹ omnia. iam illud euangelicū com
plens. Reddite ergo que ſunt ceſaris ceſari et q̄ ſunt
dei deo. ¶ tū
faciebam opera regis ⁊ ſtupebam
¶ nomīa
ad viſionem. ⁊ non erat qui inter
regum et cūcta tempora regnorū. qꝛ hec nō audiuit
pretaretur.

¶ Ca. IX.

In anno pri
¶ qui ſupra dicitur balthaſar ſuc
ceſſiſſe q̄ primū captū iſrael ſoluit.
deinde cyrus. ¶ nō illius qui
in heſter legitur ¶ q̄ et aſtiage
mo darij filij aſſueri
¶ primus
de ſemine medorum qui imꝑauit
ſup regnuz chaldeorū. anno vno
regni eius. ego daniel intellexi in
¶ hieremie ¶ numero.
libris numerū annorū. de quo ſer
mo factus eſt ad hieremiā prophe
¶ templi
tam vt complerērur deſolationis
¶ nō ingratus ꝓmiſſioni dei
hieruſalē ſeptuaginta anni. Et po
¶ mentis
ſui faciem meam ad dominū deuz
¶ caritatis priuilegio
meum rogare. et deprecari in ieiu
¶ hec ſunt arma penitentiū.
niis ſacco et cinere et oraui domi
num deum meum ⁊ cōfeſſus ſum
¶ cui⁹ nos ſerui. ¶ cui⁹
nos creatura ¶ nos munimi
et dixi. Obſecro domine de⁹ ma
¶ contemptoribus. ¶ nō ergo qꝺ polli
cetur deus ſtatim factur⁹ eſt. ſed eis ꝓmiſſa cōplet.
qui mandata eius cuſtodiunt.
gne et terribilis cuſtodiens pactū

tum ſue volūtatis tra
hit. in cui⁹ manu dol⁹
dirigit̄. qꝛ in illa fraus
ꝑ op⁹ adiuuat̄. qꝺ em̄
fallendo dicit. hoc mi
ra faciēdo aſſerit. Nā
q̄d q̄d mendax lingua
ſimulat. h̄ q̄ſi vex eſſe
manus opis oſtentat

¶ Et ſine manu
Nō angeloꝝ bello nō
ſanctoꝝ certamīe. ſꝫ ꝑ
aduentuz iudicis ſolo
oris ſpū eterna morte
feriet̄.

¶ Tu ergo ſigna
Gabriel expoſita viſi
one addit. Tu ḡ ſigna
viſionis obſcuritatez
ſignās nec patere mul
tis nec niſi ope cōplea
tur poſſe ītelligi

¶ Intꝑpretaret̄.
ſic̄ angelus. vel qꝛ re
ges audierat et corum
noīa neſciebat. futura
cognouerat. ſꝫ q̄ eſſent
tpe neſciebat. Stupe
bat ḡ ꝙ ſolū facere po
terat. ⁊ dei ſāe omnia
committebat

¶ Ca. IX
¶ In anno pri.
Ne putemus eū q̄ fili⁹
ytapſis cui⁹ ſcꝺo āno
templū edificatū ē. qꝺ
por. ſuſpicat̄ vt annos
danielis extendat t̄ eū
qui ab alexandro rege
macedonū ſupat⁹ eſt.
⁊ nomē patris ⁊ victo
riam addidit. qꝛ ꝑm⁹
de ſemīe medoꝝ ſub ū
tit regnū chaldeoꝝ vt
auferat ꝓpter ſimilitu
dinem noīs errorē

¶ Ego daniel in.
Predixit hieremias.
lxx. annos deſolatōis
tēpli. p⁹ q̄s rediīz ꝑꝑl̄s
in iudeā. et edificaret̄
tēplū. q̄ res n̄ facit da
nielē negligentē ſꝫ pro
mouet in ꝑcē. vt ꝙ de
us ꝑ ſuā ꝓmiſit demē
tiam. ꝑ ſuā impleat ꝑ
cem. ne ſuperbia negli
gentiaz faceret. ⁊ negli
gentia offenſaz pariat
legimus in geneſi. c. xx
annos penitentie con
ſtitutos ante diluuiū.
Sꝫ qꝛ. c. annis filij ho
minū penitere neglexe
runt nō expectat deus
vt. xx. compleant̄. ſꝫ añ
infert: quod poſtea fu
erat cōminat⁹. Vn̄ et
ad hieremiā dicit̄. ob
duriciam iudeoꝝ. Ne
ores ꝑ poplo h̄. quia
non exaudiam te. Et

ad ſamuel. Uſqȝ quo
luges ſuper ſaul. Ego
abieci eū. Igit͛ in ſacco
et ī cinere poſtulat im
pleri quod de⁹ ꝑmiſit
nō ꝙ ſit incredulus fu
turorum.

ſ Si diligitis me manda
et miſericordiam diligentib⁹ te et
ta mea ſeruate. ſ peccata
cuſtodientibus mādata tua Pec
populi in ſua pſona enumerat. quia. vn⁹ ex eis. ſicut
paulus in epiſtola ad romanos. ſ in nos.
ſ in alios.
cauimus iniquitatē fecim⁹ impie
egimus. ⁊ receſſimus ⁊ declinaui
mus a mandatis tuis ac iudiciis.
ſ quia ſ qui vos ſpernit me
Non obediuimus ſeruis tuiſ pro
ſpernit
phetis. qui locuti ſunt in nomine
ſ non ſuo
tuo regibus noſtris. principibus
ſ nemo ergo
noſtris. patribus noſtris. omniqȝ
excuſabilis. ſ id eſt. nobis ſ qꝛ iuſte patimur que
populo terre. Tibi domie iuſticia
meremur ſ cofuſio faciei mee cooperuit me.
ſ ſcðm iuſticiā tuā.
nobiſ autē confuſio faciei ſicut ē
ſ ducib⁹ quia duces de iuda. vñ. ū deficiet
ſ patz. pꝛiceps de iuda ⁊c
hodie viro iuda et habitatoribus
ſ ſimiles in pena ſicut in culpa ſ his qui fue
hieruſalem et omni iſrael. his qui
runt duces et habitatores hieruſalē. modo enim nul
li tales erant ſ diſperſi
prope ſunt. ⁊ his qui procul ī vni
ſ a te ſ a terra tua.
uerſis terris ad quas eiecisti eos
ſ quaſi nō te incuſo. ſed me. et meos ac
propter iniquitates eoꝝ in quib⁹
cuſo ſ cōtra
ſ mirū qꝛ ſerui cōtra dñm ſ ḡ
peccauerūt in te domie Nobis cō
fuſio faciei et regib⁹ noſtris et pri
cipibus noſtris et patribuſ noſtriſ
ſ qꝛ ſupra dixerat tibi do
mine iuſticia. ne tantū iuſtus putetur addit. tibi aūt
d. d. n. ⁊c. vt iudicis ſententiam flectat ad miſericor
diam. ſ ſibi confuſio
qui peccauerunt. Tibi aūt domio
deo noſtro miſericordia ⁊ propic
iatio. quia receſſimus a te. ⁊ nō au
ſ qui dicit. attēdite popule me⁹ legem meā
diuim⁹ vocē domini dei noſtri vt
ſ pficientes
ambularem⁹ in lege eius quā po-
ſ nō alijs ſ quib⁹ credendū eſt
ſuit nobis p ſeruos ſuos ꝓphetaſ
ſ tū ſ omnes declinauerūt ſimul i. f. ſ. ſ qȝ
et omnis iſrael preuaricati ſunt le
mirum ſ a te inclinante.
gem tuam. ⁊ declinauerūt ne audi
ſ non tota in nos effūditur
rent vocē tuā. ⁊ ſtillauit ſup nos
ira quā ferre nō poſſumus.
maledictio ⁊ deteſtatio q̄ ſcripta ē
ſ i deutero. maledictiōes et bñdictiōes legim⁹ q̄ p⁹ea
dicte ſunt in monte garizim. et hebal ſuper iuſtos et
in libro moyſi ſerui dei qꝛ pecca-
peccatores ſ effectū. ſ.
uimus ei. Et ſtatuit ſermōes ſuos
ſ opprimendos.
quos locutus eſt ſup nos ⁊ ſuper
ſ nō ſcðm deū
principes noſtros qui iudicaue-
runt nos. vt ſupinduceret in nos
ſ yꝑbole.
malum magnū quale nunqȝ fuit
ſub omni celo ſcðm quod factum

eſt in hieruſalem. ſicut ſcriptū eſt
in lege moiſi. Omne malū hoc ve
ſ tū ſ grandis duricia etiā
flagellati nō rogant. vel ſi rogant nō auertuntur ab
nit ſup nos. Et non rogauim⁹ fa-
iniquitate.
ciem tuam domine deuſ noſter vt
ſ ad te.
reuerteremur ab iniquitatibuſ no-
ſ id eſt.
ſtris. et cogitaremus veritatē tuā.
ſ noſtram
Et vigilauit dominuſ ſup maliciā
et adduxit eam ſup nos. Iuſt⁹ do
minus deuſ noſter in omnib⁹ ope
ribus q̄ fecit. Non eñ audiuimuſ
vocem eius Et nunc domine de⁹
ſ antiquū recolit beneficiū. vt ad
noſter qui eduxiſti populū tuum
ſimile ꝓuocet deū.
de terra egipti in manu forti. ⁊ fe
ſ gloriā ſ ſicut in hac die
ciſti tibi nomen ſcðm diem hanc.
ſ in nos ſ in ꝓximos.
peccauim⁹ iniquitatem fecim⁹ do
ſ ſed
mine in omnē iuſticiam tuā Auer
tatur obſecro ira tua et furor tuuſ
ſ p hoīe rem inducit rethorice ſ ſyon
a ciuitate tua hieruſalē et a monte
ſancto tuo. Propter peccata enī
ſ Reddā peccata patrū in filios vſqȝ
noſtra et iniquitates patrū noſtro
in terciā. et q. g.
rum. hieruſalē et popul⁹ tu⁹ ī op-
ſ gentibus
probrio ſunt omnib⁹ p circuitum
noſtrū. Nunc autē exaudi de⁹ no
ſter orationē ſerui tui et preces ei⁹
ſ imple qđ ꝓmiſiſti. ſ templum.
et oſtende faciē tuam ſup ſanctua
rium tuū quod deſertum ē. Pro
ſ nō nos q̄ indigni ſ antropoſpatos qñ ex
audimur. inclinare deus aurē videtur. qñ reſpicit vi
detur nos dignanter reſpicere oculis. qñ auertit fa
ciem. et oculis et auribus videmur indigni
pter temetipſum inclina deuſ me⁹
ſ fac nos dignos viſione tua
aurem tuam. et audi. aperi oculoſ
et auditione
tuos et vide deſolationem noſtrā
ſ ſi nō nos. ſaltem ciuitatem
et ciuitatē ſup quā inuocatum eſt
ſ da gloriā nomini tuo, ſ qꝛ indigni.
nomen tuū. Neqȝ enim ī iuſtifica
ſ humiliter
tionibus noſtris ꝓſternimus pre
ſ de quib⁹
preſumimus ſ ſcðꝫ mul
ces ante faciem tuā. ſed in miſera
titudinem miſerationū tuarū dele iniq̄tatē noſtram
ſ ſeruos. ſ.
tionibus tuis multis. Exaudi do
ſ et ſi iratus ſ et ſi adverſus
mine. placare domine. attende et
ſ qđ petim⁹ ſ velociter exaudi nos ſ quo nichil
fac. Ne moreris propter temetipꝫ
mai⁹. qđ ergo propter ſemetipſū rogat⁹ pōt negare
ſ affectuoſe ſ iō ſ ne des alicūs honorē tuū
deus meus. quia nomē tuū inuo

Et vigilauit ⁊c.
Qñ ꝓpter peccata cor
ripimur vigilat ſuper
nos deuſ. qñ hoc non
facit dormire dicit͛ no
bis. Unde in pſalmo
Surrexit tāqȝ dormi
ens dñs. tanqȝ potēs
c. a. u. Malicia enim
et nequicia noſtra ine
briat eum. q̄ qñ in no
bis corripit͛ euigilare
dicit͛. et d' ebrietate cō
ſurgere. vt nos ebrios
euigilare faciat iuſticie

¶Septuaginta hebdomades adbreuiate ſunt ſuper po·
Hebrei exponunt ita. Quaſi. O daniel ſcito ab hac die qua tibi nunc lo
quor·erat aūt annus primus darij qui occidit balthaſar.et regnū chalde
orum in pſas medoſq; tranſtulit·vſq; ad·lxx.annum hebdomadarū·id ē.
annos·cccc.xc.hec populo tuo ꝑ partes accident· Primum ꝓpiciabit̃ tibi
deus ſicut peccaris.et delebit̃ peccatū·et finē accipiet ꝑuaricatio. nunc em̄
vrbe et templo deſtructis in luctu eſt populus·ſed in breui reſtaurabitur.
et nō ſolū hoc fiet ī hiſ
lxx·hebdomadib;.ſed
naſcet̃ chriſtus.i·iuſti
cia ſempit̃na· ⁊ ſigna
bitur viſio et ꝓphetia
vt ꝓpha non inueniat̃
in iſrael.et vngat̃ ſan
ctus ſanctoꝝ: de quo
propterea vnxit te de
us deus tuus oleo le
ti.qui dicit· Sancti
eſtote·quia ego ſanct⁹
ſum Scito ergo q; ab
hac die qua nunc tibi
loquor.et dei ſermonē
ꝑmitto ꝙ reuertat̃ po
pulus·et hieruſalē re
ſtauret̃· vſq; ad chri
ſtum et deſolatōem tē
pli hebdomades nu
merent̃.lxij.et alie·vij.
in quib; iuxta ordinē
ſuū due res fient·de q
bus ante dixi·ꝙ reu
tatur populuſ ⁊ redi
ficet̃ platea a neemia.
et eſdra ſub artaxerſe
xx.anno regni eius In
fine ergo hebdomada
rum cōplebit̃ dei ſentē
tia in anguſtia tēporū
quando rurſum deſtruet̃ templū et capiet̃ ciuitas. Nam poſt·lxij.hebdo
mades occidet̃ chriſtus·et nō erit eius populus q̇ eū negaturus eſt·ſiue vt
illi dicūt.non erit illius populi imperiū quod putabat ſe retenturū.et q̇d
dico de chriſto occidendo.et negaturo populo penitus deſerendo. cum et
ciuitatem et ſanctuariū diſſipaturus ſit populus romanus cū duce ventu
ro·i.veſpaſiano·quo mortuo tranſactis.vij·hebdomadib;.i·an.xlix. eli⁹
adrianus a quo poſtea de ruinis hieruſalē vrbs elia condita eſt.rebellan
tes iudeos timorupho magiſtro exercitus pugnante ſupauit.⁊ tūc defecit
hoſtia et ſacrificiū.et vſq; ad conſummatōem mundi cōtinuabit̃ deſolatō
¶Tercalianus in libro contra iudeos hec ad uerbū ait· Vn̄ ꝗ oſtēdim⁹
quia chriſtus venit intra.lxij.hebdomadas. Numerus a primo anno da
rij qm̄ eo tempore oſtendit̃ danieli viſio hec·dicit em̄ intellige et conijce a
ꝓphetatione ſermonis reſpondere me tibi hec ꝗ ſequūt̃ in textu de cōſtru
ctione muri ⁊c· Vn̄ a primo anno darij debem⁹ computare· Tūc em̄ hanc
viſionē vidit daniel. Videamus igit̃ quot modo anni impleant̃ vſq; ad
aduentū chriſti. Darius regnauit annis. xix·artaxerſes.xli.ochus q̇ et cyr⁹
annis·xxiiij.argus vno anno·alius darius qui et melaſ.xxi. alexander ma
cedo annis.xij·poſt eum regnauit ſother ī alexandria annis ·xxxv. cui ſuc
cedēs philadelph⁹ regnauit ānis trigintanouē· P⁹ hūc euergetes annis
xxv.deinde philopater.xvij .poſt hunc epiphanes·xxiiij· Item alius euer
getes annis.xxxvij. Sother annis.xxxviij·ptholomeus·xxxvij· cleopatra
annis.xx.et menſibus ſex . Itē cleopatra ꝯregnauit auguſto annis.xiij .p⁹
cleopatrā auguſtus alijs·xliij·īꝑauit. Nā oēs anni auguſti fuerūt nūo.lvi
Scimus aūt ꝙ in.xl·anno et primo imperij auguſti.qui poſt mortem cleo
patre imperauit natus eſt chriſt⁹.et ſupuixit auguſt⁹ ex quo nat⁹ eſt chriſt⁹
annos·xv· et erunt reliqua tempora annoꝝ ī die natiuitatis chriſti in an
num auguſti·xli.poſt mortē cleopatre anni .cccc. xxxvij.et menſes·vi· vnd̄
iplent̃.lxij.hebdomades·et dimidia·ꝗ faciūt ānos·cccc.xxxvij.⁊ mēſes.vi.
in die natiuitatis chriſti ⁊ manifeſtata eſt iuſticia eterna et vnct⁹ eſt ſcs ſan
ctorum.id eſt chriſtus et ſignata eſt viſio et ꝓphetia et dimiſſa ſunt pecca
ta ꝑ fidem nominis chriſti. Quid eſt aūt ꝙ dicit ſignare viſum et ꝓphetiā
qm̄ omnes ꝓphete venturū annunciabant et paſſurū. Quia ergo impleta
eſt ꝓphetia·ꝑ aduentū eius ſignari dicebat viſionē et ꝓphetiam·qm̄ ſigna
culum eſt omniū ꝓphetarum implens omnia que retro de eo annunciabāt

¶ in ꝓtectionē.
catum eſt ſuper ciuitatē et ſup po
¶ tuere qd̄ tuū ē ¶ adhuc te loquente di
cam adſum ¶ endiadis
pulum tuū Cūq; adhuc loquerer
¶ q; eſt cōfeſſio laudis determinat.
¶ nō tan
et orarē et confiterer peccata mea·
tum populi.q; in multis offendimus omnes. vel ex
et peccata populi mei iſrael· vt ꝓ
humilitate.et ſi nō peccauit: ſe populo adiungit vt
ſternerem preces meas in conſpe
veniā conſequatur
ctu dei mei. pro monte ſancto dei
¶ vn̄.adhuc eo loquente.dicā ecce adſum.
mei·adhuc loquente me in orati
¶ nō ſexū. ſed virtutē ſignificat
one mea.ecce vir gabriel quem vi
honorabilioꝝ ſexu ¶ in pterita·viſione quā hic
derā in viſione a principio cito vo
exſequitur ¶ q; a ſacrificō matutino
vſq; ad veſpertinū oratio durauit et ideo deū ad mi
lans tetigit me in tempore ſacrifi
ſericordiā flexit.vn̄ multū valet deprecatio iuſti aſ
ſidua. ¶ tam obſcura eſt viſio vt
etiam ꝓpheta doceri egeat.
cii veſpertini. et docuit me et locu
tus eſt mihi. dixitq;· Daniel: nunc
¶ nō a facie dei.vt ab eo recederē q̇ vbiq; ē. ſꝫ vt te
docerē; ab inuiſibilitate factus tibi viſibilis
egreſſus ſum vt docerē te et intelli
¶ exquo rogare incepiſti impetraſti.
geres. Ab exordio precum tuarū
¶ a deo. ¶ ſententia.
egreſſus eſt ſermo. Ego autē veni
¶ que ignoras. ¶ Siue deo
amabilis·et di amore dign⁹ vt ſalomō ydida dicitur
vt indicarem tibi.q; vir deſiderio
vel vir deſideriorū vt ꝑ deſiderio tuo ſecreta audi
as cōſci⁹ futurorū ¶ Si hoc danieli dicitur.q̇d noſ
rum es tu. Tu ergo animaduerte
facere oportꝫ.quorū oculi ignorantie tenebris et ca
ligine viciorū cecati ſūt ¶ o daniel.hic ex perſona
dei loquitur. Septuaginta.⁊c
ſermonem. et intellige viſionem .
¶ Quaſi.cito reſpiciet de⁹ populū tuū ꝑ quo rogaſti
qu tū nō eius eſt ſicut dixiſti ibi.q; nomē tuū inuo
catū eſt ſup c.et ſup populū tuū . ſed tuus eſt ꝑ quo
ſupplicaſti. ¶ annorū.i.cccc.xc. ab exitu
ſermonis vt iterum edificetur hieruſalē ¶ non nu
mero.ſ.vt nō ſint.cccc.xc.anni ſed quantitate.nō eī
Septuagīta hebdomades adbre
vt aiunt . ſcḋm annū ſolarē cōputantur qui habet di
es.ccc.lxv.ſed ſcḋm lunarē annū qui habet dies.ccc
liiij.ſuperat ſolaris lunarem diebus·xi.
¶ nō meū vt di
uiate ſunt ſup populum tuum et

ꝓphete·quia poſt aduentum et paſſionē eius.iam nō viſio neq; ꝓphetia ē
que chriſtū nunciet eſſe venturū·et paulopōſt inquit videamus quid alie
vij.et dimidia hebdomades.que ſupſunt diuiſe in abſciſione priorū heb
domadarū in quo anno vel actu ſint implete. Poſt auguſtū em̄ qui ſup
uixit poſt natiuitatē chriſti anni·xv.efficiunt̃.cui ſucceſſit tiberius ceſar an
nis.xxij.et menſibus ſeptē.et dieb;.xxviij.anno.xv.imperij eius baptiſat̃
chriſtus.habens annos quaſi.xxx. Itē gaius caligula annis trib; menſib;
octo dieb;·xiij . Nero
annis·xiiij.mēſib;.viij·
dieb;·xiij. Galba men
ſibus·vij.dieb;·xxviij
otho imperator· viij.
menſibus dieb; trib;.
vitellius menſib;.viij.
diebus.xxviij. veſpa
ſianus anno primo im
perij ſui debellauit iu
deos et fiunt anni nu
mero . lij . et menſes
ſex. Nam imꝑauit an
nis.xi·at; ita in die ex
pugnatōnis iudei im
pleuerūt ſeptuaginta
hebdomades ꝑdictaſ
a daniele
¶Septuaginta·
Beda in libro de na
tura rerū· Hec verba
chriſti incarnationem
deſignant . q̇ legē et ꝓ
phetas impleuit.⁊ vn
ctus eſt o.l.ꝑ.p.ſuiſ he
bdomades.lxx· ꝑ ſep
tenos annoſ diſtincte
cccc.et.xc.annos luna
res inſinuant· Sz no
tandum ꝙ eaſdē heb
domadas.nō ſimplici
ter annotatas.ſ adbreuiatas aſſerit occulte cōmonens vt breuiores ſolito
annoſ nouerim⁹ indicatos. Scito ergo inquit·⁊ aduerte ab exitu ſermoniſ
vt iterū edificet̃ hr̄lm vſq; ad chriſtū ducē hebdomades .vij·⁊ hebdoma
des·lxij.erūt·et rurſus edificabit̃ platea·⁊ muri ī āguſtia tpꝫ.eſdra narrāte
didicimus ꝙ neemias pincerna regis artaxerſis viceſimo anno regni eius
menſe niſan impetrauit ab eo reſtaurari muros hieruſalem·templo multo
ante cyro ꝑmittente conſtructo et q̄d ipm̄ quoq; opus vt dictū eſt in angu
ſtia temporis pfecerit·adeo·ſ.a finitimis gentib; impugnat⁹ vt ſtructores
ſinguli gladio renes accincti vna manu pugnaſſe altera murum recupaſſe
narrent̃. Ab hoc igit̃ tempe vſq; ad chriſtū ducē.lxx.hebdomades cōpu
tantur.id ē.anni duodenoꝝ menſiū lunariū.cccc.xc. qui ſunt anni ſolares
cccc.lxxv. Siquidē pſe a prefato·xx·anno regis artaxerſis vſq; ad mortē
darij.regnauerunt annis.c·xviij. Ex hinc macedones vſq; ad interitū cle
opatre ānis.ccc.inde romani vſq; ad.xviij. tyberij ceſaris annū monarchi
am tenuerunt annis.lvij·qui ſunt ſimul vt diximuſ anni ſolares.cccc.lxxv.
Et cōtinent̃ circulis decē nouenalib;.xxv.decies em̄ nouies.xxv·fiūt.cccc.
lxxv.et quia in ſingulis circulis emboliſmi. vij.accreſcunt multiplica .xxv.
ꝑ.vij.et fiunt.clxxv.qui ſunt menſes emboliſmi.cccc·lxxv·annoꝝ Si ergo
vis ſcire quot annos lunares faciant iſti mēſes.diuide ꝑ duodecim.clxxv
menſes .⁊ faciunt annos.xiiij·et mēſes.vij·hos iunge ad ſupradictos.cccc.
lxxv.annos erūt.cccc.lxxxix·anni ⁊.vij· menſeſ.⁊ hos ſupfluos mēſes adde
ad partē octauidecimi anni imperij tyberij ſub quo dn̄s paſſus eſt et inue
nies ꝑfinitas hebdomadas vel ꝑfinitū terminū id eſt ab exitu ſermonis
quo ꝑceptū eſt vt reedificarent̃ muri hieruſalē. vſq; ad eius paſſionē.lxx.
hebdomadas adbreuiatas·i.annos lunares.cccc.xc. Ad eius vero baptiſ
mū qn̄ unctus eſt ſanctus ſanctoꝝ. deſcendente ſup eum ſpūſancto· ſicut
columba nō ſolū hebdomadas· vij.et·lxij.fuiſſe completas ſed et partē iā
ſeptuageſime hebdomade inchoatā ·⁊ poſt hebdomadas inquit·lxij.oc
cidetur chriſtus.et nō erit eius populus qui eū negaturus eſt. Nō ſtatim
poſt. lxij.et.vij.hebdomadas..ſed in fine·lxx·hebdomade occiſus eſt chri
ſtus quā ideo quantū cōijcere poſſum⁹ ſegregauit a ceteris hebdomadib;
quia de hac erat plura relaturus Nam et chriſtus in illa crucifixus ⁊ a po
pulo pfido nō modo in paſſione: verū ꝯtinuo exquo a iohanne ꝑdicari
cepit.negatus eſt· Nō aūt ſequit̃·et ciuitatē et ſanctuariū diſſipabit pp̄ls

cū duce venturo et finis eius vaſtitas .et poſt finē belli ſtatuta deſolatio. non ad .lxx. hebdomadas ptinet. pdictum enī fuerat q ipſe hebdomades uſq ad chriſti ducatum ptingerent. ſed ſcriptura pdicto aduentu et paſſione ipſius. quid etiā poſt hanc populo qui eum accipere nollet eſſet euenturum oſtendit. ducem enī eſſe venturū tytū dicit. qui ſcz. xlij. anno dominice paſſionis ita cū populo romano ciuitatem 7 ſanctuariū diſſipauit. vt non remaneret lapis ſup lapidem. Unde bis p anticipationē prelibatis. mox ad exponendum hebdomade quā omiſerat euentū redit Cōfirmabit autē pactum ſcz fidei multiſ. hebdomadas vna. id ē. ipſa nouiſſima. in qua vel iohanneſ baptiſta. vl dominus. vel apoſtoli pdicādo. multos ad fidem conuerterunt. 7 in dimidio hebdomadiſ deficiet hoſtia 7 ſacrificium. dimidiū hebdomadis hui9 qntuſdecimus annus tyberij ceſaris erat. quādo īchoato chriſti baptiſmate hoſtiarū purificatio fidelibus paulatim vileſcere cepit. Itē quod ſequit in tēplo erit abominatio deſolationis. et uſq ad cōſummatōem et finem pſeuerabit deſolatio. ad ſequētia tempora reſpicit. 7 pphetię veritatem hyſtoria veterum et noſtrorum temporum euentus teſtat. Totum ideo teſtimonium pphetę ponētes quantū facultas ſuppetebat expoſuimus. quia hoc et a pleriſq lectoribus ignorari et ſpeciale genus hebdomade flagitare cognouimus. fallunt enī qui putant hebręos talib annis uſos. alioquin tota veteris inſtrumenti ſeries vacillat. nec ulli9 ętas tanta quanta ſcripta eſt debet intelligi. ſed ad lune curſum ſtringi. Sciendum ſane q affricanus hebdomadarū curſum quē nos in decimūſeptimū vel decimūoctauū tyberij ceſaris annum quo dominuz paſſum credimus. iuxta cronicā euſebij pduximus ab eodem quo nos incipiens exordio qntodecimo eiuſdem impatoris anno. quo eum paſſum credidit putat eē cōpletum. ponens ānos regni pſarū. cxv. macedonū. ccc. romanoz. lx. Sz diligens lector qd magis putauerit ſequendū eligat.

ſti. Simile loquitur deus in exodo ad moyſen. deſcēde q2 peccauit popul9 tu9. quaſi ñ me9 quē deſeruit.
ſ nō meā ſ In paſ
ſup vrbem ſanctam tuam vt con-
ſione chriſti qui tulit peccata mūdi
ſ deleta.
ſumetur preuaricatio. 7 finez acci
ſ expoſitio.
ſ tempore grē.
piat peccatum. et deleatur iniqui-
ſ euangelij
ſ q legis iuſticiaz vincat
tas. et adducatur iuſticia ſempiter
ſ lex et pphete uſq ad iohannē quia ante
na. et impleat viſio 7 prophetia et
aduentum chriſti hec omnia magis ſperabantur q tenerentur.
ſ attentum
vngatur ſanctus ſcōruz. Scito er
reddit ſ annorū. id ē. cccc
xc. ab exitu ſermonis vt reſpondeatur ab artaxerſe
go et animaduerte ab exitu ſermo
et edificetur hieruſalē
nis. vt iterum ędificetur hieruſalē
ſ ducū ſ nouiſſimā videtur ſe
uſq ad chriſtum ducem hebdo
parare quaſi d ea plura locutur9. de qua ſubdit. et
mades ſeptez 7 hebdomades ſexa
cōfirmabit pactū multis hebdomas vna ſ a ne
gintaduę erunt. et rurſum ędifica
emia ſ hieruſalem ſ in breui.
bitur platęa. et muri in anguſtia tē
porum Et poſt hebdomades ſexa
ſ ſubaudis. et. vij. ſ nō ſtatim eis impletis ſz p9ca in fine. lxx.
gintaduas occidet chriſtus. et nō
ſ ſed ceſaris vel dyaboli. vnde. partes vulpiū erunt.
ſ nō habe
erit eius populuſ qui eum negatu
rus eſt. Et ciuitatē et ſanctuarium
ſ romanus ſ veſpaſiano
diſſipabit populus cum duce ven
turo. et finis eius vaſtitas. et poſt
ſ ſub veſpaſiano ſ a deo ī eternū
finem belli ſtatuta deſolatio. Con
firmabit autē pactum multis he-
ſ nā iam tres anni
bdomas vna. et in dimidio heb-
pterierant nouiſſime hebdomade. qn dñs baptiſat9
domadis deficiet hoſtia et ſacrifi-
eſt. i. cccc. octogeſimo. vi. quibus adijciuntur tres anni et ſex menſes. et pars. xvij. anni tyberij. et ſunt cccc. xc.
ſ abomīata deſolatio
ſ abomināda ſacrificia poſt mortē chriſti
cium. Et in templo erit abomina-
ſ mundi.
tio deſolatōnis. et uſq ad conſum
mationem et finem perſeuerabit
ſ iudeorū
deſolatio.

poſiti. ſi numerare velis hunc numerum ...

Africanus Uiceſimo āno artaxerſis regis pſarum pceſſit ſermo quando neemias eius pincerna ſicut in eſdra legitur rogauit et impetrauit vt reędificaretur hieruſalē. et hic eſt ſermo qui egreſſus eſt qui extruende vrbis dedit licentiam que uſq ad tempus illud vicinarū gentiū patebat incurſibus. Siquidē ad cyri regis imperiū qui volentibus reuerti in hieruſalē dederat poteſtatem ieſus et zorobabel et eſdras ſacerdos. et qui cū eis pſiciſci voluerunt templū 7 vrbem 7 muros eius edificare conati ſunt. phibētibus in circuitu nationib ne impleretur opus. quaſi hoc fieret regis iniuſſu. Pendebat ergo opus interruptū. uſq ad neemiā. et. xx. artaxerſis annum quo tempore regni pſarum. centū. xv. anni fuerant euoluti. captiuitatis autem hieruſalē. c. lxxxv. Tunc primū artaxerſis iuſſit muros extrui. et neemias prefuit operi. Tunc ędificata eſt platęa 7 muri circundati. Ex illo tempore ſi numerare velis. lxx. annoz hebdomades uſq ad chriſtū inuenire poteris. Si vero harū hebdomadarum principium ab alio tempore ſumimus. 7 tempora non occurrunt 7 multa contraria incurrimus. Nā et ſi a cyro. 7 prima eius indulgentia. qua iudeorum laxata eſt captiuitas. lxx. hebdomades numeramus centū annos 7 eo amplius inueniemus qui iſtum hebdomadarum excedant numerū. 7 multo plures ſi ex quo danieli locutus eſt angelus. addit q amplior numerus ſi captiuitatis principium habueris hebdomadarū exordium. pmāſit enī regnū pſaruz uſq ad initium macedonuz annis. cc. xxx. et macedones regnauerunt annis. ccc. atq exinde uſq ad annum. xv. tyberij ceſaris quando chriſtus paſſus eſt anni ſunt. lx. qui omnes faciunt. d. xc. ita vt centum ſupſint anni. a viceſimo autē anno artaxerſis uſq ad chriſtum complentur hebdomades. lxx. iuxta lunarem ſupputatōnem hebręorū qui mēſes non iuxta ſolis ſed lune curſum numerāt. Nam a cēteſimo 7. xv anno regni pſaruz qn artaxerſis eiuſdem regni viceſimum imperij ſui agebat ānū. 7 erat octogeſimę 7 tercię olimpiadis annuſquartuſ uſq ad ducēteſimā 7 ſecundā olimpiadem et ſcōm eiuſdem olimpiadiſ annum. tyberij q ceſaris annum. xv. colligunt anni. cccc. lxxv. qui faciunt ānoſ hebręoz. cccc. xc.

Nota affricanuz 7 bedam in ſumma conuenientes in hoc ſolo diſſentire qd african9 dicit regni romani ſexaginta annos fuiſſe uſq ad. xv. annum tyberij ceſaris quando dicit paſſum chriſtū Beda vero. lvij. annos uſq ad. xviij. annum regni tyberij ceſaris qn dicit chriſtum paſſum Licet ergo dicat. lvij. annos fuiſſe uſq ad annuz. xviij. tyberij ceſaris in quo innuit nō niſi. lvij. annos fuiſſe uſq ad. xviij. an. ty. ceſariſ. tn cū affricano in ſūma conuenit. qa qd affricanus ī regno pſarū minus ponit. in regno romanoz plus ponit. Sz ſequamur bedaz qui dicit chriſtū. xviij. anno tyberij paſſum fuiſſe. quia ſm lucā ſtatim poſt. xxx annū qui fuit. xv. annus tyberij ceſaris chriſtus eſt baptizatus. Deinde p9 tres annos paſſus nō. xv. an. ty. ce.

Ca. X

Anno tercio regni cyri regis perſarum

Anno tercio regni cyri regis perſarum
verbū reuelatū ē danie-
li cognomēto balthaſar 7 verbum
ſ dei q hoc factur9 ē et pphete q intellectur9
verū et fortitudo magna. itellexit

Scito ergo. Nō nos moueant hebręi ſi prius numerent. vij. hebdomades. 7 poſtea. lxij. 7 rurſus vna ī duas ptes diuidat. Eſt enī hoc ydioma hebręi ſermonis. 7 antique latinitatis. vt an minorem numerū ſupputent. poſt maiorē. vbi gratia Nos iuxta pprietatē linguę noſtrę. nunc dicimus abraam vixit annos. c. lxxv. Illi econtrario vixit. v. lxx. c. Nō igitur vt legit ita adimplet. ſz vt totū pariter ſupputetur. ita finem accepit. Nec ignorandū quoſdam illoz dicere. qd vna hebdomas de q dr. cōfirmabit a. p. m. e. u. diuidat in veſpaſianū 7 adrianū. vt iuxta hyſtoriā ioſephi veſpaſianus et tytus tribus annis. 7 ſeptē menſibus pacē cum iudęis fecerit Tres autē anni 7 ſex menſes ſub adriano computentur. qn hrlm oio ſbuerſa eſt. 7 iudęi cateruatim ceſi. ita vt a iudęę q finib pellerentur. hoc aiunt hebręi non magnopere curantes a primo anno darij regis pſarum uſq ad extremā euerſionem hieruſalem. quę ſub adriano accidit. computari olimpiades. c. lxxiiij. i. annos. d. c. xcvi. qui faciunt hebdomadas hebraicas. xcix. 7 annos tres qn chochebas dux hebręorū eſt oppſſus 7 hieruſalem uſq ad ſolū diruta eſt

Cōfirmabit aūt pactū Iohāne. ſ. 7 chriſto 7 aplis pdicātib mlti ſaluati ſunt. 7 cepit ve9 hoſtia ī cordib fideliū vel electoz vileſcere.

Confirmabit aūt p. 7c. Hoc d trib annis intelligendū eſt. 7 dimidio qb chriſt9 pdicauit. 7 qd prib pmiſerat: cōfirmauit. Ca. X

Anno tercio. In fine primę viſionis legimus quia fuit daniel uſq

ad annū primū cyri re
gis·qđ ſic accipiendū
eſt ꝙ fuit apđ chalde/
os in p̄ſtina dignita/
te vſq₃ ad annū p̄mu₃
cyri regiſ.τp⁹ ī medoſ
trāſlat⁹.vbi āno p̄mo
cyri regis·lxx·hebdo/
madarū ſacramēta co
gnouit·Nūc tercio an
no regis cyri hec vidiſ
ſe narrat.

In dieb⁹ illis
Anagoge·Qui in lu/
ctu eſt et ſponſi luget
abſentiā non comedit
panē deſiderabilē qui
de celo deſcē.neq₃ ſoli
dū cibū capit q̄ ꝑ car/
nē intelligit·nec vinū
bibit qđ letificat cor
hoīs.nec exhilarat fa/
ciē ī oleo·h̄ aūt ieiuniū
īpetrabileſ fac lacīmaſ
ſpōſe.ſi qñ fuit ſpōſuſ
ablat⁹ ab ea nec dani
el q̄q₃ aliter audet do/
minū depreccari.

Iuxta fluuiu₃
Ezechiel iuxta fluuiū
chobar vidit viſionē
iohi baptiſte ſup fluē
ta iordanis apti ſunt
celi·Taceāt ḡ deliramē
ta coꝝ qui vmbras et
imagines ī v̄itate q̄rē
tes ip̄am conant̄ euerte/
re vt flumina et arbo
res τ padiſū allegorie
legib⁹ mentiant̄

Tygris fluui⁹ a ty/
gride velociſſima be/
ſtia.nimia ſui velocita
te nomē acq̄ſiuit

Veſtit⁹ lineis
Theodocio baltheiſ.
lxx·biſſino₃.aq̄la caip
id eſt.precipua.

Et renes eius.
In expoſitōe hieroni
mi ſup ezechielē h̄ ple
ne expoſita inuenies

Vidi autē ego
Simile paul⁹ ī actib⁹
apłoꝝ paſſ⁹ ē vt cete/
ris ñ vidētib⁹ viſionē
ſol⁹ aſpiceret. alij ſonū
audierūt.ſ₃ vim vocis
nō intellexerūt·

Deſideriorū₃
Symach⁹. Deſidera
bilis·q₂ oīs ſāct⁹ hñs
in ſe aīe pulcritudinē₃
amat̄ a deo.

Quia ex die p.
Statim ē audit⁹ ſ₃ nō
ſtatim miſſus ē angel⁹
datur ī mora occaſio
ampli⁹ deprecādi τ de
ſiderādi vt ampli⁹ poſ
ſet mereri.

Nō aūt ait·ego in

ſ nos quoq₃ litteras fruſtra vi
q₃ ſermone₃. Intelligentia em̄ eſt
demus aut legimus niſi intelligamus
opus in viſione. In diebus illis
ſ conuertimini ad me in toto corde
vrō ī ieiunio et fletu et plāctu ſ p miſterio trinita
tis. ſ ne trāſito
ego daniel lugebam trium hebdo
ria et fortuita videat̄ dpcatio ſ celeſtē ſ quaſi a
madarum diebus. panē deſidera/
cibis delicatoribus abſtinui.qđ nobis multomagis
faciēdū tpe ieiunij.q̄ eni illicitis vtūtur abſtinere de
bēt etiā a licitis. ſ pfecte. ſ corp⁹ xpi ſ ſāguis
bilem non comedi. et caro et vinū
non introierunt in os meum· Sed
ſ more pſarū et medoꝝ qui vſq₃ hodie pro
balneis vtuntur vnguentis
neq₃ vnguento vnct⁹ ſum· donec
ſ finis nō pugna coronat. † ſ p miſterio trinita
complerentur †triū hebdomadaru₃
tis.
dies. Die autē viceſima et quarta
menſis primi eram iuxta fluuium
ſ eleuatōe
magnum qui eſt tygris· et leuaui
opus eſt oculorum.vt miſtica videamus.
ſ mentis. ſ ſic ſ ſyma
chus.quaſi vir.non enim vir erat ſed viri habebat ſi
militudinē. ſ ange
oculos meos et vidi. Et ecce vir
lus ipſius.qui et totiuſ populi captiuati michael eni
populo qui in iudea remanſerat p̄erat.
vnus veſtitus lineis. τ renes eiuſ
ſ alij opbat. aq̄la colore opbat
ſ erat.
accincti auro obrizo. et corp⁹ eiuſ
ſ alij tarſim q₂ lapis ille marini coloris eſt.
quaſi criſolitus et facies eius ve/
lut ſpecies fulguris· et oculi eius
vt lampas ardens. et brachia eiuſ
τ q̄ deorſu₃ vſq₃ ad pedeſ q̄ſi ſpēs
ēris cādentis. et vox ſermonū ei⁹
vt vox multitudinis. Vidi autem
ego daniel ſolus viſionem· porro
ſ animalis homo nō pcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei
viri qui erant mecum non viderūt
ſ beſtia ſi tetigerit montē lapidabitur.
ſed terror nimius irruit ſuper eos
ſ q̄ male agit odit lucem
ſ audiui dñe in paradiſo vocē
et fugerunt in abſconditum· Ego
tuam et ab.m.
autem relictus ſolus vidi viſionē
grandem hanc· et non remanſit in
ſ viſa fortitudine dei
me fortitudo. ſed τ ſpecies mea im
ſ Simile
mutata eſt i me. et emarcui. nec ha
ait moyſes. et exterritus ſum et tremebundus. et ab
bui quicq₃ virium. Et audiui vo/
raam. loquar ad dñm meū cū ſim puluis et cinis.
cem ſermonum eius· et audienſ ia
ſ mente
ſ vel contriſtatus.
cebam conſternatus ſuper faciem
ſ ſciēs q₂ cinis ē et ī cinerē re.
meam. et vultus meuſ herebat ter
ſ In figura hoīs videtur angelus et
re: Et ecce manus tetigit me·τ ere
humanā manum mittit ad pphetam vt generis ſui
xit me ſup genua mea· et ſup arti/
corpus aſpiciens nō paueat. Similis eni ſimilē q̄rit
culos manuū mearu₃. Et dixit ad

ſ quia precum inſtantia et af
me· Daniel vir deſideriorum intel
flictione corporis. et ieiuniorū duricia cupit ſcire vē
lige verba que ego loquar ad te·τ
tura et dei ſecreta.
ſta in gradu tuo· Nunc enim ſum
miſſus ad te. Cunq₃ dixiſſet mihi
ſermonem iſtum·ſteti tremens. et
ait ad me Noli metuere daniel·q₂
ſ xx. quarta die menſis primi. i. niſan. expletis
tribus hebdomadibus viginti et vno. ſ. dieb⁹ cernit
ex die primo quo poſuiſti cor tuū
hāc viſionē et audit ab angelo. quia ex quo orare ce
ad intelligendū vt te affligeres in
pit et ſe affligere in conſpectu dñi. exaudita ſunt ver
ba eius. † ſ vt captiu⁹ popul⁹ ſub dario
conſpectu dei tui: †exaudita ſunt
relaxetur. ſ qui orationes tuas deo offereba₃
verba tua· et ego veni propter ſer/
ſ angel⁹.
mones tuos· Princeps autem re
gni perſarum reſtitit mihi viginti
ſ q̄ p̄eſt iudeis
et vno diebuſ. et ecce michael vn⁹
ſ angelis ſ reſiſtente princi
de principibus primis. venit i ad/
pe pſarū p̄cibus tuis et mee legationi q̄ orōes tuas
deo offerebā ſ iuxta michaele₃
iutorium meum. τ ego remanſi ibi
qui contra pſarū principem loquebatur.
ſ angelū
iuxta regem pſarum· Veni aute₃
ſ qđ p̄cabaris
vt docerē te que ventura ſunt po/
ſ nō in vicino. ſed in conſuma
pulo tuo in nouiſſimis dieb⁹. quo
tionē ſeculi ſ ptelabitur
niam adhuc viſio in dies. Cunq₃
loqueretur mihi huiuſcemodi ver
bis. deieci vultum meū ad terram
et tacui· Et ecce quaſi ſimilitudo fi
ſ iō
lii hominiſ tetigit labia mea· τ ape
riens os meum locutus ſum. τ di
xi ad eum qui ſtabat contra me.
Domine mi in viſione tua diſſolu
te ſunt compageſ mee. τ nihil i me
remanſit virium. Et quomō pote/
rit ſeruus domini mei loqui cum
domino meo: Nihil em̄ in me re/
manſit virium· ſed et alitus meus
intercluditur· Rurſu₃ ergo tetigit
me quaſi viſio hominis. τ confor/
tauit me et dixit: Noli timere vir
deſideriorum· pax tibi· confortare
et eſto robuſtus. Cunq₃ loqueret̄
ſ alias conualui.
mecum inualui et dixi. Loquere
ſ aliter ſacramenta di
audire nō poterat. Quaſi. tu feciſti. vt audire et ſen
mi domine. quia confortaſti me.
tire poſſim que loqueris †ſ Quaſi. iō veni vt do
cerē. † Nunquid ſcis quare veneri

greſſus ſum ad verba
tua h̄ ſignificat. poſtq̄₃
cepiſti lacrimis. et ieiu
nio τ orōib⁹ inuocare
miſericordiā. ego occa
ſionē accepi· vt pro te
oratur⁹ ingrederer in
conſpectu dei.

Ego veni. Gre.
quaſi d· p̄cā tuaꝝ me
rita exigūt vt iſraeliti
cus pp̄ls a iugo huiuſ
ſue exuat̄ ſ₃ adhuc q̄dē
in eodē iugo pp̄ls pſa
rū pleniuſ. cui a dario
p̄mo licētia data ē re
deūdi dño purgetur.
Vñ de ereptōe illi⁹ p̄n
ceps pſaru₃ iure mihi
ɔdicit q̄uis p̄ces tue
corūq₃ lacrime q̄ in iu
dea ſūt relicti adiuuēt
Vñ· Et ecce michael
vnus

Princeps a.r.
Hiero⁹. Videt̄ michi
hic angel⁹ eſſe cui pſis
credita eſt iuxta illud.
Qñ diuidebat altiſſi
m⁹ gentes· qñ ſepabat
filios adā· ſtatuit t̄mi
nos gentiū iuxta nūm
angeloꝝ dei. Iſti ſunt
p̄ncipes d̄ q̄b⁹ paulus
Sapiam loq̄m̄ int̄ p
fectoſ q̄₃ nemo p̄ncipū
h⁹ ſeculi cognouit. Si
em̄ cognouiſſent nūq̄₃
dñm glē crucifixiſſent

Reſtitit mi· Facieſ
p cōmiſſa ſibi puintia
ne captiuoꝝ pp̄lus di
mitteret̄· et forſan cum
ex q̄ orare cepit pp̄heta
exaudit⁹ ſit nō ſtatim
ei miſſuſ ē angel⁹. q̄ dei
indulgentiā nūciaret·
q₂·xx· et vno dieb⁹ re/
ſtitit ei p̄nceps pſaru₃
enūans peccata iudeo
rū. q̄b⁹ iuſte captiui te
nerent̄. nec dimitteret̄

Gre. Angelicoſ ſpūs
recte dei militeſ dicim⁹
dum certare eos ɔtra
poteſtates aeris non
ignoramus. que tñ cer
tamina nō labore ſed
imperio peragunt· q₂
quidquid agendo cō/
tra immundos ſpirit⁹
appetunt ex adiutorio
cuncti potentiſ pñt

Domine mi. Alij.
Domīe in viſione tua
conuerſa ſunt interio
ra mea ī me. Vñ· Be
nedic anima mea. d. τ
o· que in. m· ſūt n· ſ· e.
prius enim q̄₃ dei vi/
ſionem mereamur. ite
riora noſtra foris ſunt

et aſpiciunt. poſt autē ↄuertunt et tuti in illis ſumus. Vñ alibi· omīs glo‑ria eius filie regis abintus.

¶ Cū em̄ egrederer. Reuoluende ſunt veteres hyſtorie ⁊ conſiderā‑dum· ne forte tp̄s illud ſignificet. q̄n pſe a grecis ſuperati ſunt.

¶ Cū em̄ egre. Ac ſi dicat. Egrediebar a conſpectu dei vt q̄ ventura ſunt p̄plo tuo nunciarē tibi. licet ſecurus nō ſim ſtante ibi pſarū principe ⁊ ↄtradicente p̄cibus tuis· ⁊ mee legationi. ⁊ ecce princeps grecoꝝ. i. angelus macedonū veniebat· ⁊ ingreſſus eſt in conſpectu dī. vt accuſaret principem pſarū atq̄ medoꝝ· vt in eoꝝ locis regnū macedonū ſuccederet· Mira dei ſacramenta· Laxato em̄ de captiuitate iudeoꝝ p̄plo. pſarū regnū atq̄ medoꝝ interfecto dario ſubuertit alexāder rex macedonū. ⁊ princeps grecoꝝ vicit principem pſarū. hic et regnū medoꝝ. ⁊ pſaꝝ. ⁊ cū eis iudeos in regnū ſuū trāſferre cupiebat vult em̄ ſuoꝝ poteſtatem in frenis creſcere.

¶ Quia alexander ſb‑uerſa grecia· ⁊ poteſtati ſue ſubiecta in pſas arma corripuit. et ideo nil mirū ſi p̄ceps macedonū dicit̄ princeps grecoꝝ

¶ Verūtñ an. ti. Quaſi. reſ adhuc i dubio eſt. te em̄ precante dñm. ⁊ me offerēte orationes tuas. ſtat e regione p̄nceps pſarū qui nō vult de captiuitate relaxari p̄plm tuum. quia tñ princeps grecoꝝ ipugnat principē pſaꝝ hñs michaelē in adiutoriū. annunciabo tibi q̄d e. eſt. i. ſ. v.

ſ pre‑
cere te exaudiras eē p̄ces tuas ſ in conſpectu dei
ad te Et nūc reuertar vt prelier ad
ſ angelū
ſ q̄ nō vult a captiuitate relaxari popu lum tuum
uerſum principem pſarum Cū em̄
egrederer apparuit princeps gre‑
corum veniens. Verūtamē annū
ſ pre
ciabo tibi quod expreſſum eſt i ſcri
ſcientia dei ſ in orōib⁹
p̄ vobis ad deū
ptura veritatiſ et nemo eſt adiutor
ſ qui ſum angelus ille. qui offert deo orōnes tuas.
ſ cui credi
meus in omnibus his. niſi micha
tus eſt populus iudeoꝝ. et ego et princeps grecoꝝ nūc cōmuni labore pugnamus cōtra principē pſarū
el princeps veſter

¶ Ca. XI.

ſ daniel
Ego autez ab
⁊ ſ qui ſubuertit chaldeos. et me de manu inimicoꝝ quantum in ſe
anno primo darii me‑
fuit liberauit. et anulo ſuo lacuz leonū ne me aduerſarij interficerent ſignauit.
di ſtabam vt cōfortaret̄ et robora‑
ſ ego dñs
retur Et nūc veritatem annuncia‑
bo tibi. Ecce adhuc tres reges ſta

¶ Et nemo ē ad. Gregor. ns. Que pax in ſublimib⁹ eſſe pōt· ſi inter ipſos q̄q̄ angelicos ſpiritus preliando certamen agit̄. q̄ ſemp̄ veritatis conſpectui aſſiſtunt. ſ̄ quia cūcta angeloꝝ miſteria diſpenſandi ſingulis q̄buſq̄ gentib⁹ ſunt prelata. cū ſubiectoꝝ mores aduerſus ſe viciſſim p̄poſitoꝝ opē ſpirituū merentur. ipſi q̄ p̄ſunt ſpūs ↄtra ſe venire referunt̄. Is nanq̄ angelus q̄ danieli loq̄batur· captiuis iſraeliticis p̄plis in pſide ↄſtitutis p̄laꝝ agnoſcit̄. Michael aūt hīs q̄ in iudea remanſerāt ex eadē plebe p̄poſitus inuenit̄· Vñ ibi ab eodē angelo danieli dicit̄· Nemo eſt adiutor meus ⁊c. Et ſupra. Ecce michael vn⁹ de p̄cipib⁹ prim⁹ venit adiutor mihi. q̄ſi. alijs detent⁹ teneba‑tur ſ̄ venire in adiutoriū dicit̄. Cūq̄ vt aduerſus principē pſaꝝ p̄liet̄. egreditur. grecoꝝ ſibi princeps apparet. ad illum q̄q̄ grecos iudea aliqua cōmiſerat. q̄ꝝ pfecto cū illi⁹ ereptioni reſiſtebat· p̄phete igit̄ p̄ces angel⁹ exaudit. ſ̄ pſaꝝ p̄ceps reſiſtit· q̄ ⁊ ſi iā vita iuſti deprecātis ereptōz eiuſdē populi exigit. tñ eadem p̄pli vita ↄdicit, michael adiuuat. ſ̄ grecoꝝ princeps ad p̄liū venit· q̄ mereri veniā tā lōga oppreſſoꝝ captiuitaſ poterat ſ̄ ereptioni q̄q̄ eoꝝ hoc q̄d in grecos deliquerāt obuiabat. Sublimēs ſpūs gētibus p̄ncipātes neq̄q̄ p̄ iniuſte agentib⁹ decertāt. ſ̄ eoꝝ facta iuſte diiudicātes examiant ⁊ vniuſcuiuſq̄ gētis iuſticiā l̄ culpā ſupne curie ↄſiſtoria ē ſmi ſup ſe volūtas opificis volūtas ſumma quā dū ſp aſpiciūt q̄d obtinere nō valēt nunq̄ volūt

¶ Ca. XI

¶ Ego aūt ab anno. Iuxta editionē vulgatā vſq̄ ad finē libri: vna putat̄ viſio q̄ p̄ceſſit ⁊ q̄ anno tercio regis pſaꝝ apparuit danieli. ſ̄ iuxta hebraicā veritatē ſepata ſunt q̄ ſequunt̄· ⁊ ſcripta ordine p̄poſtero. de cui⁹ cā ſupradictū ē. nō em̄ ſub cyri anno tercio. ſ̄ ſub darij primo qui occidit balthaſar narrant̄ q̄ ſcripta ſunt.

¶ Ego aūt ab ⁊c. Cōſueuerūt p̄phete repēte pſonas introducere ſn̄ verſa verboꝝ p̄fatione vt ē hic. Tu es refugiū meū a tribulatōne q̄ circundedit me exultatio mea e. m. a c. m. et repēte pſona dñi itroducit̄ reſpōdētis. Intellectū tibi dabo et i. te in v. hac q̄ g. ſ. ſ. te o. m. q̄ et ſ̄ dicēte p̄pha. Ab anno p̄mo darij medi ⁊c. dñs repēte reſpōdet. et nūc veritatē an. ti. Quaſi. q̄ vis noſſe d̄ regib⁹ pſarū q̄d futuꝝ ſit audi ordinē rerū et auſculta q̄d q̄ris

¶ Stabam. In cōſpectu dñi ſcȝ rogās eius clementiam p̄ eo q̄ me diligebat vt ↄfortaret̄ ⁊ corrobararet̄ vel ipē et regnū ei⁹ ⁊ cū i oratōe pſiſterē· ſ̄ dño reſpōdente cognoui. et ecce adhuc tres reges ſtabunt in perſide

¶ Et ecce adhuc t. r. ſ. i. per. i. cābiſes fili⁹ cyri. ſmerdes magus q̄ pathapten filiā cābiſis duxit vxorē q̄ cū a. vij. magiſ fuiſſz occiſus. i locū e⁹ dario ſuccedēti eadē pathapthis nupſit· ⁊ ex eo xerſen filiū genuit. qui potētiſſim⁹ rex et ditiſſimus ↄtra grecā innumerabilē duxit exercitū· ⁊ ea geſſit q̄ grecoꝝ narrāt hyſtorie. Succēdit em̄ athenas ſub principe galla. ⁊ bellū eo t̄pe geſtū. in monophilis. ⁊ apud ſalminiā nauale certam̄. q̄n ſofodes et euripides clari habebant̄ ⁊ themiſtodes in pſas fugiens hauſto tauri ſanguine p̄ijt. fruſtra ḡ q̄ dā dariū q̄rtū regē. q̄ ab alexandro ſupatuſ eſt ſcribunt q̄ nō q̄rtuſ ſ̄ quartuſdeci⁹ p⁹ cyꝝ rex pſaꝝ fuit quē ſeptimo impij ſui anno et ſuperauit ⁊ occidit alexander. Et notandū q̄ quattuor poſt cyrū regib⁹ pſarū enumeratis. nonē p̄terierit ⁊ ad alexandꝝ ptranſierit. Non em̄ curauit ſpūs p̄pheti⁹ hyſtorie ordinē ſeq̄. ſ̄ p̄clara queq̄ perſtringere

bunt in pſide. et quart⁹ ditabitur
opibus nimiis ſup omnes. et cuz
inualuerit diuitiiſ ſuis concitabit
omēſ aduerſuz regnū grecie Sur
get vero rex fortis ⁊ dominabitur
poteſtate multa· et faciet quod pla
cuerit ei. Et cū ſteterit conteretur
ſ regnū eius
regnum eius· et diuidet̄ in quattu
ſ q̄ liberos nō
or ventos celi· ſed nō in poſteros
habuit ſ q̄ diuiſum regnū factū eſt debilius. dum
eius neq̄ ſcd̄m potentiā illi⁹ qua
ſucceſſores etiā aduerſum ſe inteſtino furore debachantur.
dominatus eſt· Lacerabitur enim
ſ obſcuriores et mīores
ſcȝ p̄dicā. crateron. liſimachū.
regnū eius etiaz in externos exce‑
ſ ptholomeus
ſ iij. ſucceſſoribus. ſ. lagi fili⁹.
ptis his. Et confortabit̄ rex auſtri
ſ ptholomeus philadelphus.
et de principibuſ eius p̄ualebit ſu
per eum Et dominabitur ditione·
Multa enim dominatio eius· Et
ſ multoꝝ quibus pugnarunt.
ſ amici ſiēt. ſ ptholomeus philadelphus et tercius in ſyria antiochus. qui et theos. id eſt deus
poſt finē annorum federabuntur.

¶ Rex fortis et dominabitur. alexāder. q̄ illiricis tracibuſq̄ ſupatiſ victa grecia. thebiſq̄ ſubuerſis. trāſiuit i aſiā ⁊ fugatis darij ducib⁹. vrbē ſardis cepit· poſteaq̄ capta india ⁊ vrbe alexādria ↄdita cū. xxx. ⁊ duos haberet etatis ānos ⁊ duodecimū anāū impij in babilone veneno interijt

¶ In quattuor vē. Orientē. ſ. ⁊ occidentē. meridiē. ſeptentrionem· In egipto em̄ q̄ eſt ad meridiē prim⁹ regnauit ptholome⁹ lagi fili⁹· in macedonia philipp⁹ q̄ ⁊ arid⁹ frater alexādri q̄ eſt ad occidentē. ſyrie ⁊ babilonis et ſupiorib⁹ locis q̄ ſunt ad orientē ſeleuc⁹ nichanor impauit aſie. et pōto et ceteris in eadē plaga p̄uintijs antigon⁹. i. ad ſeptentrionē. ⁊ ſ̄ ſm toti⁹ orbis plagas dicim⁹. q̄ aūt i iudea eſt ad aq̄lonē ſyriā: ad meridiē egiptū h̄z

¶ Lacerabitur enim. Nā capadocia ⁊ armenia. bithinia. boſphor⁹ eraclea q̄ ⁊ alie p̄uintie de poteſtate macedonū recedentes. diuerſos ſibi reges ↄſtituerūt

¶ Rex auſtri. Ptholome⁹ lagi fil⁹ q̄ prim⁹ i egipto regnauit· vir prudentiſſim⁹ fortiſſimuſq̄ ac ditiſſim⁹ adeo vt pyrrū regē epirotaꝝ expulſū reſtituerit in regnū. cypriūq̄ ⁊ phenicē obtinuerit. ⁊ deuicto demetrio filio antigoni. ſeleuco nichanori regni ſui ptē quā antigon⁹ abſtulerat reſtituit cariā q̄q̄ et phenicē· inſulas multas ⁊ vrbes ⁊ regiones ſibi ſubiugauit

¶ Et de principibus: Ptholome⁹ philadelph⁹ ſecūd⁹ rex egipti filius ptholomei ſupioris. ſub q̄· lxx. alexādrie ſcripturā ſanctaz in grecū dicunt̄ vertiſſe ſermonē· q̄ et eleazaro pontifici et tēplo multa dona miſit. et bibliothece p̄fuit demetri⁹ phaleri⁹ apud grecos orator et phs· hic tātē potentie fuiſſe narrat̄· vt patrē ptholomeū vicerit·

¶ Ptholomeū philadelphū narrāt hyſtorię hūiſſe peditum. ccc. equitū. xx. milia. currū duo milia. elephātoꝝ q̄s prim⁹ duxit ab ethiopia. cccc. naues longas q̄s liburnas vocant. mille q̄ngentas. alias ad cibaria militū deportanda mille. auri q̄ꝫ ⁊ argēti grande pondus. ita vt de egipto p ſingulos annos. xiiij. milia. octogīta talēta argēti accipꝫ ⁊ frumenti artabas q̄ menſura. iij. modios ⁊ terciam modij ptē hꝫ. q̄nq̄es ⁊ decies cētena milia

¶ Filiaq̄ꝫ regis. Ideo cętera regna dimittēs macedonię. ſ. et aliꝗ̄ꝝ de ſyrię et egipti regib⁹ narrat. quia iudęa in medio poſita nunc ab his. nunc ab illis regibus tenebatᷣ. et ſcripturę ſanctę propoſitum eſt. non externam hyſtoriā texere ſꝫ eam q̄ iudęis copulata eſt

¶ Filiaq̄ꝫ regis. Beronice filia ptholomei philadelphi veniet nuptura ad antiochū p⁹ bella diutina

¶ Et tradetᷣ ipſa. a laodice antiochi priore vxore quē ipſa p⁹ veneno occidit cū ꝗ̄s amore e⁹ vict⁹ in honorem reſtituiſſet eam cū prius prepoſita beronice haberet eam quaſi concubinā. ſꝫ timuit mentē viri dubiā.

¶ Obtinebit. Qui in egipto ſeditionem moueri audiuit. tulit de regno ſeleuci. cccc. milia talētoꝝ argenti et vaſa precioſa. ſimulacraq̄ꝫ duo milia. d. in q̄b⁹ et illa quę cābiſes ex egipto capta in pſas portauit. et ſiriā quidem ipſe obtinuit ciliciā amico ſuo antiocho tradidit. et exantipo alteri duci prouincias trās eufraten

¶ Et veniet pro. Occiſo ſeleuco maiore fratre tercio anno imperij ſui ī frigia p dolum nichanoris eupatoris. venit antioch⁹ magnus de babilone ī ſyriam quā tūc tenebat ptholomeus philopator filius euergetis. qui quart⁹ regnauit in egipto.

ſ ptholomei philadelphi
ſ poſt diutina bella.
ſ beronice ſ nuptura. ſ anti

Filiaq̄ꝫ regis auſtri veniet ad regē

ochum ſ inter patrē et maritū

aquilonis facere amiciciam. ⁊ nō

ſ beronice

obtinebit fortitudinē brachii. nec

ſ in regno ſyrie † ſ fili⁹ q̄ ex antiocho natus ē ei.
ſ antiochie principibus

ſtabit † ſemen eius. Et tradetᷣ ipſa. ⁊

cacleoni et genueo occidenda cū filio.

qui adduxerunt eam adoleſcentes

ſ p quē poterat p̄ualere.
ſ ipſe antiochus veneno occiſus. qui ſcꝫ

eius. et qui confortabat eam in tē-

tercius regnauit in ſyria. prim⁹ ei regnauit ſeleucus qui et nichanor. ſecūdus antiochus ſother

ſ in regno

poribus. Et ſtabit de germine radi

ſ ptholomei philadelphi † ſ ptholome⁹

cum eius plantatio † Et veniet cum

euergetes frater beronice q̄ regnū ſyrie abſtulit gallinico quē laudice antiocho patri ſubrogauit

ſ ſyriam

exercitu et ingredietᷣ prouinciā re

ſ ſubuertet ſ matre et filio

gis aquilonis et abutetur eis ⁊ ob

ſ iure victoris intantū vt ſyriā caperet et ciliciam. et

tinebit. Inſup et deos eorū ⁊ ſcul

ſupiores ptes trans eufraten et pꝑe vniuerſā aſiam

ptilia. vaſa quoq̄ꝫ precioſa auri et

argenti captiua ducet in egiptum.

ſ ſcꝫ euergetes ſ ſ. gallinicū

Ipſe preualebit aduerſum regem

aquilonis. Et intrabit in regnum

rex auſtri. ⁊ reuertetᷣ ad terrā ſuam

ſ ſeleucus ceraunus. et antiochus magnus.
ſ gallinici ſeleuci. † ſ ſpe victorie in parentis vltionem

Filii autē eius † prouocabuntur et

ſ ambo fratres ſ aduerſus ptholomeū philopatorem ſ regna orientis

congregabunt multitudinē exerci

ſ antiochus magnus.

tuum plurimoꝝ. Et veniet prope-

rans et inundans et reuertetᷣ et cō

citabitur et congredietur cū robo-

ſ amiſſa ſyria pditione theodocij † philopator.

re eius. Et prouocatus † rex auſtri

ſ congregata multitudine.

egredietur et pugnabit aduerſum

ſ antiochū magnū quē nunc regē aquilonis. nūc regem auſtri vocat. ſcdm ſitū egipti et iudee. Idē enim locus p qualitate loci. alteri ad auſtrū. alteri ad aquilonem ē. verbi grā. ſi de iudea dicamus. egiptijs ad aqlonē. ſyrijs ad auſtrum ē

regē aquilonis. et preparabit mul

ſ inito certamine iuxta opidū raphie: qđ eſt ī forib⁹ egipti vbi omnē antiochus amiſit exercitū et p deſertu fugiens pene captus eſt

titudinem nimiā. et dabitur multi

tudo in manu eius. et capiet mul-

ſ ptās ſ philopatoris

titudinē. et exaltabitᷣ cornu eius.

ſ antiochi ſ cape

⁊ deiiciet multa milia ſed non p̄ua

aduerſariū q: tandē quibuſdā cōditionib⁹ pugna finita ē. ſ antiochus.

lebit. Conuertetur enī rex aquilo-

nis ⁊ preparabit multitudinē mul

ſ ſolito

to maiorem q̄ꝫ prius Et in fine tē-

ſ rupto federe

porum annorū q̄ꝫ veniet properās

cū exercitu magno et opib⁹ nimiis

Et in temporibus illis multi con-

ſ ptholomeū. ſ. epiphanē mortuo philopatore patre ei⁹ qui tūc. erat. iiij. annorū

ſurgent aduerſum regem auſtri. Fi

ſ relinquentes legē. volentes contra p̄ceptum in alio loco dn̄o immolare.

lii quoq̄ꝫ p̄uaricatorum populi tui

ſ in ſupbiam. ſe p̄ceptu dn̄i implere iactantes
ſ yſaie

extollentur. vt impleant viſionem

ſ ſcꝫ ſ et vrbe et tēplo dirutis ſ antioch⁹ magn⁹ volēs recupare iudeā

et corruēt. Et veniet rex aquilonis

ſ ad oppugnādu p̄ſidiū ſcope in arce hieroſolimorū quā et cepit.

et comportabit aggerem et capiet

ſ quaſi pri⁹ ptholome⁹ tenebat ſ fortitudo ſ egipti

vrbes munitiſſimas. et brachia au-

ſ eum

ſtri non ſuſtinebunt. Et conſurgēt

ſ duces ptholomei ſ vt liberetur ſcopa ab obſidiōe

electi eius ad reſiſtendum et nō erit

fortitudo. Et faciet veniens ſuper

eum iuxta placitū ſuū. ⁊ non erit q̄

ſtet contra faciē eius. Et ſtabit in

ſ iudea. pꝑie hieruſalē in qua honorifice ſuſceptus

terra inclita et conſumetur in ma-

partes ſcope pſecutus eſt.

nu eius. et ponet faciem ſuam vt

ſ nō ſolū ſyriam et ciliciā et alias puīcias que ptholomei erant

veniat ad tenēdū vniuerſum regnū

ſ iō ſ cleopatrā

eius et recta faciet cum eo. Et filiā

† ſ pleonaſmos vt eſt illud. ſic ore locuta eſt voceq̄ꝫ his auribus hauſi ſ ptholomeū vel illud regnū. ſ.

† feminaꝝ dabit ei vt euertat illum

ſ fraus ei⁹. ſ. q: ptholomeus et duces eius ſentientes dolū cauti⁹ egerūt et cleopatra magis viri q̄ꝫ parentis partes fouit ſ in aſiam

Et non ſtabit nec illius erit Et con

ſ nauali pugna

uertet faciem ſuam ad inſulas. et

ſ rodum. ſamum. colophonā. et alias multas. Sed occurrit ſcipio. naſica cum fratre publio. ſcipione africano. q̄ hanibalē vicerat. vict⁹ ergo antiochus intra taurū regnare iuſſus eſt. et inde fugit ad apiā et ſaſam et vltimas regni ſui penetrauit ad vrbes. cūq̄ꝫ aduerſus elimeos pugnaret. cum omni exercitu deletus eſt ſ epiphanē quē ī pugnabat inuadēdo romanū imperium q̄ſcere pmiſit

capiet multas et ceſſare faciet prin

ſ victi et expulſi a romāis

cipem opprobrii ſui Et opprobriū

ſ de aſia fugiens.

eius cōuertetur in eū. Et cōuertet

faciem ſuam ad imperiū terrę ſuę. et

¶ Cōuertetᷣ ei r. Antioch⁹ magnus audita philopatoris luxuria vel morte cū philippo macedone communi manu ei⁹ regnū aggreditur facta pace cum agathode ⁊ ptholomeo epiphane cum quibus ante dimicabat. hac cōditōne vt pximas ciuitates d̄ rgno ptholomei regno ſuo iungeret ⁊ hoc eſt. multi ⁊c.

¶ Filii quoq̄ꝫ p̄. Pugnantib⁹ ꝯ ſe magno ātiocho ⁊ ducib⁹ ptholomei iudęa ī medio poſita in ꝯria ſtudia ſcindebatᷣ. alijs antiocho. alijs ptholomeo ꝯſentiētib⁹ vl' fauentib⁹. deniq̄ꝫ onias ſacerdos dn̄i aſſūptis plurimis iudęoꝝ fugit in egiptum. et a ptholomeo honorifice ſuſceptus accepit regionem q̄ elīopoleos vocabatur. ⁊ ꝯcedēte rege templū extruxit in egipto ſiſe iudęoꝝ tēplo qđ p māſit vſq̄ꝫ ad imperiū veſpaſiani ānis. cc.l. Ipſa aūt vrbs q̄ vocabatᷣ onie: dimicātibus p⁹ea adūſum romāos iudęis vſq̄ꝫ ad ſolū dleta ē. vt neq̄ꝫ vrb neq̄ꝫ tēpli vllū reſtarꝫ veſtigiū ſꝫ occōne igitᷣ onie pōtificis. ī ſita iudeoꝝ agmina in egiptū ꝯfugerunt. Eo tp̄e. ⁊ cyrene coꝝ multitudine repleta ē. aſſerebat ei ſe onias yſaię iplere vaticiniū ſcribentis. Erit altare dn̄i in egipto. et titul⁹ ei⁹ in termis e⁹ et hoc eſt. Filij p̄uaricatoꝝ populi ⁊c.

¶ Et veniet. Cum antioch⁹ teneret iudeam miſſus ſcopas dux ptholomei contra eum fortiter dimicans cepit iudeā et in egiptū reuſus eſt. Veniet igitᷣ rex a. ⁊c.

¶ Et conſurgent. Antiochus magn⁹ volens recuperare iudęā et ſyriam et vrbes plurimas ſcopam ducem ptholomei iuxta iordanem vbi nunc paneas condita eſt fugauit. et cū decem milibus armatorum ſydonem obſedit ad cuius liberationnem: miſit ptholomeus duces inclitos. ſed obſidionem ſoluere non potuit. ſed fame ſuperatus. ſcopas manus dedit et nudus cū ſocijs dimiſſus eſt.

¶ Et veniet pro. Cum enim aduerſus duces ptholomei proditione theodocij obtinuiſſet ſyriam. que p ſucceſſionem a regib⁹ iam egipti tenebatur. intantam venit audaciā cōtempta luxuria philopatoris ⁊ magicis artib⁹ q̄bus inſeruire dicebatᷣ ut vltro egiptijs bellū īferre conaretur

¶ Et filiam feminarum. Septimo anno regni adoleſcenti ptholomeo filiam deſpondit et tredecimo tradidit. dataq̄ꝫ eſt ei dotis nomine. ſyria et iudęa

¶ Et ſtabit in loco eius deſpectus. Antiochus epiphanes .ſ. fra ter eius ante omnibꝫ vilis et deſpectus ſed quaſi manſuetus et lenis frau dulenter regno potitus eſt. hunc locũ ⁊ que ſequuntur. quidã tñ ad antio chum referunt. noſtri quedam ad eum. quedã ad antichriſtum. cuius ille pretulit typum. quedã ad vtrũqꝫ. ſicut. lxx. pſalmo ſalomonis nomie inti tulato. quedã ad eum. quedã referuntur ad chriſtũ. quedã vtriqꝫ ꝯueniũt

¶ Et ſtabit i. l. e. de. Hucuſqꝫ de ordine hyſtorie inter porphirium et noſtros nulla conten tio eſt. que ſequũtur vſqꝫ ad finẽ volumis ille interpretatur ſuꝑ antiochum epiphanẽ ſeleuci fratrẽ antiochi magni filiuꝫ. qui poſt ſeleucum .xi. annis re gnauit in ſyria. obti nuitqꝫ iudeam. ſub q̃ legis dei perſecutio. et machabeoꝝ bella. no ſtri hec omnia de anti chriſto ꝓphetari dicũt

Et ſtabit i lo. e. d. Antichriſtus .ſ. q in fi ne mundi conſurget de gente modica .i. de po pulo iudeoꝝ. tam hu milis atqꝫ deſpectus vt ei non detur honor regiꝰ ſed frauduleñter obtineat principatuꝫ et brachia pugnantis populi romani expu gnentur ab eo. et con terantur. et hoc faciet quia ſimulabit ſe du cem eſſe federis. id eſt. legis et teſtamenti dei et ingrediet̃ vrbes di tiſſimas et faciet que non fecerunt p. e. zc. Nullus eñ iudeorum preter eum in toto vn qꝫ orbe regnauit. hꝫ cõ tra f. c. ſanctorum .ſ. in ibit ꝯſiliũ

¶ Antiochꝰ antichri ſti typus. in quo que ex parte precedunt in ãtichriſto oĩno ſũt cõ plenda. ſic ſalomon ty pus chriſti. eſt eñ moſ ſcripture ſancte. vt fu turorum ꝑmittat veri tatem in typiſ. ſicut in pſalmo qui intitulat̃ nomine ſalomoniſ. nõ omnia conueniunt ei. vt hoc. Et ꝑmanebit cum ſole et ante lunaꝫ zc. Et dominabitur a mari vſqꝫ ad mare. ⁊ cetera hmõi. Et ſicut hic. Be nedicentur in ipſo omnes tribus terre. o. g. m. e. Ex parte autem et quaſi ĩ vmbra et imagine veritatis in ſalomone premiſſa ſunt. que in ſaluatore ꝑ fecte implentur

¶ Dux federis. Iudas machabeus quem fraude ſuperauit. vel ipſe dux federis qui obtulit pacem ptholomeo ⁊ fuit dux federis non epipha ni. qui quintus regnauit in egipto. ſed philometori filio cleopatre ſororis antiochi cuius hic auunculus. ⁊ cum poſt mortem cleopatre eulaliuſ eunu chus philometoris nutricius. ⁊ leneus egiptum regerent. ⁊ repeterent ſyriam quã antiochus fraude occupauerat. ortum eſt prelium inter auun culum ſcꝫ antiochum et puerũ ptholomeum. cumqꝫ inter peluſium ⁊ mon tem caſſium conflixiſſent. victi ſunt duces ptholomei. ãtiochuſ vo parceſ puero ⁊ amiciciã ſimulans. aſcẽdit memphym et regnum egipti accipiẽs puerique rebus ſe prouidere dicens. cum modico populo omnem egiptum

/ loc' eius.
impinget et corruet. et nõ inuenie
/ ſeleucus
tur. Et ſtabit in loco eius viliſſimꝰ
philopator magni antiochi filius qui in ſyria nihil
et indignus decore regio. et i pau
dignũ geſſit vel patris imperio et ſine ullis ꝑmiſs in
glorius perijt. / virtus romani populi ab eo con
cis diebꝰ ꝯteret̃ ñ i furore nec i ꝑ
teretur .i. antichriſto.
/ antiochꝰ epiphanes / ſeleuci fratris
lio. Et ſtabit in loco eiꝰ deſpectꝰ. ⁊
/ ab his qui in ſyria ſeruiebant ptholomeo. / cle
nõ tribuetur ei honor regiꝰ. Et ve
mentiam ſimulans
niet clam. ⁊ obtinebit regnũ i frau
/ fortitudo. vñ et manus appellatur
exercitus magnitudo / ptholomei .ſ. philome
toris. / phi
dulentia. Et brachia pugnãtis ex
lometoris duces. / antichriſti. / do
lis antichriſti / ptho
pugnabuntur a facie eius et cõte
lomeus philo. / tribulabitur .ſ. / an
retur. Inſup et dux federis. Et pꝰ
tichriſtꝰ ſimulãs ſe ducẽ federis. regnũ egipti primũ
inuadet / regnũ eius inuadens
amicicias cum eo faciet dolum. et
/ paulatim
/ memphym / egiptum.
aſcendet et ſupabit in modico po
pulo. ⁊ abũdãtes ⁊ vberes vrbes
/ antiochus vel antichriſtꝰ / qͥ
ingrediet̃. Et faciet q̃ nõ fecerũt pa
bet de populo iudeorũ. / egi
tres eius et patres patrũ eius. Ra
pti
pinas. ⁊ predam et diuitias eoruꝫ
/ qr aſtutiſſimꝰ / du
cum pueri. / ſan
diſſipabit. et contra firmiſſimaſ co
ctorum / callidꝰ cõſiliũ / faciet .ſ. / donec
gitationes inibit. et hoc vſqꝫ ad
dei voluntas ꝑmiſerit
/ non ſemꝑ non quecunqꝫ volet / ſcd̃m porphi
tempus. Et concitabit̃ fortitudo
rium antiochi / ptholomeũ
eius. et cor eius aduerſum regem
ſororis ſue filiũ / duces ptho
auſtri i exercitu magno. Et rex au
lomei vel rex e. / contra antiochũ vel
ſtri prouocabit̃ ad bellum multis
antichriſtũ.
auxiliis et fortibus nimis. et non
/ nõ poterunt reſiſtere fraudulentie antiochi. qui ſi
ſtabunt. quia inibunt aduerſũ eũ
mulabit pacẽ cũ ptholomeo. et comedet panẽ cũ eo
conſilia. Et comedentes panẽ cuꝫ
et poſtea occupabit egiptũ.
/ philometore / ptholomeũ / regis
eo conterent illum. exercituſqꝫ eiꝰ
auſtri vel egipti
opprimet̃. et cadent interfecti eius
plurimi. Duorũ quoqꝫ regum cor
/ inuicẽ ſibi inſidiantes. ſic ars
erit vt male faciant. et ad menſam
deluditur arte
vnam mendaciũ loquentur. et nõ
/ antiochus et principes eius / pugne qr non
proficiet. quia adhuc finis i aliud
ꝓficiet cogitata / a ducibus egipti repulſus
tempus. Et reuertetur in terrã ſuã
cum opibus multis. ⁊ cor eius ad
/ iudeã dei teſtamentũ colentẽ.
uerſum teſtamentũ ſanctum. et fa
/ iuſſu romanorũ / Quia
ciet et reuertet̃ in terrã ſuam. Sta
iterũ collectis viribus venit in egiptũ. et obſedit du
os nepotes ſuos ptholomeũ philometorẽ cũ fratre
tuto tempore reuertetur. et veniet
ſuo. qñ romanorũ iuſſu amotꝰ eſt. antichriſtꝰ quoqꝫ
arma ſentiet romanorũ
/ nõ ita ſuccedet ei ſicut prius
ad auſtrũ. et non erit priori ſimile
qñ venit in egiptũ / itali
nouiſſimũ. Et venient ſuꝑ eum tri
/ non morte. ſed humilia
tione ſupbie. / alij cõminabũtur ei
ereſ. ⁊ romani. ⁊ ꝑcutietur ⁊ reuer
/ peiꝰ eñi fecit cũ ſecũdo veniſſet hieroſo
tetur. Et indignabitur contra teſta
limã. et hoc eſt. et indignabũtur c. t. ſ.
mentũ ſanctuarii. ⁊ faciet ⁊ reuer
/ quõ .ſ. remuneret eos qui ad ydola
tetur. ⁊ cogitabit aduerſus eos q̃
conuerſi ſunt
dereliquerũt teſtamẽtũ ſanctuarii

ſubiugauit. que non fecerunt patres zc. Nullus enim regum ſyrie ita egi ptum vaſtauit.

¶ Et concitabit̃. Noſtri ſcd̃m ſuperiorem ſenſum. hec omnia de anti chriſto interpretantur. qui vaſtiturus eſt de populo iudeorum. ⁊ de babi lone venturus. vnde vrbes ⁊ regem egipti primũ ſuperabit qui eſt vnꝰ de tribus cornibus de q̃bus ſupra dictũ eſt.

¶ Duorum quoqꝫ regum. Nulli dubium quin antiochus pacem cuꝫ ptholomeo fecerit et cum eo conuiuiũ ini erit ⁊ doloſ intenderit non ꝓficientes. qr non potuit regnum eiꝰ ob tinere ſed eiectus eſt a militibus ptholomei. Sed qd̓ dicitur duoſ fuiſſe reges quoruꝫ cor fraudulentum. vt ſibi mutuo malefacerent. ſm hiſtoriam ſtare nõ poteſt. ptholomeꝰ eñ paruuſ erat etate. ⁊ de ceptꝰ fraude antiochi qd̓ illi male cogitare potuit? vnde noſtri hꝫ omnia ad antichriſtũ referunt. ⁊ ad regẽ egi pti quẽ ꝑmũ ſupabit.

¶ Et nõ ꝓficient. Quia a ducibꝫ ptho lomei expulſus eſt ab egipto ⁊ poſtmodum duoꝝ nepotũ ſuorum obſidione ⁊ romanoꝝ iuſſu qui eiſ amici erãt excluſus eſt.

¶ Teſtamẽtũ ſã. De antichriſto nulluſ ãbigit q̃n pugnaturꝰ ſit aduerſus teſtamen tum ſanctũ et primum ꝯtra regẽ egipti dimi cans. romãoꝝ terreat̃ auxilio. hec ſub antio cho epiphane imagĩa ta ꝓceſſerunt. vt rex ne quiſſimus qui popu lum dei ꝑſecutꝰ eſt ꝑfi guraret antichriſtum q̃ ꝓplm chriſti ꝑſecuturꝰ eſt. Multi aũt noſtroꝝ putant ob ſeuicie⁊ tur pitudinis magnitudi nem. neronẽ antichri ſtum fore.

¶ Et greca ⁊ rõna nar rat hyſtoria q̃ ãtiochꝰ expulſus ab egiptijs. venit i iudeã .ſ. terram ſanctam ⁊ ſpoliauit tẽ plum ⁊ auri tulit qꝫ plurimũ. poſitoqꝫ in arce ꝑſidio macedonũ. reuerſuſ ẽ in terram ſuã et euoluto biennio rurſum ꝯtra ptholomeũ exercitũ cõgrega uit. ⁊ ad auſtrũ venit. Cumqꝫ duo fratres ptholomei cleopatre filij. quorũ auuncul' erat antiochus obſiderent alexandrie. venerũt duo legati roma norum quoꝝ vnꝰ erat marcꝰ publiꝰ lenas cum eũ ſtantẽ in littore inueniſſet et ex ꝑte ſenatꝰ dixiſſet q̃ iuberet̃ ab amicis ꝓpli romani recedere. ⁊ ſuo im perio ꝯtentꝰ eſſe. ⁊ ille reſponſum ad amicoꝝ ꝯſiliũ diſtuliſſet. orbẽ fecit in arena baculo quẽ manu tenebat ⁊ regem circũſcribens ait. Senatꝰ et ꝓpls romanus ꝓcipiũt vt in hoc loco reſpõdeas qd̓ ꝯſiliũ geras. vñ ille ꝑterritꝰ ait. Si hꝫ placet ſenatui ⁊ ꝓplo romano recedẽdũ eſt. ⁊ ſtatĩ mouit exercitũ

¶ Et indignabit̃. Hoc plenꝰ i libro machabeoꝝ. qr poſtqꝫ de egipto ꝑpulerunt eũ .ſ. antiochũ romani. indignanſ venit ꝯtra teſtamentũ ſan. ⁊ ab his inuitatus ẽ qui legẽ dei dereliquerant. ⁊ cerimonijs ethnicoruꝫ ſe miſcuerant. quod plenius complendũ eſt ſub antichriſto. qui indignabit̃

contra teſtamentū dei.et cogitabit aduerſus illos quos vult legem dei relinquere.vnde aquila.Et cogitabit vt deſerat pactū ſanctuarij.

Et brachia. Iudei hec nec de antiocho epiphane.nec de antichriſto ſed de romanis intelligunt.de quibus.et venient trieres.ſiue itali atq; romani.et humiliabunt.poſt multa inquiunt tempora de ipſis romanis qui ptholomeo in auxiliū venere.et antiocho comminati ſunt.cōſurget rex veſpaſianus.⁊ ſurgent brachia eius.⁊ ſemina femine.ſ.titus filius eius cū exercitu.⁊ polluent ſanctuariū. auferentq; iuge ſacrificiū.⁊ templū tradent eterne ſolitudini. Syim quippe et cethim quoſ nos romanos ⁊ trieres dicimus hebrei italos volunt eſſe atq; romanos.

Alij ſemina progenies.ſ.volunt autē eos ſignificari qui ab antiocho miſſi ſunt poſt biennium q̄ templum ſpoliauerat vt tributa exigerent a iudeis.et auferent cultū dei et in templo iouis olimpij ſimulacrū.⁊ antiochi ſtatuas ponerent quas nunc abominationem deſolatōis vocat.qn̄ ablatū eſt.olocauſtum.⁊ iuge ſacrificium.que omnia in typo antichriſti noſtri preceſſiſſe contendunt q̄ ſeſſurus eſt in templo dei tanq̄ ſit deus

Antichriſtus in templo ſedebit quaſi deus.vt legem dei auferat Iudeorū quidā ſimulauerunt ſe legē dei cuſtodire.et poſtea cū gentibꝫ fuerunt.alij in religione permanſerunt quod in antichriſti tēpore futurū eſt qn̄ refrigeſcet caritas m. Vn̄. Putaſne filius hoīs veniēs.i.f.i.t.

Et docti in po. Quāta iudei paſſi ſūt ſub antiocho machabeorū libri referunt.et triumphi eorū teſtimonio ſunt.q̄ pro cuſtodia legis dei flamas ⁊ gladios ⁊ ſeruitutē et rapinas.⁊ penas vltias ſuſtinuerunt.que pro certo ſub antichriſto futura ſunt.multis reſiſtentibus potentie eius.⁊ diffugientibus. Hebrei hec in vltima euerſione templi que ſub veſpaſiano et tyto accidit interpretant.dicentes fuiſſe plurimos qui ſcirent deū ſuum et pro cuſtodia legis eius morerent.

Et ruent i gla. Mathathias de vico modin qui aduerſuſ duces antiochi rebellauit conatus ſeruare legem dei ſꝫ occiſus eſt et filij eius hoſtiū fraude quidā decepti.ſicut machabeorū liber teſtat.

Cūq; corruerint. Quidā iudeorū.et de ſeuero ⁊ antonino principibus hec intelligunt qui iudeos dilexerunt ſimulatorie. Alij de iuliano imperatore.q̄ qn̄ oppreſſi fuerant a gallo ceſare.⁊ in captiuitate multa paſſi ille conſurget:iudeos amare ſe ſimulans ⁊ in templo eorum ſe immolare ſimulans.in quo paruā ſpem auxilij habebunt.et applicabunt illis gentiliū plurimi.ſꝫ fraudulenter.pro cultu em̄ ydolorū.ſimulabunt ſe amicos.et hoc ideo vt q̄ probati ſunt manifeſti fiant.tempus em̄ vere ſalutis eorū ſub chriſto quē falſo venturū putāt.cū antichriſtū ſuſcepturi ſūt

Et brachia ex eo ſtabunt. et polluent ſanctuarium fortitudinis. ⁊ auferent iuge ſacrificium. ⁊ dabūt
templi.
abominationem in deſolationem
hoc quoq; in libro machabeorū
Et impii in teſtamentū ſimulabūt
mathathias cū filijs et hmōi.
fraudulenter Populus autē ſciēs
legem.ſ.
deum ſuum:obtinebit et faciet Et
reſiſtere et legeꝫ dei cuſtodire
in lege
docti in populo docebūt plurimoſ
ſancti — antiochi vel antichriſti
et ruent in gladio et in flama et in
captiuitate et i rapina dierū Cūq;
ſancti reſiſtentes antichriſto
ſub antichriſto — diuina conſolatōne aduerſus antichriſtū
corruerit ſubleuabūt auxilio paruulo
miniſtri antiochi vel antichriſti.
lo et applicabunt eiſ plurimi fraudulenter.
vt ſeducantur ſi fieri poteſt etiā electi.
dulenter. Et de eruditis ruent.vt
Quaſi hec omina ideo fient.vt c.ẜc
ſancti quaſi in fornace vaſa figuli.p.f.ẜc
probatiores facti
de numero boīm. — ſcōm illud.et ſup niuē dealbabor
conflentur et eligantur ⁊ dealbentur
oīa prās a deo.et omīa temp' habent. — nō ſemp — a deo
tur vſq; ad tempuſ pfinitum.quia
victorie vere in aduentu chriſti.
quietis poſt tribulationē
adhuc aliud tempus erit Et faciet
porphirius et ſequentes eum de antiocho epiphane hec dici autumant — contra cultū dei.
iuxta voluntatem ſuam rex. Et eleuabitur
in ſupbia.vt etiā ſimulacrū ſuū in templo iubeat poni. — vnde. Qui aduerſatur.et extollitur ſupra omne qd dicitur de'
uabitur ⁊ magnificabitur aduerſum omnē deū. Et aduerſum deū
aut quod colitur ita vt in templo dei ſedeat oſtēdēs ſe t.ſ.d.
blaſfemias
deorum loquetur magnifica. ⁊ dirigetur
pſperabitur vterq; — finiatur.ſ.ſeuicia eorū ſup eum.
dei.
rigetur donec compleatur iracundia
apud dei pſcientiā — quanto ſcꝫ tpe ſeuiat vterq;
alij.i.ip
dia Perpetrata quippe eſt diffinitio
ſo erit cōſūmatio — abraam yſaac et iacob. de quorum progenie naſcetur in babilone ſicut aiunt de tribu dan
iudeorū.ſ.deū deorū.
tio et deum patrū ſuorum non reputabit.et erit in concupiſcentiis
ego dixi dij eſtis
elatus ſup omne quod dicitur deus
feminarū. nec quemq; deoruꝫ curabit.
deū et homines.
rabit.quia aduerſum vniuerſa cōſurget.
aquila.deū fortitudinū.lxx.deū fortiſſimū
porphirius ridiculoſe modin putant.quia antiochi duces dicuntur in modin vico mathathie iouis ſtatuam poſuiſſe cōpellentes iudeos ei victimas imolare
dyabolū vel ſeipſum quē pdicabit eſſe deum
ſurget. Deū maozim in loco ſuo
hoc magis cōuenit ātichriſto.antiochus enī ydola grecie coluit et iudeos et ſamaritanos ad deorū ſuorū cultum compulit.
venerabitur.et deum quē ignorauerunt patres eius
antichriſt'.
uerunt patres eius : colet auro et
argento.et lapide precioſo.rebuſq;
quacūq; fraude — .i.vnū faciat ſe et dyabolū quē elegit
q; precioſis. Et faciet vt muniat
ioue — ap probauit
maozim cum deo alieno quem cognouit.
precio pcibuſq; miniſq;
gnouit. et multiplicabit gloriam.
ſuis — ſuper bonos
et dabit eis poteſtatē in multis. et
ſcōrū poſſeſſionem
ſatellitibus ſuis — ſcōm porphiriū.vndecimo anno regni ſui antiochus
terram diuidet gratuito. Et in tempore prefinito
ſum contra ptholomeū dimicauit
pore prefinito preliabitur aduerſus
irruentem
antiochū vel antichriſtū
ptholomeus philometor vel rex egipti vnū de.x.cornibus romanorum
ſꝫ
ſus eum rex auſtri.et quaſi tempeſtas
furibund'
vterq; — ātioch' vel anxpc
ſtas veniet contra illū rex aquilonis

euntibus.⁊ quibuſdā fantaſijs atq; terroribꝫ verſum in amentiā ad vltimū morbo interijſſe.⁊ hoc ei cōmemorāt accidiſſe.q: templū dyane ditiſſimum conatus ſit ſpoliare. Nos aūt dicim' qd idō accidit ei.ſi qd accidit.q: in ſanctos dei nimiam crudelitatē exercuit.et templū ei' polluit.nō em̄ q: conat' eſt facere et penitendo ceſſauit implere.ſꝫ pro eo q̄ fecit punit' eſt

Et faciet iuxta. Ab hoc loco iudei de antichriſto dici putant q̄ ſurgat poſt paruulū iuliani auxiliū.ſicut nos quoq; hec intelligimus de eo

Donec cō. ira.id eſt.iraſcat' ei deus vt pereat. Polibi' em̄ et diodorus q bibliotecarū ſcribūt hyſtorias.narrāt eū nō ſolū cōtra deū iudeorum feciſſe.ſꝫ auaricie facibus accenſum templū diane ditiſſimū.qd in elimaide erat ſpoliare conatū,oppreſſūq; a cuſtodibꝫ templi et vicinis circumeuntibus.

Et erit in con. Ambigue in hebraico teſte aquila qui verbū ex verbo expſſit dicēs Sup deū patrū ſuorū nō intelliget et ſup cōcupiſcentias femiaruꝫ et ſup omnē deū non intelliget q̄buſ verbis intelligi pōt ⁊ habere ꝯcupiſcentiā.ſ.qd magis antiocho ꝯuenit.et nō hrē qd antichriſto.q̄ caſtitatē iō ſimulabit vt facil' decipe poſſit.

Et erit in cōcu. Lxx. Et cōcupiſcētijs femiarū ſubiacebit ātiochus em̄ luxurioſiſſim' fuit.vt etiā mimis et ſcortis publice.⁊ populo vidente miſceret

Deū ma. in lo. Dyaboluꝫ.ſ.in ſeipſo vel vbicūq; fuit. vł in mēbris ſuis.omniū ei malorū caput ē dyabolus.ſic chriſtuſ bonorū qui in ipſo venerabūtur dyabolū

Maozim pſidium ſcꝫ qd antichriſt' i hieruſalē ꝯſtructur' ē.ātiochus em̄ pſidia ibi ⁊ ydolū cōſtituit.ad inſidias ſanctificatōis.vterq; aūt dyaboli cultor erit.

Et faciet vt mu. Theodocio. Et aget hoc vt muniat pſidia cū deo alieno.⁊ cū eis oſtēderit.multiplicabit honorē.⁊ dn̄ari eos multis faciet.⁊ terrā diuidet gratis.ſm theodocionē hoc exponit porphirius

Porphirius. Et faciet hec omīa vt muniat arcem hieruſalē.⁊ in ceteris vrbibus ponat pſidia.⁊ iudeos doceat alienū adorare deum.ſ.iouem quē cū illis oſtenderit.⁊ adorandū eſſe pſuaſerit.deceptis dabit honorem et gloriā ⁊ faciet ceteris qui in iudea fuerint dominari.⁊ pro preuaricatione poſſeſſiones diuidet.⁊ dona diſtribuet. Antichriſt' quoq; deceptis multa donabit.⁊ terrā ſuo exercitui diuidet.quos em̄ terrore ſubiugare nō poterit.auaricia ſubiugabit.

Et in tempore. Noſtri ad antichriſtū hec referentes dicunt.q̄ pmū pugnaturus ſit cōtra regē auſtri.id eſt.egipti.⁊ poſtea libies.et ethiopes ſupaturus.que de.x.cornibus tria cornua contrita legimus ſupra.⁊ quod

venturus ſit in iudeam. et multe ei vrbes vel prouintie dature ſint man⁹

De autē ſole. Antiochus contra ptholomeum feſtinans ydumeos et moabitas ⁊ ammonitas qui ex latere iude erant non tetigit. ne occupatus alio prelio. ptholomeum redderet fortiorem. Antichriſtus quoq̧ ydumeos ⁊ moabitas. ⁊ filios ammon. arabiam ſc; relinquet intactā. q̄ illuc ſancti ad deſerta confugient.

Et mittet manum. Hoc antiochum ex parte feciſſe legimus. ſ q̄ ſequitur per lybias ⁊ ethiopiam tranſibit. magis antichriſto ꝙ antiocho cōuenit. antiochus enim lybiam quā pleriq̧ affricam dicūt n̄ tenuit. niſi forte q: i ipſo climate ſūt prouintie egipti. ⁊ lōge p deſerta vicine. captis egiptijs etiā he ꝓuintie conturbate ſūt. vnde nō dicit ꝙ eos ceperit. ſ ptranſierit.

Et fama tur. eū. Hoc quoq̧ porphirius de antiocho ſomniat. Pugnans inquit contra egiptios ⁊ libias ethiopiaſq̧ ptranſiēs. audiet ſibi ab oriente ⁊ occidente prelia concitari. Unde ⁊ regrediens. capiet aradios ſibi reſiſtentes. ⁊ in littore phenicis omnē vaſtabit prouintiam confeſtimq̧ pergēs ad arthoxiam regem armenie qui de orientis partibus mouebatur et interfectis plurimis de exercitu eius. ponet tabernaculum ſuū in loco apethno qui eſt inter duo flumina altiſſima. que ſunt tigris et eufrates. Cūq̧ huc uſq̧ proceſſerit in quo monte inclito ⁊ ſancto ſederit. dicere nō pōt. ꝙ ꝙ ⁊ int̄ duo maria eū ſedere pbari n̄ pōt. ⁊ ſtultū ē duo meſopotamie flumīa. duo maria interpretari. Montem autē inclitū ideo preterit. q: ſequit̄ theodocionē qui ait. inter media maria ſup mō-

(hec in egipto faciet.)
nis in curribus et in equitibus ⁊ (plurimas)
in claſſe magna. et igredietur t̄ras (i. ptranſeundo vaſtabit)
et cōteret et ptranſiet. Et introibit (iudeam) (hoc ſcd̄m aquilam. vrbes ſubaudis vel regiones vel ꝓuintie)
in terram glorioſam. et multe corruēt. (dei miſeratione) He aūt ſole ſaluabūt de manu ei⁹. edom et moab et principes filiorū ammon. Et mittet manum ſuam in terras. et terra egipti non (q: capietur) (antiochus vel antichriſt⁹)
effugiet. Et domiabitur theſaurorum auri et argenti. et i omnibus (hoc verius antichriſto conuenit)
precioſis egipti. Per libiam quoq̧ (hec ſunt tria cornua q̄ a facie antichriſti tollētur. rex egipti. rex libie rex ethiopie) (bellorū)
et ethiopiam tranſibit. et fama (timore) (antichriſtū pugnantem contra egiptios et alias gentes vel antiochū.)
turbabit eū ab oriēte et ab aquilone. (ideo) (metuens audita bella cōtra ſe moueri)
et veniet in multitudine magna. vt conterat et interficiat plurimos. (ſc; et thronū) (i. ſolij ſui.)
Et figet tabernaculū ſuū (apethno compoſitū eſt. i. ſolij ſui. quaſi. figet tabernaculū et thronū ſuū inter maria ſup m. in. et ſ.) (iuxta nicopolim) (alias aphetno) (mortuum ſc; ab oriente. et magnū ſc; in cui⁹ littore ceſarea et iope que pri⁹ emaus vocabatur. vbi etiā incipiūt iudee ꝓuintie montana conſurgere) (oliueti)
apethno int̄ maria ſup montē inclitum et ſanctum. (in ſe erigens. cū prius ſub radicibus montane ꝓuintie fixerit tabernaculū)
et veniet vſq̧ ad (verticē montis oliueti qui inclitus. q: ex eo chriſt⁹ aſcendit ad patrē) (dn̄o iraſcente contra eum. aſſerunt autē ꝙ ibi ſit periturus. vn̄ dominus aſcendit in celum.)
ſummitatem eius. et nemo auxiliabitur ei.

Ca. XII

(antichriſti.) (vbi ſancti refrigerētur)
In tempore (fideliter agens) (vt ſancti refrigerētur)
autē illo conſurget mi- (vt reliquias ſaluet) (iudeorū) (quaſi adiutor)
chael princeps magnus. qui ſtat p (vt ſaluentur pdeſtinati et quaſi ſtelle maris) (iudeorū) (q:)
filiis populi tui. et veniet tempus quale non fuit ab eo ex quo gētes (antichriſti.)
eſſe ceperūt vſq̧ ad tempus illud. (quaſi. ꝓpter electos abbreuiabuntur dies tyrānidis ei⁹.) (extincto antichriſto)
Et in tempore illo ſaluabitur po- (ſpū ſaluatoris) (p quo oras)
pulus tuus. omnis qui inuentus (patebit) (pdeſtinatus) (dei) (omnes)
fuerit ſcript⁹ in libro. Et multi de (in puluerē redacti.) (reſurgentes)
his q̄ dormiūt i terre puluere: euigilabunt. alii in vitam eternā. alii (p diuerſitate meritorū) (dampnationis.)
in opprobrium vt videant ſemp. (magiſtri ſc; aliorū non modo pdicando. ſed ſcriptis confirmando.)
Qui autē docti fuerint fulgebūt (ſol et luna. vel ſicut firmamentū cū omnib⁹ ſtellis.) (ſimiles celi)
quaſi ſplendor firmamenti. et qui (ſimpliciter verbo vite et exemplo) (aliter non pualet ſcientia. taci)
ad iuſticiam erudiūt multos. quaſi

tem ſaba ſanctum. Cūq̧ ſaba nomen montis. vl̄ armenie. vel meſopotamie putet. quare ſit ſanctus dicere non poteſt. Sed eadem licentia mentiēdi poſſumus dicere ꝙ ydolis ſit conſecratus. ⁊ veniet inquit vſq̧ a. ſ. e. et n. a. e. ad ſummitatem mōtis. ſ. in elimaide prouintia. que eſt vltima regio perſarum ad orientem. ibiq̧ volens templum dyane expoliare. quod habebat infinita donaria. fugat⁹ a barbaris eſt qui mira veneratione phanum illud colebant ⁊ mortuus eſt merore conſumptus in thebes opido pſidis. Hec ille in ſuggillationem noſtri artificioſe compoſuit. Sed ſi etiam approbet hec de antiocho nō d̄ antichriſto dicta. quid ad nos. qui non ex omnibus locis ſcripturarum chriſti probam⁹ aduentū ul̄ antichriſti mēdacium. dimittat dubia diſcat manifeſta. Quis eſt lapis exciſus de mōte ꝛc. Quis filius hominis. Quis venturus in nubib⁹ ꝛc. Que ſunt manifeſta preterit. ⁊ de iudeis aſſerit prophetari quos vſq̧ hodie ſuire cernimus. ⁊ dicit eum qui ſub nomine danielis ſcripſit librum ad refocilandū ſpem ſuorū fuiſſe mentitū. qui non omnē hyſtoriam futurā noſſe potuit. ſed preterita memorauit. In vltime autē viſionis immoratur calumnijs. flumia ponēs pro mari. ⁊ montem inclitū ⁊ ſanctū aphetno preterit quē vbi legerit nullam poteſt proferre hyſtoriam

Et figet tabernaculū. Lxx. Et ſtatuet tabernaculum ſuū tunc inter maria ⁊ montem voluptatis ſanctum et veniet hora ꝯſummatōis ei⁹.

Theodocio ſic. Et figet tabernaculū ſuum in apethno inter maria in monte ſaba ſancto. ⁊ veniet vſq̧ ad ptem eius

Aquila ita. Et plantabit tabernaculū tentorij ſui. al's ptorij. apethno. inter maria ⁊ montem glorioſum ⁊ ſanctū. et veniet vſq̧ ad finē e⁹

Symach⁹ ita. Et extendet papiliones eq̄tat⁹ ſui int̄ maria ſuper montē fortitudis. ⁊ inde veniet vſq̧ ad verticem montis.

Sciendū aūt ꝙ pe litterā ſermo hebreus non habet. ſed pro ea fe vtitur. cuius vim grecum ſonat. In hoc aūt loco tm̄ apud hebreos ſcribit̄ fe. ⁊ legit̄ pe apethno. Nos aūt ātichriſt⁹ veniat vſq̧ ad ſummitatē montis ſancti ⁊ incliti. ⁊ ibi pereat. yſaias oſtēdit ſic. Et pcipitabit dn̄s in mōte ſcō faciē dominatoris vel pncipis tenebrarum ꝛc.

Ca. XII

In tēpore aūt. Quid in hoc capitlo porphiri⁹ dicat nō inuenit. in q̄ mortuorū res deſcribit̄. Un̄. Et multi d̄ his q̄ d. i. t. p. e. ꝛc. Nec pōt dicere q̄ fuerint ſub antiocho fulgentes q̄ſi ſ. f. et q̄ſi ſtelle. i. p. e. Sed quid n̄ tēptat ptinacia: Contritus coluber caput leuat. ⁊ moritur⁹. i moriturus venēa euomit. Inq̄t em̄. Et h̄ de antiocho dicit̄. q̄ vadēs in pſidē. liſie qui antiochie ⁊ phenici pérat. reliquit exercitū. vt aduerſus iudeos pugnaret. et hr̄lm ſubūteret. que narrat ioſephus. ⁊ ꝙ fuit tribulatio tal̄ q̄l̄ nūq̧ fuit. ex q̄ ceperunt hoīes eſſe ſup terrā. Reddita aūt victoria. ⁊ ceſis antiochi ducib⁹. ipſo quoq̧ in pſide mortuo. ſaluatus eſt pp̄ls iſrael. ⁊ omnes q̄ ſcripti erāt in libro dei. ſ. q̄ legē dei fortiſſime defenderant. ⁊ econtra deleti ſunt q̄ legis preuaricatores fuerūt. ⁊ antiocho fauerunt. Tūc ait. hi q̄ in terre puluere erāt ⁊ malorū pōdere oppſſi erāt ⁊ opti. q̄ſi i ſepulcris miſeriarū. ad inſperatā victoriā d̄ terre puluere ſurrexerūt. cuſtodes legis reſurgētes i vitā eternā. preuaricatores i opprobriū. Magr̄i aūt ⁊ q̄ legis noticiā habuerūt. fulgebūt q̄ſi celū et q̄ minores exhortati ſunt ad cuſtodiā legis inſtar aſtrorū fulgebūt in p. e. Ponit q̧q̧ hyſtoriā de machabeis in q̄ d̄r multos iudeorū ſb̄ mathathia et iuda machabeo ad heremū cōfugiſſe. ⁊ i ſpelūcis latuiſſe. ⁊ cauernis petrarū ⁊ p⁹ victoriā pceſſiſſe. ⁊ h̄ methaphorice q̄ſi d̄ reſurrectōe mortuorū pdcm ee.

Et veniet tēp⁹. Etiā ſi ponam⁹ liſiā viciſſe iudeos ſic̄ vult porphirius. qui tm̄ victus eſt. nō fuit tanta tribulatō quanta cū hieruſalē capta a babilonijs. templū ſubuerſum ⁊ populus captiuat⁹ eſt. hec tm̄ maior. Un̄ nō hec poſſunt ad antiochū referri

Qui autem docti. Theodocio. i. vulgata editio ita. Et itelligētes

fulgebunt quaſi ſ.ſ.et
te iuſtis plurimi qua/
ſi ſtelle in gen͠u ꝛ vltra
Scd͠m theodocõꝫ
t͠m intereſt inter erudi
tam ſanctitatẽ ꝛ ſcãm
ruſticitatẽ q̃ntũ diſtat
celum et ſtelle.qui do
ctis ſimilitudinẽ celi,
iuſtis abſq; doctrina
ſtellarũ fulgorẽ tribu
it ſingularũ.
Et ſigna librũ
In yſaia quoq; liber
ſignat⁹ eſt et in apoca
lipſi ſigillis.vij. Vnde
ſubdit. Vicit leo de tri
bu iuda. Librũ autẽ
hunc põt apire q̃ ſcri/
pturarum ſacramẽta
cognouit.et intelligit
enigmata.et verba te
nebroſa.et occidentẽ
litteram tranſfert ad
ſpm̃ viuificantẽ
Legimus ĩ macha
beoꝝ libris et ioſeph⁹
in eadẽ opinione ꝯſen
tit q tribꝫ annis tem/
plum pollutũ fuerit ĩ
hieruſalẽ.et in eo io/
uis ydolũ ſteterit ſub
antiocho epiphane.c.
xl.q̃nto ãno regni gre
corum a ſeleuco. mẽſe
eiuſdẽ ãni nono vſq;
ad nonũ menſem.c.xl.
octaui ãni q̃ faciũt an
nos tres. Nõ aũt ſub
ãtichriſto tres ſed tres
et ſemis.i.mille.cc.xc.
dies deſolationis tẽ/
pli et euerſionis dicã/
tur eſſe futuri.
Dies mille du.
Hos dies vult ſub an
tiocho in deſolatione
templi eſſe completos
et ioſeph⁹ et machabe
orum liber tribꝫ t͠m an
nis h̓ fuiſſe cõmemo/
rant. Vnde patet tres
iſtos ꝛ ſemis ãnos de
antichriſto dici. q̃ tri/
bus et ſemis annis.i.
mille.cc.xc.diebus ſan
ctos pſequet̃. ꝛ poſtea
corruet in mõte ſcõ
Repetit de tpe an/
tichriſti h̓ alijs verbis
id ẽ.cũ ablato dei cul/
tu et deſolato ãtichri/
ſtus abominabiliter
exhibebit ſe adoran/
dũ tũc erunt dies tot
.i.tres anni et ſemis.
Beatuſ qui ex
Interfecto.ſ.antichri/
ſto ſupra pfatuꝫ nũm
dies.xlv.ꝯſtolatur p⁹
q̃s dñs in maieſtate
ventur⁹ ẽ. Quare autẽ
poſt mortẽ antichriſti

tus et ocioſus ſermo doctrine mercedem non habet
ſ fulgebunt iuſti et tãq; ſ.in.a.d. ſ qua
ſtelle i perpetuas eternitates. Tu
ſi.multa reuelaui tibi.tu aũt ꝛc.
ſ inuolutus ſ viſiones.
autem daniel claude ſermones.et
ſ obſcuritatis magnitudinẽ ſignificat
ſ obſcuritatib⁹. ſ completionẽ.
ſigna librum vſq; ad tempus ſta/
ſ legendo querendo hyſtorie veritatẽ
tutum. Plurimi pertranſibunt. et
ſ diuerſi diuerſa opinabuntur
multiplex erit ſcientia. Et vidi ego
ſ angeli princeps pſarũ
daniel.ꝛ ecce quaſi duo alij ſtabãt
vel princeps macedonũ. ſ Babilonij qd̓
q̃uis hic nõ nominetur ſcd͠m pteritã viſionẽ põt eẽ
vnus hinc ſup ripam fluminis.et
tygris.qui hebraice redicel.iuxta quẽ vidit viſionẽ.
alius inde ex altera ripa fluminis
ſ nõ duobus angelis.qui nec interrogati
one digni videntur.vñ intelligim⁹ illoſ angelos eſſe
pſarum atq; grecorum
ſ hic eſt angelus clementiſſimus qui ora
Et dixi viro qui indutuſ erat lineiſ
tiones danielis obtulerat in cõſpectu dei.qñ ei.xx.
et vna die angelus pſarũ reſiſtebat
ſ quaſi pede conculcans ſ ſignans vio
lentiam pſarũ iam cõprimendã ſ babilonij.
qui ſtabat ſup aquas fluminis.
ſ quo tpe cõplebũtur. ſ que ſub antichriſto.ſcd͠m
Vſq;quo finis horum mirabiliũ?
porphiriũ ſub antiocho
Et audiui virum qui indut⁹ erat
lineis.qui ſtabat ſuper aquas flu
minis.cũ eleuaſſet dexteram et ſi/
ſ adiecit hoc
niſtram ſuam in celum et iuraſſet
aliud ſcꝫ ſ hoc ſpa
cio dicitur deſolatio futura ſub antixpo ſ vni⁹
p viuentem in eternum. quia in tẽ
anni. ſ duorũ ſ vnius
pus et tempora et dimidiũ tempo
anni ſ ab antichriſto ſcd͠m noſtros vel ab
antiocho ſcd͠m porphiriũ ſ .i.cũ diſp
ris. Et cuꝫ completa fuerit diſper/
ſus fuerit populus dei
ſio manus populi ſancti. comple/
ſ que vidiſti ſ daniel ſ futu
buntur vniuerſa hec. Et ego audi
ra regũ.ſ.diuerſa bella et multiplicẽ hyſtoriã.ſed nõ
audierat nomina ſingulorũ
ſ quo ergo diſcerere pſumunt alij
ui:et non intellexi Et dixi. Domie
ſ viam
mi quid erit poſt hec? Et ait. Vade
vniuerſe carnis ſ multis obſcuritatibus ſ viſio
daniel.q2 clauſi ſunt ſignatiq; ſer/
nes ſ cõſummatõis
mones vſq; ad tempus pfini/
ſ de maſſa generis humani.
ſ ſancti ſ vt appareant iuſti.
tũ Eligentur et dealbabuntur. et
ſ quaſi aurũ in fornace ſ fideles
quaſi ignis probabunt̃ multi. Et
ſ qui in ſordib⁹ eſt ſor.a.
ſ cum finis venerit ſ in maliuolã ani
mam nõ in.ſ.ꝛc ſ ad pbationem
impie agent impii. neq; intelligent
ſanctorum hec fieri ſ diſciplina dei
ſ hec.ſ.et
omnes impii. Porro docti intelli
libẽter ſuſtinebũt ſ Ex quo.ſ.antichriſtus orbem
gent.et a tempore cũ ablatum fue
poſſidens.dei cultũ interdicet vſq; ad mortẽ eius
ſ cũ ſe.ſ.colẽdũ per
ſuaſerit
rit iuge ſacrificium et poſita fuerit
ſ cultus antichriſti ſ legis dei et ſanctorum.
ſ.ſ.templo deſolato ſ tres
abominatio in deſolationem.dies
anni et ſemis,erunt.ſ.
mille ducenti nonaginta. Beatus
ſ dies quie
qui expectat:et puenit ad dies mil
tis et pacis poſt mortem antichriſti.xlv.ſupioribus
adduntur ad refrigeriũ ſanctorũ et ad penitentiam
le et trecentos trigintaquinq; Tu
ſubuerſorũ. ſ moriendo.vñ euntes ibant
et flebant ꝛc. ſ vias ſ vite
autem daniel vade ad pfinitum.ꝛ
ſ in ſpe ſ in numero ſancto
requieſces et ſtabis in ſorte tua in
rum reſurgendo et ibi videbis que nũc opta ſunt
fine dierum. Hucuſq; danielẽ in
hebreo volumine legimus.cetera
que ſequuntur vſq; ad finem libri
de theodicionis editione tranſla
ta ſunt.

Ca. XIII

Erat vir habi
tans in babilone. et no
men eius ioachim et ac
cepit vxorem nomine ſuſannam fi
liam helchie.pulcrã nimis et timẽ
ſ origenes ĩ decio ſtromatũ ſuſan
tem dominũ. Parentes enim illi⁹
ne et belis fabulã põit. ſ hic parentes ammonen
cum eſſent iuſti erudierunt filiam
tur vt ſcd͠m legẽ dei nõ tantum filios ſed etiã filias
edoceant ſ negocij oportũitas
ſuam ſcd͠m legẽ moyſi. Erat aũt io
et concurrentia
achim diues valde.ꝛ erat ei pome
rium vicinuꝫ domui ſue.ꝛ ad ipſũ
confluebant iudei. eo q eſſꝫ hono
rabilior omniũ. Et conſtituti ſunt
ſ alias ſenes
duo ſeniores iudices in anno illo
de quibus locutus eſt dominus.
quia egreſſa eſt iniquitas de babi
lone a ſenioribus iudicibus q̃ vi/
ſ nõ regebãt ſed regere videban
debantur regere populũ. Iſti fre/
tur quia male perant
quentabant domũ ioachim et ve/
niebant ad eos omnes qui habe
bant iudicia. Cum autẽ populus
reuertiſſet p meridiem ingredieba
ſ hinc oſtenditur qd̓ recte dr̃
tur ſuſanna et deambulabat in po
ad vegetandũ corpus deambulet.
ſ auerte oculos meos ne vi
deant vanitates ſ ali
merio viri ſui. Et videbant eam ſe
as ſenes.
niores quotidie ingredientẽ et de
ambulantẽ. ꝛ exarſerunt in concu
ſa
piſcentiam eius. Et euerterunt ſen
recto
ſum ſuum .ꝛ declinauerũt oculos

xlv.dierũ ſilentium ſit
di ſcie eſt.h̓ forte regni
dilatio.ſanctoꝝ patiẽ
tie eſt pbatio
Porphiri⁹ hũc lo
cuꝫ ita exponit vt.xlv
dies qui ſup mille du
centos nonaginta ſũt
victorie contra duces
antiochi tps ſignificẽt
qñ iudas machabeus
fortiter dimicauit.ꝛ tẽ
plũ mundauit.ydolũ/
q; ꝯtriuit. et in tẽplo
victimas obtulit. Sꝫ
liber machabeoꝝ. tri
bus t͠m annis templũ
dicit fuiſſe pollutum.
Tu aũt da.va.
Theodocio. Tu autẽ
daniel vade et requie
ſce.et reſurges in ordi
ne tuo.i.in ꝯſummati
one dierũ in q̃ patet
pphetiam hanc eſſe re
ſurrectõis oĩm mortu
orum. qñ ppha reſur
recturus eſt. fruſtra g̃
porphiri⁹ que in typo
ãtiochi de antichriſto
dicta ſunt.vult referre
ad antiochũ cui plene
reſpõdet euſebi⁹ ceſari
enſis et appollinaris
laodicen⁹ et ex pte di/
ſertiſſimus vir et mar
tir methodius.
Ca. XIII.
Erudierũt fi.ſ.
Tradũt hebrei q2 mu
lieres in h̓ decipiebãt
q chriſtũ de ſemĩe ſuo
naſciturũ affirmabãt.
q2 de ſeĩe iuda ꝛ de ſtir
pe dauid erant
Et conſtituti ſ.
Dicebat hebre⁹ q̃daꝫ
hos eſſe aicham et ſe/
dechiam. de quibus
hieremiaſ.faciat te de
us ſicut aicham ꝛ ſede
chiam.q̃s frixit rex ba
bilonis in igne pter
iniq̃tatẽ quã fecerant
ĩ iſrael.et adulterabãt
vxores ciuiũ ſuoꝝ. po
tuit eñ fieri vt ppl̃s ac
cepta licentia a rege la
pidauit eos.qd̓ frixio
põt vocari p magni
tudine pene. vl̓ conui
ctos ẽdiderit pũiẽdos
Et deambula.
Hũc locũ ĩquit orige
nes de.lxx. editõe nũc
poſui. in quo oſtẽdit
ſe cetera iuxta alioſ po
ſuiſſe.
Et exarſerunt
Qd̓ greci pathoſ.noſ
pturbationẽ meli⁹ q̃
paſſionem dicim⁹.hec
pturbatio et cupido

libidiniſ pcuſſit corda
ſeniorum vt in animiſ
iaceret fundamentum
vt cogitarēt deſideria
complere·

celeſtia nō cogitarent
ſuos: vt non viderent celum neq̈
ſiue dei ſiue honeſtatis ſiue na
ture. que omnib⁹ ad bonū inſita ſunt.
q̈uis iudices.
recordarent̄ iudiciorum iuſtorum
Erant enim ambo vulnerati amo
re eius. nec indicauerunt ſibi vici
ſim dolorem ſuū· Erubeſcebāt em̄
indicare ſibi concupiſcentiā ſuam
volentes concumbere cum ea. Et
obſeruabant quotidie ſolicitius
videre eam. Dixitq̈ alter ad alte
rum Eamus domū. q2 hora pran
dij eſt. Et egreſſi receſſerūt a ſe. Cū
q̈ reuertiſſent· venerunt in vnū
et ſciſcitantes abinuicē cauſam cō
feſſi ſunt concupiſcentiā ſuam. Et
tūc in cōmune ſtatuerunt temp⁹.
quando eam poſſent inuenire ſo
lam· Factū eſt autē cū obſeruarēt
diem aptum. ingreſſa eſt aliqn̄ ſi
cut heri et nudiuſtercius cum dua
bus ſolis puellis. voluitq̈ lauari
in pomerio Eſtus quippe erat Et
nō erat ibi quiſq̈· preter duos ſe
nes abſconditos· et contēplantes
eam· Dixit ergo puellis. Afferte
mihi oleum ⁊ ſmigmata· et hoſtia
pomerij claudite vt lauer. Et fece
runt ſicut p̄ceperat. clauſeruntq̈
hoſtia pomerii· et egreſſe ſunt per
poſticum vt afferrēt que iuſſerat·
Neſciebatq3 ſenes intus eſſe ab
ſconditos. Cum autē eſſent egreſ
ſe puelle· ſurrexerunt duo ſenes. ⁊
accurrerunt ad eam ⁊ dixerunt Ec
ce hoſtia pomerii clauſa ſunt. ⁊ ne
mo nos videt· ⁊ in cōcupiſcentia
tui ſumus· Quā obrem aſſentire
nobis· et cōmiſcere nobiſcū Qd ſi
nolueris· dicemus teſtimoniū cō
tra te· q̄ fuerit tecū iuuenis et ob
hanc cauſam emiſeris puellaſ a te
timore mortis. humanū q̄ppe ē mortē timere. vel
Ingemuit ſuſāna ⁊ ait· Anguſtie

opprobrij vel ignominie quā ille minabantur
ſunt mihi vndiq3. Si em̄ hoc ege
peccatū. quotiens peccam⁹ morimur. quotiens
ro mors mihi eſt· ſi autē nō egero
benefacimus viuim⁹. in gre
nō effugiā manus veſtras. Sz me
co nō habetur melius. ſed bonū eleganter. ne ex com
lius eſt mihi abſq3 opere incidere
paratione peccatū videatur dicere bonū
in manus veſtras q̄z peccare in cō
cui omnia nuda non
ſpectu domini. Et exclamauit vo
aeris pcuſſione. ſed pudicicie magnitudine
ſed nō voce magna
ce magna ſuſanna· exclamauerūt
aūt et ſenes aduerſus eam· Et cu
currit vnus. ⁊ aperuit hoſtiū po
merii· Cum ergo audiſſent clamo
rem famuli dom⁹ in pomerio· irru
erunt p poſticū vt viderent quid
nam eſſet. Poſtq̈ aūt ſenes locu
ti ſunt. erubuerunt ſerui vehemen
nedū factus
ter. quia nūq̈ dictuſ fuerat ſermo
huiuſcemodi de ſuſanna Et facta
de more
eſt dies craſtina Cūq3 veniſſet po
pulus ad virū eius ioachim· vene
runt ⁊ duo preſbiteri pleni iniqua
cogitatione aduerſus ſuſannā vt
interficerent eā Et dixerunt coraz
populo. Mittite ad ſuſannā filiā
helchie vxorē ioachim· Et ſtati mi
ſerunt Et venit cū parentibus ⁊ fi
liis. ⁊ vniuerſis ꝯgnatiſ ſuiſ Por
ro ſuſanna erat delicata nimis· et
pulcrior moribus
pulcra ſpecie At iniq̄ illi iuſſerunt
vt diſcooperiret̄. erat ei coop̄ta. vt
extrema linea amare nō nihil eſt
i. viſu.
vel ſic ſatiarent̄ decore eius· Fle
ꝓpinqui.
bant igit̄ ſui. et omēs qui nouerāt
eā: Cōſurgētes aūt duo preſbiteri
in medio populi. poſuerūt manuſ
quaſi
ſuas ſup caput ei⁹. que flēs ſuſpe
diceret. ad te leuaui oculos meos q̄ habitas in celiſ
xit ad celū. Erat eni cor ei⁹ fiduciā
hn̄s in dn̄o Et dixerūt p̄ſbiteri Cū
ne alius
deambularem⁹ in pomerio ſoli. in
teſtis queratur.
greſſa eſt hec cū duab⁹ puellis. et
coniecturas innectunt
clauſit hoſtium pomerij· et dimiſit
puellas Venitq3 ad eā adoleſcēs
qui erat abſcōditus. et ꝯcubuit cū
ea· Porro nos cū eſſemus in an
gulo pomerii videntes iniquitatē

quaſi. qd vidimus
cucurrimus ad eos. et vidimꝰ eos
teſtamur
pariter cōmiſceri. Et illū quidē nō
quiuimꝰ cōprehendere q2 fortior
nobis erat. et aptis hoſtijs exiliuit
Hāc aūt cum apprehendiſſemus
interrogauimꝰ quis nā eſſet ado-
leſcens. et noluit indicare nobis.
Huiuſ rei teſtes ſumus. Credidit
omis populꝰ · a natura · ab of
eis multitudo quaſi ſenibus et iu-
ficio · quaſi
dicibus populi. et ↄdēnauerūt eā
rcam · cordis affectu. cōfeſſione pura. con
ad mortē. Exclamauit autem voce
ſcientia bona. hec eſt vox magna hominibꝰ occulta.
magna ſuſanna. et dixit. Deꝰ eter-
deo audita
ne qui abſconditorū es cognitor. q
noſti oīa anteq̄ fiant tu ſcis quo-
innocentē.
niā falſum tulerūt ↄtra me teſtimo
tū.
niū. et ecce morior cū nihil horū fe
cerim. q̄ iſti malicioſe cōpoſuerunt
cuiꝰ aures in p̄ces iuſtorū
aduerſum me. Exaudiuit aūt dn̄s
vocē eius. Cūq̄ duceret ad mortē
nō dedit. q2 iam in eo erat. ſed ꝓpter etatis infir
ſuſcitauit deus ſpiritūſanctū pue-
mitatē. quieſcebat. nec opa ſua dēmōſtrabat. ſ3 occa
ſione data ſuſcitauit ꝓ ſancta femina. · ſpiri
ri iunioris cuiꝰ nomē daniel. et ex
tu ſuſcitato et ſuggerente
vix in ſcripturis ſanctis vox pecca
clamauit voce magna. Mundus
toris magna dicitur
quaſi nō cōſentio.
ego ſum a ſanguine huiꝰ. Et ↄuer-
quid
ſus oīs populꝰ ad eū dixit Quiſ ē
ſibi vult
iſte ſermo quē tu locutuſ es? Qui
in
cū ſtaret in medio eorū ait. Sic fa
diſcreti
tui filii iſrael. nō iudicantes neq̄
qd verū eſt cognoſcētes. ↄdemna
ergo
ſtis filiā iſrael? Reuertimini ad iu
p̄ſbiteri
diciū. q2 falſum teſtimoniū locuti
ſunt aduerſus eā Reuerſuſ ē ergo
ſ3a
populꝰ cū feſtinatōe. et dixerūt ei
nieli
ſenes. Ueni et ſede ī medio noſtrū
et indica nobis. q2 tibi dedit deus
ſi nō etatē.
honorē ſenectutis. Et dixit ad eos
ne mendaciū ſimul cōfingant.
daniel Separate eos abinuicē ꝓ
cul. et diiudicabo eos? Cū ergo di
uiſi eſſent alter ab altero. vocauit
vnū de eis. et dixit ad eū. Inuete
rate dierū malorū. nūc venerūt pec
cata tua q̄ opabaris priꝰ. iudicans iudicia iniuſta. inocen
tes opprimēs. et dimitens noxios. dicente dn̄o: Innocen
tē et iuſtū nō interficies. Nūc aūt ſi vidiſti eā. dic ſub qua
† Ilice latine et forte hebrai
arbore videris eoſ colloq̄ntes ſibi Qui ait † Sub cino Di
ce a cino ſciſſio. et a prino qd latini lentiſcū dicunt. ſectio vel ſerratio. qd ſi nō pōt horū
xit autē daniel. Recte mentitus es in caput tuū. Ecce enim
ethimologia apud eos inueniri. cogimur hebreis cōſentire qui hanc picopen grecā tan
angelus domini accepta ſententia ab eo. ſcindet te mediū
tū eſſe contendūt. Lentiſcus eſt arbor humilis cuiꝰ foliorū ſuccus ſciſſuras labiorū vel
Et amoto eo iuſſit venire aliū. et dixit ei. Semen chana an
manuum ſolidat.
ſicut mētiris · pulcritudo
et non iuda ſpecies decepit te. et concupiſcentia ſubuertit
alijs
cor tuum. Sic faciebatis filiabuſ iſrael. et ille timentes lo
chriſti. qui de iuda
quebantur vobiſcū Sed nō filia iuda ſuſtinuit iniq̄tatem
veſtram Nunc ergo dic mihi ſub qua arbore videris eos
loquentes ſibi. Qui ait. Sub prino. Dixit autem ei dani
in damnationē capitis tui
el Recte mentitus es et tu in caput tuū. Manet enim an
gelus domini gladium habens: vt ſecet te mediū. et inter
ambos
ficiat vos Exclamauit itaq̄ omis populuſ voce magna. et
benedixerunt deum qui ſaluat ſperantes in ſe. Et cōſurre
xerunt aduerſus duos preſbiteros Conuicerat enim eos
daniel ex ore ſuo falſum dixiſſe teſtimoniū Feceruntq̄ eiſ
ſicut male egerant aduerſus proximā. vt facerent ſcd̄m le
interficiendos tradiderunt babilonio regi. alioquin nō ſtabit qd
gem moyſi. et interfecerunt eoſ Et ſaluatus eſt ſanguis in
dictū eſt. iſtos achiam fuiſſe et ſedechiam ſcd̄m hieremiā. ſic et iudei dominū occiderūt.
norius in die illa Helchias autem et vxor eius laudaue
clamando crucifige c. eū
runt deum pro filia ſua ſuſanna cū ioachim marito eius.
nō quia liberata. hoc enī parū eſt. nec a pfectis lau
et cognatis omnibus. quia non inuenta eſſet in ea res
dabile.
turpis Daniel autē factus eſt magnus in conſpectu popu
li a die illa et deinceps. Et rex aſtiages appoſitꝰ ē ad pa-
tres ſuos. et ſuſcepit cyrus p̄ſes regnū eius

Ca. XIIII.

ERat autem daniel conui-
ua regis. et honoratus ſup oēs amicos eiꝰ.
Erat quoq̄ ydolū apud babilonios noīe
.i. vetuſtas.
bel et impēdebant in eo p dies ſingulos ſimile artabe duo
decim. et oues quadraginta. viniq̄ amphore ſex Rex quo
q̄ colebat eū. et ibat p ſingulos dies adorare eum. Por-
ro daniel adorabat deū ſuū. Dixitq̄ ei rex. Quare nō ado
ras bel? Qui reſpondens ait ei. Quia nō colo ydola ma-
nufacta ſed viuentē deū. q creauit celū et terrā. et h3 pote
ſtatē oīs carniſ Et dixit ad eū rex Nōne videt tibi eē bel vi
uens deꝰ? An nō videſ quāta comedat et bibat quotidie?
Et ait daniel arridēs. Ne erres rex. Iſte ē enī intriſecꝰ lu
teus. et foriſecꝰ ereꝰ. neq̄ comedit aliq̄n Et iratꝰ rex voca
uit ſacerdotes eius. et ait eis. Niſi dixeritis mihi q̄s eſt q
comedat impenſas has. moriemini Si aūt oſtenderitiſ q
bel comedat hec morietur daniel. q2 blaſfemauit bel. Et di-

rit daniel regi Fiat iuxta vbū tuū Erāt aūt ſacerdoteſ bel
lxx·exceptis vxoꝛibus et paruulis et filijſ Et venit rex cū
daniele in templū belis.et dixerunt ſacerdotes belis· Ec
ce noſ egrediemur foꝛaſ·et tu rex pone eſcas ꝛ vinū miſce
et claude hoſtium ꝛ ſigna anulo tuo. Et cū ingreſſus fue
riſ mane:niſi inueneris omnia comeſta a bel moꝛte moꝛi
ſalias con
emur.vel daniel qui mentitus eſt aduerſum nos.Cōtēne
fidebant.
bant autē quia fecerant ſub menſa introitū abſconditum·
et per illum ingrediebanꝭ ſempꝛ ꝛ deuoꝛabant ea· Factuꝫ
eſt igiꝭ poſtꝗꝫ egreſſi ſunt illi.et rex poſuit cibos ante bel·
pꝛecepit daniel pueris ſuis· et attulerunt cinerem et cri
bꝛauit ꝑ totum templum coram rege.et egreſſi clauſerunt
hoſtium.et ſignantes anulo regis·abierunt.Sacerdoteſ
autē ingreſſi ſunt nocte iuxta conſuetudinem ſuā·et vxo
res ꝛ filij eoꝛum·et comederūt omīa et biberūt.Surrexit
ſalias pꝛimo
autem rex ſummo diluculo·et daniel cū eo.et ait rex.Sal
ua ne ſunt ſigna daniel?·Qui reſpondit.Salua rex·Sta
timqꝫ cū aperuiſſet hoſtiū.intuitus rex menſam exclama
ſvidetur hic falli qꝺ ſolet dici magnā vocem nō eſſe niſi in ſanctis tantuꝫ ſꝫ hec
uit voce magna.Magnus es bel.et non eſt apud te dolꝰ
pꝛopꝛe apud hebꝛeos dicitur nō haberi
quiſꝗꝫ· Et riſit daniel·et tenuit regē ne ingredereꝭ intro et di
xit.Ecce pauimentū.animaduerte cuiuſ veſtigia ſunt hec
Et dixit rex Uideo veſtigia viroꝝ et mulierū et infantiuꝫ
Et iratus eſt rex· Tunc appꝛehendit rex ſacerdoteſ ꝛ vxo
res ꝛ filios eoꝝ.et oſtenderūt ei abſcondita hoſtiola·per
que ingrediebantur et conſumebant que erant ſupꝛ men
ſam.Occidit ergo illos rex·et tradidit bel in poteſtatē da
nielis·qui ſubuertit eum et templū.Et erat dꝛaco magnꝰ
in loco illo .et colebant eum babilonij. Et dixit rex danieli
Ecce nunc non potes dicere.quia iſte nō ſit deus viuens
Adoꝛa ergo eum· Dixitqꝫ daniel. Dn̄m deū meum adoꝛo
quia ipſe eſt deus viuens.iſte autē non eſt deus viuens.
Tu autē rex da mihi poteſtatem.et interficiam dꝛaconem
abſqꝫ gladio et fuſte.Et ait rex·Do tibi . Tulit ergo daniel
picem et adipem ꝛ pilos·et coxit pariter· Fecitqꝫ maſſas.
et dedit in os dꝛaconis·et diruptus eſt dꝛaco. Et dixit Ec
ce quem colebatis Quod cū audiſſent babilonij.indigna
ti ſunt vehementer.et congregati ſunt aduerſus regem et
dixerunt Judeus factus eſt rex Bel deſtruxit · dꝛaconem
interfecit·et ſacerdotes occidit Et dixerunt cum veniſſent
ad regem Trade nobis danielem.alioquin interficiemus
te et domum tuam Uidit ergo rex ꝙ irruerēt in eum vehe
menter.ꝛ neceſſitate compulſus tradidit eis danielē Qui
miſerūt eū in lacū leonū.ꝛ erat ibi diebꝰ ſex· Poꝛro i lacu
erant leones.vij. et dabantur eis
quotidie duo coꝛpa ꝛ due oueſ.ꝛ
tunc non data ſunt eis vt deuoꝛa
rent danielē.Erat aūt abacuc pꝛo
pheta in iudea.ꝛ ipſe coxerat pul
mētum :ꝛ intriuerat panes in al
ueolo ꝛ ibat in cāpū vt ferret meſ
ſoꝛibus.Dixitqꝫ angelus domini
ad abacuc.Fer pꝛandiū quod ha
bes in babilonē danieli.qui eſt in
lacu leonum Et dixit abacuc.Do
mine babilonē non vidi. et lacum
neſcio·Et appꝛehendit eum ange
lus domini in vertice eius. ꝛ poꝛ
tauit eum capillo capitis ſui.poſu
itqꝫ eum in babilone ſuper lacum
in impetu ſpirituſ ſui Et clamauit
abacuc dicens· Daniel ſerue dei·
tolle pꝛandium quod miſit tibi de
us·Et ait daniel· Recoꝛdatus es
mei domine deus·ꝛ nō dereliqui
ſti diligentes te. Surgenſqꝫ dani
el comedit Poꝛro angelꝰ domini
reſtituit abacuc confeſtim in loco
ſuo Uenit ergo rex die ſeptimo vt
lugeret danielem.ꝛ venit ad lacuꝫ
et introſpexit Et ecce daniel ſedēs
in medio leonū Et exclamauit vo
ce magna rex dicens Magnus eſ
domine deus danielis Et extraxit
eum de lacu leonum Poꝛro illos
qui ꝑditionis eius cauſa fuerant·
intromiſit in lacū.ꝛ deuoꝛati ſunt
in momento coꝛā eo Tunc rex ait
Paueant habitantes vniuerſam
terram deuꝫ danielis:quia ipſe eſt
ſaluatoꝛ ꝛ liberatoꝛ faciens ſigna
ꝛ mirabilia in celo ꝛ in terra.qui li
berauit danielem de lacu leonum

Explicit daniel pꝛopheta